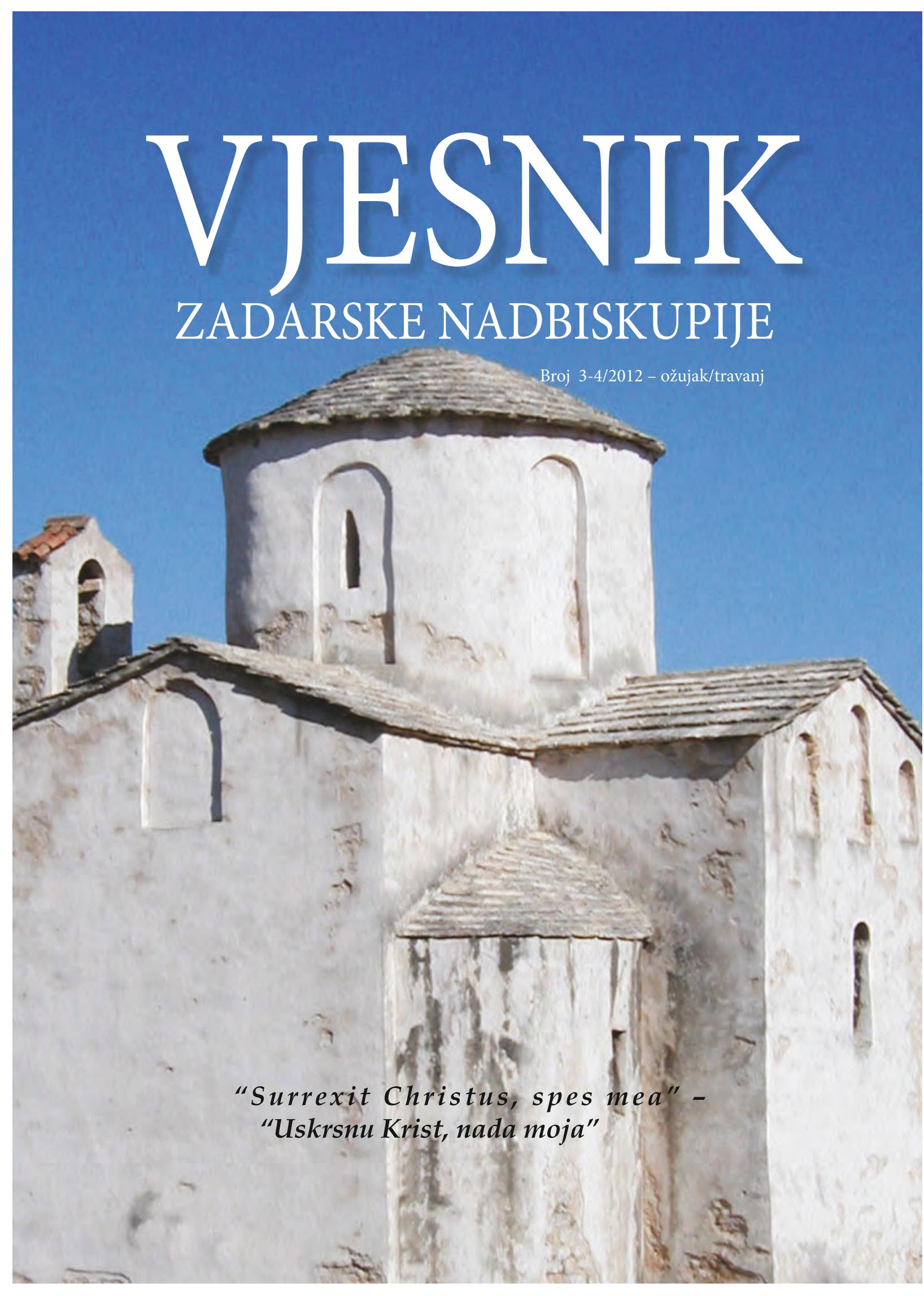

VJESNIK

ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj 3-4/2012 – ožujak/travanj

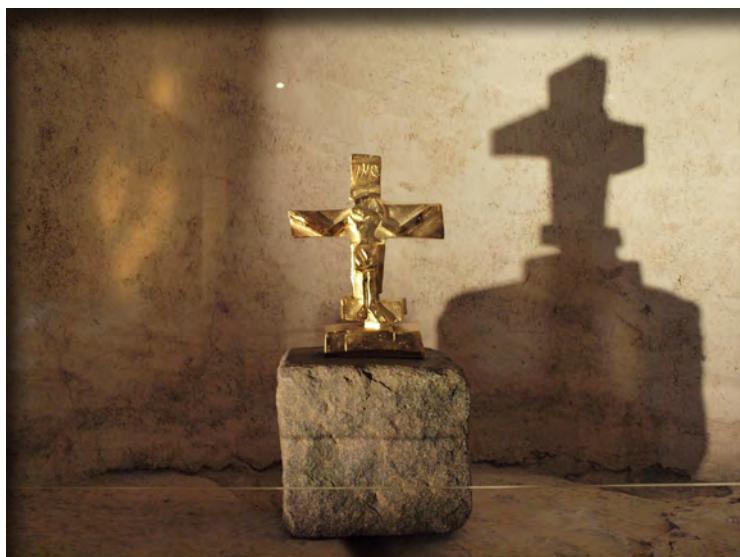

*"Surrexit Christus, spes mea" -
"Uskrsnu Krist, nada moja"*

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 3-4 / 2012. OŽUJAK -TRAVANJ

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat, Jurja Biankinija 2, 23000 Zadar
tel: 023/208-650; faks: 208-640;

e-mail: izdavstvo@zadarskanadbiskupija.hr

Odgovara: Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Uredništvo: Don Josip Lenkić, don Šimun Šindija, mr. don Dario Tičić, prof. Ines Grbić, prof. Livio Marijan

Fotografije: Ines Grbić; Računalni slog: Livio Marijan

Tisak: IT CENTAR - BIOGRAD

Na unutarnjim koricama: "Raspet", Damir Mataušić, 2009.; "Krist", Josip Poljan, 2005.

Marin Marinić: Raspelo, 2012., poliester, 500 cm

NADBISKUPOVA USKRSNA ČESTITKA

1. Zašto je Crkva tako raspjevana na uskrsno jutro?! Čemu veselje kad smo ovih dana, osobito na Veliki Petak, s bolom u duši pratili Isusa na njegovom krvavom putu?! Biblijska izvješća o kojima smo razmišljali kroz vrijeme korizme, kao da nam žele protumačiti značenje te radosti. Nakon kalvarijske drame, mala skupina Isusovih učenika proživljava tužne trenutke straha i razočaranja. Posebno su to lijepo ispovijedila dvojica učenika na putu u Emaus: 'A mi se nadasmo'. Zbog toga je vrijeme dramatičnog poslijepodneva na Veliki Petak, kao i jutarnji subotnji muk, bilo neobično turobno i bez perspektive. I dok učenici u strahu, zaključani u dvorani Posljednje večere, kukaju, dvoume se, ne shvaćaju i zdvajaju, dotle Židovi osiguravaju grob sa stražom da ne bi slučajno tkogod od njegovih došao i ukrao ga, pa onda kazao da je uskrsnuo. Kakva besmislica: vidjeli su kako umire u bolovima, proboli su mu srce kako bi se uvjerili da je doista preminuo. A sada postavljaju stražu i izmišljaju konstrukcije o mogućem dolasku da ga netko od njegovih ukrade pa kaže da je uskrsnuo.

2. I dok umrli Krist ponovno zadaje muke i probleme neprijateljima njegovim, događaj 'ranoga jutra' probudio je nadu njegovim prijateljima i razveselio njihova srca. Isus je, naime, pokazao svoju božansku moć. Pod križem su mu dobacivali: 'Ako si Sin Božji siđi pa ćemo ti vjerovati'. On je doista pokazao da je Sin Božji. Ali, ne na zahtjev Židova, već kad je sam htio. Upravo kad su se najmanje nadali: 'U ranu zoru, još za mraka'. Iako smo se radi Isusove muke, procesa i umiranja čudili i pitali zašto je Bog priustio da u tom procesu nastrada, uskrsno nam jutro pokazuje kako Bog ne može izgubiti. Bog nikada ne gubi bitaka. On uvijek ima zadnju riječ. Svetkovinom Uskrsa mi zapravo slavimo tu njegovu slavnu pobjedu: pobjedu svjetla nad tamom, pobjedu ljubavi nad zlobom, istine nad lažima i duha nad materijom. Zbog toga i pjevamo: 'Veseli se i raduj se, Božji narode. Gospodin je uskrsnuo, aleluja!' Uskrsnuli Krist je nepomućeno svjetlo u povijesti ljudskog mraka i tame. On je njezino središte i njezino raskrižje. On je njezin smisao i njezino otkupljenje. Nema, uistinu, pod nebom drugog imena dana ljudima po kojem se možemo spasiti, osim imena Isusa Krista (Dj 4,12).

3. Kristovo uskrsnuće nije samo predmet povijesne autentičnosti, nego i predmet vjere koja nadilazi ljudske moći. Ono je zahvat samoga Boga u zemaljsku stvarnost. Zato ono postaje kamenom temeljcem apostolskog naviještanja. Na početku trećeg tisućljeća Crkva zadarska svjedoči i propovijeda istu radosnu vijest našega spasenja: Uskrsnuo je kako je rekao, aleluja! Ponešena snagom Duha Svetoga, ona upire svoj pogled prema nebu te pjeva usrdno i žarko: 'Znamo da si doistine, uskrsnuo Božji Sine!' U toj vjeri sve vas, koji se radujete Usksru, od srca pozdravljam i želim sretne uskrsne blagdane! Isus, gospodar života i smrti, upućuje nam i danas utješne riječi: 'Ne bojte se, ja sam pobijedio svijet. Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u mene, živjet će ako i umre'. Njegovo je uskrsnuće najsnažnije vrelo našeg optimizma i nade. To je ključni događaj povijesti i ljudskih sudbina. I nije neka 'utješna filozofija' za slabe i naivne. Njezin objekt vjere nije povijest, nego nadpovijest, kojom se 'nadamo i protiv nade'. Ispunjeni uskrsnom nadom i radošću kršćani se ne daju slomiti, niti zbuniti. U toj uskrsnoj nadi želim blagoslovljene blagdane s evanđeoskim pozdravom: Uskrsnuo je Gospodin doista, aleluja!

† Želimir Puljić,
zadarski nadbiskup

SVETA STOLICA

PAPIN NAGOVOR UZ BLAGOSLOV GRADU I SVIJETU -
URBI ET ORBI, USKRS 2012.

Uskrsnu Krist, nada moja!

Draga braćo i sestre iz Rima i cijelog svijeta!

"*Surrexit Christus, spes mea*" –
"*Uskrsnu Krist, nada moja*" (*Uskrsna posljednica*)

Neka do svih vas dopre slavljenički usklik Crkve, riječima koje ovaj drevni himan stavlja u usta Mariji Magdaleni, prije njezina susreta s uskrslim Isusom u jutro uskrsnuća. Ona pohita ostalim učenicima i, sva zadihana, sa srcem u grlu, navijesti im: "Vidjela sam Gospodina" (Iv 20, 18). I mi, koji smo prošli pustinju korizme i bolne dane muke, pustimo da se iz naših grudi vine pobednički usklik: "Uskrsnu! Doista uskrsnu!"

Neka svaki kršćanin iznova doživi iskustvo Marije Magdalene. To je susret koji mijenja život: susret s jedinstvenim Čovjekom, koji nam daje iskusiti svu Božju dobrotu i istinu, koji nas oslobađa od zla ali ne na površan način, trenutačno, već nas od njega izbavlja na radikalni način, ozdravlja nas potpuno i ponovno nam vraća naše dostojanstvo. Eto zašto je Magdalena nazvala Isusa "nada moja": jer je po njemu rođena na novi život, on joj je dao novu budućnost, dobar život, oslobođen od zla. "Krist nada moja" znači da svaka moja želja nalazi u njemu jednu stvarnu mogućnost: s njim se mogu nadati da će moj život biti dobar i ispunjen, jer je sam Bog postao blizak toliko da je ušao u naš svijet.

Ali Marija Magdalena, kao i ostali učenici, morala je vidjeti Isusa odbačena od vođa naroda, uhićena, bičevana, osuđena na smrt i raspeta. Mora da je bilo upravo nepodnošljivo vidjeti uosobljenu Dobrotu podvrgnutu ljudskoj zloći, Istинu izruganu od laži, Milosrđe zlostavljano osveti. Činilo se kako je Isusovom smrću propala nada onih koji su se uzdali u njega. Ali ta vjera nije nikada potpuno isčeza: osobito je u srcu Djevice Marije, Isusove majke, taj plamičak živo sjao i u tami noći. Nada se u ovome svijetu mora suočiti s okrutnošću zla. Ispred nje se nije ispriječio samo zid smrti, već još više oštре bodlje zavisti i oholosti, laži i nasilja. Isus je prošao kroz taj smrtonosni splet da nama otvoriti prolaz prema Kraljevstvu života. Bio je jedan trenutak u kojem je izgledalo da je Isus poražen:

tmine su obuzele zemlju, Božja je šutnja bila potpuna, nada riječ koja se već doimala praznom. Kadli, u osvit dana subotnjeg, grob bi pronađen prazan! Zatim se Isus pokaza Magdaleni, ostalim ženama. Vjera se ponovno rađa, življa i snažnija no ikad, nepobjediva, jer se temelji na presudnom iskustvu: "Sa životom smrt se sasta / i čudesna borbaasta. / Vođa živih pade tada / i živ živcat opet vlada". Znakovi uskrsnuća potvrđuju pobjedu života nad smrću, ljubavi nad mržnjom, milosrđa nad osvetom: "Grob ja vidjeh Krista Boga, / svjetlu slavu uskrsloga, / Andele i platno bijelo / u kom bješe sveto tijelo".

Draga braćo i sestre! Ako je Isus uskrsnuo, tada – i jedino tada – dogodilo se doista nešto novo, što mijenja stanje čovjeka i svijeta. Tada je on, Isus, netko u koga možemo staviti svu svoju vjeru i pouzdanje, ne samo vjerovati u njegovu poruku, već vjerovati upravo u Njega, jer Uskrsli ne pripada prošlosti, već je prisutan danas, on je živ. Krist je nada i utjeha napose za kršćanske zajednice koje su najviše kušane diskriminacijama i progonima zbog svoje vjere. On je prisutan kao snaga nade po svojoj Crkvi, bliz svakom čovjeku koji pati i trpi nepravdu.

Neka Uskrsli Krist dadne nadu Bliskom istoku, da sve etničke, kulturne i vjerske sastavnice te regije surađuju za zajedničko dobro i poštovanje ljudskih prava. Neka, na poseban način, u Siriji prestane krvoproljeće i bez oklijevanja se krene putom poštivanja, dijaloga i pomirenja, što je želja i međunarodne zajednice. Neka brojne izbjeglice, koje dolaze iz te zemlje i trebaju humanitarnu pomoć, naiđu na prihvatanje i solidarnost koji mogu ublažiti njihove bolne patnje. Neka uskrsla pobjeda ohrabri irački narod da ne štedi nikakva truda u kročenju putom stabilnosti i razvoja. Neka u Svetoj zemlji Izraelci i Palestinci ponovno hrabro nastave mirovni proces.

Neka Gospodin, pobjednik nad zlom i smrću, podupre kršćanske zajednice Afričkog kontinenta, neka im udijeli nadu da se mogu uhvatiti u koštac s teškoćama, neka ih učini mirotvorcima i tvorcima razvoja društava kojima pripadaju.

Neka Uskrsti Isus utješi napaćene narode Roga Afrike i pospješi njihovo pomirenje; neka pomogne regiju Velikih jezera, Sudan i Južni Sudan, dajući tamošnjim stanovnicima snagu praštanja.

Neka Maliju, koji prolazi kroz osjetljivi politički trenutak, Uskrsti Krist udijeli mir i stabilnost. Neka Nigeriji, koja je u posljednje vrijeme pozornica krvavih terorističkih napada, uskrstna nuda ulije potrebne snage da nastavi graditi mirno društvo u kojem će se poštovati vjerska sloboda njezinih građana.

Svima sretan Uskrst!

APOSTOLSKO PISMO PAPE BENEDIKTA XVI. U OBLIKU MOTUPROPRIJA "UMBIQUE ET SEMPER"

Crkva ima dužnost uvijek i posvuda naviještati evanđelje Isusa Krista. On, prvi i vrhovni evangelizator, na dan svoga uzlaska k Ocu zapovjedio je apostolima: „Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!“ (Mt 28, 19-20). Vjerna toj zapovijedi Crkva, narod što si ga je stekao Bog da bi naviještalo njegova silna djela (usp. 1 Pt 2,9), od dana Pedesetnice u koji je na dar primila Duha Svetoga (usp. Dj 2,14), nikada se nije umorila cijeli svijet upoznavati s ljepotom evanđelja naviještajući Isusa Krista, pravoga Boga i pravoga čovjeka, koji je isti „jučer, danas i uvijeke“ (Heb 13,8) i koji je svojom smrću i uskrstnućem ostvario spasenje ispunivši staro obećanje. Zato je evangelizacijsko poslanje - nastavak djela što ga je htio Gospodin Isus - za Crkvu nužno i nezamjenjivo; ono je izraz same njezine naravi.

To je poslanje u povijesti poprimalo uvijek nove oblike i načine prema mjestima, okolnostima i povijesnim trenucima. U naše doba, jedna od njegovih osobitih crta bilo je suočavanje s pojmom odvajanja od vjere koja se postupno očitovala kod društava i kultura koje su stoljećima izgledale prožete evanđeljem. Društvene promjene kojima smo nazočili posljednjih desetljeća imaju složene uzroke, koji svoje korijene vuku iz dalekoga vremena i duboko su izmijenile shvaćanje našega svijeta. Sjetimo se samo ogromnih napredaka znanosti i tehnike, širenja životnih mogućnosti i prostora individualne slobode, dubokih promjena na gospodarskom polju, na proces miješanja etničkih skupina i kultura prouzročenih masovnim migracijskim pojavama, te na sve veću međuzavisnost među narodima. Sve to nije bilo bez posljedica i za vjersku dimenziju čovjekovog života. I ako je s jedne strane čovječanstvo od tih promjena imalo

koristi koje se ne mogu zanijekati, a Crkva primila daljnje poticaje za davanja nade koju daje (usp. 1 Pt 3,15), s druge se strane pokazao zabrinjavajući gubitak osjećaja za sveto, sve do toga da se čak došlo do dovođenja u pitanje onih temelja koji su se činili neprijepornima, kao i postavljanja u pitanje zajedničkog razumijevanja osnovnih čovjekovih iskustava kao što su rađanje, umiranje, življjenje u obitelji, te oslanjanje na naravni moralni zakon.

Premda su sve to neki pozdravili kao oslobođenje, brzo se uočila unutarnja praznina koja se rađa tamo gdje čovjek, želeći biti jedini tvorac vlastite naravi i vlastite sudbine, ostane bez onoga što predstavlja temelj svih stvari.

Već je Drugi vatikanski koncil među središnjim temama prihvatio pitanje odnosa između Crkve i ovoga suvremenog svijeta. Na tragu koncilskoga naučavanja moji su prethodnici nastavili razmišljati o potrebi pronalaženja prikladnih načina da se našim suvremenicima omogući da još čuju živu i vječnu Gospodinovu Riječ.

Sluga Božji Pavao VI. dalekovidno je primjećivao kako je obveza evangelizacije „sve više neophodna, zbog raskršćanjениh prilika u naše doba, i mnoštvu osoba koje su krštene ali žive mimo svakog kršćanskog života, priprstim ljudima koji imaju neku vjeru ali joj slabo poznaju temelje, intelektualcima koji osjećaju potrebu da upoznaju Isusa Krista u svjetlu u kojem ga nisu primili kroz pouku u svome djetinjstvu, kao i mnogim ljudima“ (apostolska pobudnica Evangelii nuntiandi, br. 52). A s mišlju upućenom onima udaljenima od vjere, dodao je da evangelizacijsko djelovanje Crkve „neprestano mora pronalaziti sredstva i prikladan jezik da im donese, odnosno da im ponovno donese, objavu Božju i vjeru u Isusa Krista“ (ibid., br. 56). Časni sluga Božji Ivan Pavao II. tu je zahtjevnu zadaću.

SVETA STOLICA

pretvorio u jednu od osnova svoga velikoga učiteljstva, sažimljući u konceptu „nova evangelizacija”, koji je sustavno produbio u brojnim interventima, zadaću koja očekuje Crkvu danas, osobito na područjima stare kristijanizacije. No, to je zadaća koja, iako se izravno tiče načina njezinoga odnosa prema van, ipak prije svega prepostavlja stalnu obnovu u njoj samoj, ili – da tako kažemo: stalno prelaženje s evangelizirane na onu koja evangelizira. Dovoljno je podsjetiti na ono što se tvrdilo u poslijesinodskoj apostolskoj pobudnici Christifideles laici: „Cijele zemlje i narodi, gdje su vjera i kršćanski život bili nekoć u procvatu i kadri urođiti zajednicama žive i djelotvorne vjere, danas su podloženi teškom iskušenju, ponekad su čak duboko promijenjeni, zbog dugotrajna indiferentizma, sekularizma i ateizma.

Radi se, naročito, o zemljama i narodima tzv. Prvoga svijeta, u kojem gospodarsko blagostanje i konzumizam ili duh potrošnje, iako pomiješani sa strahovitim stanjima siromaštva i bijede, nadahnjuju i potiču da žive ‘kao da Boga nema’. Vjerski indiferentizam i posvemašnje praktično neobaziranje na Boga u rješavanju i najtežih životnih pitanja ništa manje nisu zabrinjavajući i razorni od otvorenog ateizma. Pa i kršćanska vjera, premda preživljuje u nekim tradicionalnim i ritualističkim očitovanjima, sve više ide tome da bude iskorijenjena iz najvažnijih trenutaka života, kao što su rođenje, trpljenje i smrt. [...] U drugim krajevima i narodima, međutim, čuvaju se i nadalje vrlo žive tradicije pobožnosti i pučke kršćanske religioznosti; no postoji opasnost da se ta moralna i duhovna baština danas naprosto rasprši pod utjecajem mnogostrukih procesa, među kojima se ističu sekularizacija i širenje raznih sekti. Porast čiste i duboke vjere moći će se osigurati jedino novom evangelizacijom, koja će biti kadra sve te tradicije pretvoriti u novu snagu autentične slobode. Zasigurno je da postoji hitna potreba prepravljanja kršćanskog tkiva ljudskog društva. No uvjet da do toga dođe je prepravljanje kršćanskog tkiva samih crkvenih zajednica koje u tim zemljama i u tim narodima žive” (br. 34).

Preuzimajući na sebe teret briga mojih časnih prethodnika, smatram da je stoga uputno pružiti prikladne odgovore kako bi se cijela Crkva, prepustajući se obnavljanju snagom Duha Svetoga, suvremenom svijetu pokazala s misionarskim poletom koji je u stanju promicati novu evangelizaciju. Ona se posebno poziva na Crkve drevnoga osnutka koje isto tako žive u prilično različitim stvarnostima i koje imaju različite potrebe, koje

očekuju različite poticaje evangelizacije: naime, na nekim područjima, pa i usred sve većeg napredovanja fenomena sekularizacije, kršćanska je praksa još vrlo živa i duboko je ukorijenjena u duh cijelih naroda.

Međutim, na drugim se područjima zapaža sve jasniji odmak od vjere sveukupnoga društva, sa slabijim crkvenim tkivom premda ni ono nije bez živosti koju pobuđuje Duh Sveti. No, na žalost pozajemo i područja koja su gotovo potpuno raskršćanjena, na kojima je svjetlo vjere povjereni svjedočenju malih zajednica: te zemlje, koje trebaju obnovljeni prvi navještaj evanđelja, pokazuju se kao posebno otporne na mnoge aspekte kršćanske poruke.

Različitost prilika zahtjeva pozorno razlučivanje; govoriti o „novoj evangelizaciji” ne znači, naime, da se mora izraditi jedincata ista formula za sve prilike. No, nije teško primijetiti da je ono što trebaju sve zemlje koje žive na tradicionalno kršćanskim područjima novi misionarski polet, izraz nove velikodušne otvorenosti daru milosti. Naime, ne можемо zaboraviti da će prva zadaća uvijek biti poslušnost besplatnom djelovanju Duha Uskrsloga koji prati one koji su nositelji evanđelja i otvara srce onima koji slušaju. Da bi se Riječ evanđelja naviještala na plodonosan način traži se nadasve ulazak u duboko iskustvo Boga.

Kao što sam ustvrdio u svojoj prvoj enciklici Bog je ljubav: „Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odлуke ili neke velike ideje, već je susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac” (br. 1). Slično tomu, u korijenu svake evangelizacije nije ljudski plan širenja, već želja da se podijeli neprocjenjivi dar što nam ga je dao Bog, čineći nas dionicima samoga svoga života.

I zato, u svjetlu ovih razmišljanja, nakon što sam brižljivo ispitalo svaku činjenicu i zatražio mišljenje stručnih osoba, određujem i odlučujem kako slijedi:

Čl. 1.

§ 1. Ustanovljeno je Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije kao dikasterij Rimske kurije u smislu apostolske konstitucije Pastor bonus.

§ 2. Vijeće postiže svoj cilj bilo poticanjem razmišljanja o temi nove evangelizacije bilo dolaskom do i promicanjem načina i sredstava prikladnih za njezino ostvarenje.

Čl. 2.

Djelovanje Vijeća, u suradnji s drugim dikasterijima i tijelima Rimske kurije, u poštivanju vlastitih kompetencija, u službi je partikularnih Crkava,

osobito na onim područjima kršćanske tradicije gdje se najjasnije očituje fenomen sekularizacije.

Čl. 3.

Među specifičnim zadaćama Vijeća ističu se:

1. produbljivanje teološkoga i pastoralnog značenja nove evangelizacije;
2. promicanje i poticanje proučavanja, širenja i ostvarivanja papinskoga učiteljstva u odnosu na teme povezane s novom evangelizacijom u tjesnoj suradnji sa zainteresiranim biskupskim konferencijama koje će moći imati ad hoc tijelo;
3. upoznavanje s inicijativama i podupiranje inicijativa povezanih s novom evangelizacijom koje se već provode u različitim partikularnim Crkvama te promicanje ostvarivanja novih, aktivno uključujući i resurse prisutne u institutima posvećenoga života i društvima apostolskog života, kao i u udruženjima vjernika i novih zajednica;
4. proučavanje i pospješivanje korištenja suvremenih načina komuniciranja kao sredstava za novu evangelizaciju;

5. promicanje korištenja Katekizma Katoličke Crkve kao bitnog i potpunog izraza sadržaja vjere za ljude našega doba.

Čl. 4

§ 1. Vijećem upravlja nadbiskup predsjednik kojemu pomažu tajnik, podtajnik i prikladan broj službenika prema normama određenima apostolskom konstitucijom Pastor bonus i Općim pravilnikom Rimske kurije.

§ 2. Vijeće ima svoje članove i može raspolagati vlastitim savjetnicima.

Sve što je odlučeno ovim motuproprijem, određujem da ima punu i stalnu valjanost unatoč bilo kakvoj protivštini, pa i da zavređuje posebno spominjanje, te određujem da se proglaši preko objave u dnevniku „L'Osservatore romano“ i da stupi na snagu na dan javne obznane.

U Castel Gandolfu, 21. rujna 2010, na blagdan svetoga Mateja, apostola i evanđeliste, šeste godine moga pontifikata

Benedikt XVI.

APOSTOLSKO PISMO U OBLIKU MOTU PROPRIJA PAPE BENEDIKTA XVI. KOJIM SE PROGLAŠAVA GODINA VJERE

Porta fidei

1. "Vrata vjere" (usp. Dj 14, 27) koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovoј Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova se praga može prijeći kada je Božja riječ naviještena a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava. Proći kroz ta vrata znači krenuti na put koji traje cijelo život. Taj put započinje krštenjem (usp. Rim 6, 4), po kojem možemo Boga nazivati Ocem, a završava prijelazom iz smrti u vječni život, plod uskrsnuća Gospodina Isusa koji je, darom Duha Svetoga, htio učiniti dionicima svoje slave sve koji vjeruju u njega (usp. Iv 17, 22). Ispovijedati vjeru u Trojstvo – Oca, Sina i Duha Svetoga – znači vjerovati u jednoga Boga koji je Ljubav (usp. 1 Iv 4, 8): Otac, koji je u punini vremena poslao svoga Sina radi našeg spasenja; Isus Krist, koji je u otajstvu svoje smrti i uskrsnuća otkupio svijet; Duh Sveti, koji vodi Crkvu kroz stoljeća u iščekivanju Gospodinova povratka u slavi.

2. Od samog početka svoje službe kao Petrova nasljednika podsjećao sam na potrebu da se ponovo otkrije put vjere da bi se sve jasnije iznosilo na vidjelo radost i obnovljeni zanos susreta s Kristom. U Homiliji na misi prigodom početka pontifikata napisao sam: "Crkva u cjelini, i pastiri u njoj, moraju poput Krista krenuti na put, da izvedu ljude iz pustinje i povedu ih prema mjestu života, prema prijateljstvu sa Sinom Božnjim, prema Onome koji nam daje život u punini" [1]. Nerijetko se događa da se vjernici više brinu za društvene, kulturne i političke posljedice svoga zauzimanja, dok na vjeru i dalje gledaju kao na nešto što se samo po sebi podrazumijeva u zajedničkom životu. No zapravo ta pretpostavka ne samo da se više ne može uzimati zdravo za gotovo, već je štoviše često zanijekana [2].

SVETA STOLICA

Dok je u prošlosti bilo moguće prepoznati jedinstveno kulturnu matricu, koja je naširoko prihvaćana u svojem podsjećanju na sadržaje vjere i na vrijednosti koje ona nadahnjuje, danas se čini kako, uslijed duboke krize vjere kojom su pogodene mnoge osobe, to nije slučaj u velikim područjima društva.

3. Ne možemo prihvati da sol postane bljutava i da svjetlo bude skriveno (usp. Mt 5, 13-16). I današnji čovjek može iznova osjetiti potrebu poput Samarijanke poći na zdenac da sluša Isusa, koji poziva vjerovati u Nj i crpiti s njegova izvora, iz kojeg teče voda živa (usp. Iv 4,14). Moramo s novom radošću u srcu uživati Božju riječ, koju je na vjerni način prenijela Crkva, i Kruh života, koji se daju kao potpora onima koji su njegovi učenici (usp. Iv 6, 51). Isusovo se učenje, naime, i danas razlikuje s jednakom snagom: "Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni" (Iv 6, 27). Pitanje koje su postavili njegovi slušatelji: "Što nam je ciniti da bismo radili djela Božja?" (Iv 6, 28), postavljamo i mi danas. Znamo Isusov odgovor: "Djelo je Božje da vjerujete u onoga kojega je on poslao" (Iv 6, 29). Vjera u Isusa Krista je, dakle, put kojim se može definitivno prispjeti k spasenju.

4. U svjetlu svega ovoga odlučio sam proglašiti Godinu vjere. Ona će započeti 11. listopada 2012., na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila a završit će na svetkovinu Gospodina Našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja, 24. studenog 2013. Na dan 11. listopada 2012. obilježit će se također dvadeseta obljetnica objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve, kojeg je proglašio moj prethodnik, blaženi papa Ivan Pavao II. [3], sa ciljem da svim vjernicima predstavi snagu i ljepotu vjere. Taj je dokument, istinski plod Drugog vatikanskog koncila, zatražen od Izvanredne biskupske sinode iz 1985. kao sredstvo koje će biti stavljeno u službu kateheze [4], a ostvaren je zahvaljujući suradnji čitavog episkopata Katoličke Crkve. Nadalje, tema Opće skupštine Biskupske sinode koju sam sazvao za mjesec listopad 2012. glasi Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere. Bit će to dobra prilika da se čitavu crkvenu zajednicu uvede u vrijeme posebnog razmišljanja i ponovnog otkrivanja vjere. Nije to prvi put da se Crkvu poziva slaviti Godinu vjere. Moj časni prethodnik sluga Božji Pavao VI. proglašio je jednu 1967., u spomen na mučeništvo apostola Petra i Pavla na 1900. obljetnicu njihova najvišeg svjedočanstva. Zamislio ju je kao svečani trenutak za čitavu Crkvu da "istinski i iskreno isповједi istu vjeru"; on je, osim toga, htio da to bude potvrđeno "na individualan i zajednički način, slobodno i svjesno, na izvanjski i

duhovan način, ponizno i iskreno" [5].

Smatrao je da će na taj način čitava Crkva moći obnoviti "jasnu svijest o svojoj vjeri, da je oživi, pročisti, potvrdi, isповједi" [6]. Veliki nemiri koji su se dogodili u toj godini još su bjelodanije pokazali koliko je takva jedna proslava bila nužna. Ona je zaključena Ispoviješću vjere naroda Božjeg [7], kojom se potvrdilo kako bitni sadržaji koji već vjekovima čine baštinu svih vjernikâ trebaju biti potvrđeni, shvaćeni i produbljivani na uvjek nov način kako bi se pružalo svjedočanstvo u skladu s povijesnim prilikama koje su različite od negdašnjih.

5. U određenom pogledu, moj časni prethodnik promatrao je tu godinu kao "posljedicu i zahtjev pokoncilskog razdoblja" [8], duboko svjestan ozbiljnih teškoćâ vremena, osobito u pogledu ispunjavanja prave vjere i njezina ispravnog tumačenja. Smatrao sam da vezati početak Godine vjere uz pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila može biti prava prigoda da se shvati da tekstovi koje su nam u naslijede ostavili koncilski oci, prema riječima blaženog Ivana Pavla II., "ne gube ni svoju vrijednost niti svoj sjaj. Potrebno je da budu čitani na primjeren način, da ih se upozna i usvoji kao stručne i mjerodavne tekstove Učiteljstva unutar crkvene zajednice... osjećam, više no ikad, dužnost ukazati na Koncil kao na veliku milost koja je zadobila Crkva u 20. stoljeću. U njemu nam je bio ponuđen siguran kompas da bi nas usmjerio tijekom hoda u stoljeću u koje ulazimo" [9]. Želim također snažno potvrditi ono što sam rekao u svezi Koncila nekoliko mjeseci nakon svog izbora za Petrova nasljednika: "ako se u njegovu čitanju i prihvaćanju vodimo ispravnom hermeneutikom, [Koncil] može biti i sve više postajati velika snaga za uvijek potrebnu obnovu Crkve" [10].

6. Obnova Crkva postiže se također svjedočanstvom koje svojim životom daju vjernici: vjernici su samim svojim životom pozvani oko sebe širiti svjetlo Riječi istine koju nam je Gospodin Isus ostavio. Upravo je Koncil, u dogmatskoj konstituciji Lumen gentium, ustvrdio: "dok Krist, 'svet, nevin, neokaljan' (Heb 7, 26), nije poznavao grijeha (usp. 2 Kor 5, 21), nego je došao okajati prijestupe naroda (usp. Heb 2, 17), Crkva – koja u vlastitom krilu obuhvaća grješnike te je u isti mah i sveta i potrebna čišćenja – neprestano kroči putem pokore i obnove. Crkva 'žurno ide naprijed hodajući između progona svijeta i utjeha Božjih', navješćujući križ i muku Gospodnju, sve dok on ne dođe (usp. 1 Kor 11, 26). Ona je okrijepljena snagom uskrsnuloga Gospodina kako bi strpljivošću i ljubavlju svladala

svoje unutrašnje i vanjske žalosti i teškoće te u svijetu vjerno, iako zasjenjeno, otkrivala njegovo otajstvo, sve dok se ono na kraju ne bude očitovalo u punom svjetlu” [11].

Godina vjere, s toga gledišta, je poziv na autentično i obnovljeno obraćenje Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta. U otajstvu svoje smrti i uskrsnuća, Bog je u punini objavio Ljubav koja spašava i poziva ljude na obraćenje života po oproštenju grijeha (usp. Dj 5, 31). Za apostola Pavla, ta Ljubav uvodi čovjeka u novi život: “Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života” (Rim 6, 4). Zahvaljujući vjeri, taj novi život oblikuje čitav ljudski život prema radikalno novoj stvarnosti uskrsnuća. U mjeri u kojoj slobodno surađuje, čovjekove misli i osjećaji, način razmišljanja i vladanje postupno se pročišćavaju i preobražavaju, u jednom hodu koji nije nikada u potpunosti dovršen na ovome svijetu. “Vjera ljubavlju djelotvorna” (Gal 5,6) postaje novo mjerilo shvaćanja i djelovanja koje mijenja čitav čovjekov život (usp. Rim 12, 2; Kol 3, 9-10; Ef 4, 20-29; 2 Kor 5, 17).

7. “Caritas Christi urget nos” (2 Kor 5, 14): Kristova je ljubav ta koja ispunjava naša srca i potiče nas na evangelizaciju. On – danas kao i nekoć – šalje nas po putovima svijeta da naviještamo njegovo evanđelje svim narodima na zemlji (usp. Mt 28, 19). Svojom ljubavlju, Isus Krist privlači sebi ljude svih pokoljenja: u svakom dobu on sabire svoju Crkvu povjeravajući joj naviještaj evanđelja, s nalogom koji ne zastarijeva. Zbog toga i danas postoji potreba za snažnijim zauzimanjem Crkve za novu evangelizaciju kako bi se ponovno otkrilo radost vjere i iznova pronašlo oduševljenje za prenošenje vjere. U svakodnevnom otkrivanju njegove ljubavi misijsko zauzimanje vjernika crpi trajnu ljubav i snagu. Vjera, naime, raste kada se živi kao iskustvo primljene ljubavi i kada se prenosi kao iskustvo milosti i radosti. Ona daje da naš rad urodi plodom, jer širi naše srce u nadi i omogućuje nam pružati živo svjedočanstvo: otvara, naime, srce i um onih koji slušaju i prihvataju Gospodinov poziv da prionu uz njegovu Riječ kako bi postali njegovi učenici. Vjernici se, kaže sveti Augustin, “vjerom jačaju” [12]. Sveti hiponski biskup imao je itekako dobre razloge da se izrazi na taj način. Kao što nam je poznato, njegov je život bio stalno traženje ljepote vjere sve dok njegovo srce nije našlo spokoja u Bogu [13]. Njegovi brojni spisi, u kojima objašnjava važnost vjerovanja i istinu vjere, ostaju sve do naših dana poput neke baštine neprocjenjive

vrijednosti i omogućuju mnogim osobama koje traže Boga da pronađu pravi put koji ih vodi do “vrata vjere”.

Samo vjerujući, dakle, vjera raste i jača se; ako želi posjedovati sigurnost u pogledu vlastitog života čovjeku nema druge već se prepustati, svakog dana sve više, u ruke ljubavi koja se doima kao da sve više raste jer ima svoj izvor u Bogu.

8. U ovoj sretnoj prigodi, želim pozvati subraću biskupe iz čitavog svijeta da se pridruže Petrovu nasljedniku, u vrijeme duhovne milosti koje nam Gospodin daje, da bismo se spomenuli dragocjenog dara vjere. Želimo slaviti ovu Godinu na dostojan i plodonosan način. U njoj će se morati intenzivnije razmišljati o vjeri kako bi se pomoglo onima koji vjeruju u Krista da svjesnije i snažnije prionu evanđelju, napose u času duboke promjene kao što je ova kroz koju prolazi čovječanstvo. Imat ćemo priliku isповједati vjeru u Uskrslog Gospodina u našim katedralama i u crkvama u cijelom svijetu; u našim kućama i u našim obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenosi neprolaznu vjeru. Redovničke i župne zajednice, kao i sve stare i nove crkvene stvarnosti, zacijelo će, u ovoj Godini, znati iznaći način da javno isповijede Vjerovanje.

9. Želimo da ova Godina pobudi u svim vjernicima nadahnute da isповijedaju vjeru u punini i s obnovljenim uvjerenjem, s pouzdanjem i nadom. Bit će to također dobra prigoda za intenzivnije slavljenje vjere u liturgiji, i na osobit način u euharistiji, koja je “vrhunac kojemu teži djelovanje Crkve i ujedno... vrelo iz kojega struji sva njezina snaga” [14]. Istodobno, želimo da svjedočanstvo života vjernika bude sve vjerodostojnije. Ponovno otkriti sadržaje vjere koju se isповijeda, slavi, živi i moli [15], te razmišljati o samom činu vjere, je zadaća koju svaki vjernik mora osobno ispuniti, osobito u ovoj Godini.

Nije slučajno da su u prvim stoljećima kršćani morali napamet učiti Vjerovanje. To im je služilo kao svakodnevna molitva da ne zaborave obavezu preuzetu na krštenju. Podsjeća to, riječima bremenitim značenjem, sveti Augustin kada, u Homiliji o redditio symboli, predaji Vjerovanja, kaže: “Simbol svetog otajstva kojeg ste svi zajedno primili i kojeg ste danas jedan po jedan izmolili, riječi su na kojima je vjera majke Crkve čvrsto sazdana na postojanom temelju – Kristu Gospodinu... Vi ste dakle to primili i izmolili, ali u umu i u srcu to morate uvijek imati pred očima, to morate ponavljati na svojim posteljama, o tome razmišljati na

javnim mjestima i toga ne zaboraviti dok blagujete: pa čak i kada vaše tijelo usne, morate svojim srcem u tome budni biti” [16]. 10. Želim sada ukratko opisati način koji pomaže dublje shvatiti ne samo sadržaje vjere, već zajedno s tim i čin kojim odlučujemo potpuno se pouzdati u Boga, u punoj slobodi. Postoji, naime, duboka povezanost između čina kojim se vjeruje i sadržajā uz koje dajemo svoj pristanak. Apostol Pavao nam pomaže ući u tu stvarnost kada piše: srcem se vjeruje, a ustima isповijeda vjera (usp. Rim 10, 10). To srcem vjerovati upućuje na to da je prvi čin kojim se prispjeva k vjeri dar Božji i djelovanje milosti koja djeluje i preobražava osobu do dubine njezina bića.

Lidjin primjer je u vezi s tim veoma rječit. Sveti Luka pripovijeda da je Pavao, dok se nalazio u Filipi, pošao subotom naviještati evanđelje nekim ženama; među njima je bila i Lidija i “Gospodin joj otvori srce, te ona prihvati što je Pavao govorio” (Dj 16, 14). Postoji važno značenje sadržano u tom izrazu. Sveti Luka uči da poznavanja sadržaja u koje treba vjerovati nije dovoljno ako potom srce, to istinsko čovjekovo svetište, ne bude otvoreno milošću koja omogućuje očima dublje vidjeti i shvatiti da je ono što je naviješteno Božja Riječ.

Ispovijedati ustima, pak, znači da vjera podrazumijeva javno svjedočenje i djelovanje. Kršćanin nikada ne smije smatrati vjeru privatnim činom. Vjerovati znači odlučiti biti s Gospodinom da bi se živjelo s njim. A to čovjekovo “biti s njim” uvodi ga u shvaćanje razloga zbog kojih se vjeruje. Vjera, upravo zato jer je slobodni čin, zahtijeva također društvenu odgovornost za ono što se vjeruje. Crkva na dan Pedesetnice krajnje jasno pokazuje tu javnu dimenziju vjerovanja i nesutrašivog svjedočenja svoje vjere svakom čovjeku. To je dar Duha Svetoga koji nas osposobljava za poslanje i jača naše svjedočenje, čineći ga iskrenim i odvažnim.

Ispovijedanje vjere je osobni i u isti mah zajednički čin. Crkva je, naime, prvi predmet vjere. U vjeri kršćanske zajednice svatko prima krštenje, djelotvorni znak ulaska u vjernički narod poradi postizanja spasenja. Kao što potvrđuje Katekizam Katoličke Crkve: “Vjerujem”: to je vjera Crkve kako je svaki vjernik, osobito u času Krštenja, isповijeda osobno. ‘Vjerujemo’: to je vjera Crkve, kako je isповijedaju biskupi sabrani na Saboru ili općenitije, vjernici okupljeni na liturgijskom slavlju. ‘Vjerujem’: tako govori također Crkva, naša Majka, koja odgovara Bogu svojom vjerom te i nas uči govoriti: ‘Vjerujem’, ‘Vjerujemo’” [17].

Očito je dakle da je poznavanje sadržajā vjere nešto bitno da bi pojedinac dao vlastiti pristanak, to jest

umom i voljom potpuno prionuo uz ono što Crkva predlaže vjerovati.

Poznavanje vjere uvodi u puninu otajstva spasenja kojeg je objavio Boga. Pristanak koji se daje podrazumijeva zato da, kada vjerujemo, slobodno prihvaćamo cjelokupno otajstvo vjere, jer za njegovu istinitost jamči sâm Bog koji se objavljuje i omogućuje nam upoznati svoje otajstvo ljubavi [18].

S druge strane, ne smijemo zaboraviti da u našem društvenom ozračju mnoge osobe, premda tvrde da nemaju dara vjere, ipak iskreno traže posljednji smisao i konačnu istinu o svom životu i o svijetu. To traženje je istinski “uvod” u vjeru, jer vodi ljudе na put koji vodi Božjem otajstvu. Sâm čovjekov razum, naime, nosi u sebi utisnutu potrebu za “onim što vrijedi i ostaje zauvijek” [19]. Ta potreba predstavlja stalni poziv, neizbrisivo upisan u ljudsko srce, da se krene na put kako bi se pronašlo Onoga koga ne bismo tražili da nam već nije krenuo ususret [20]. Upravo na taj susret vjera nas poziva i potpuno nas za njega otvara.

11. Da bi se sustavno upoznali sa sadržajima vjere, svi mogu u Katekizmu Katoličke Crkve pronaći dragocjeno i nezaobilazno pomagalo. Katekizam predstavlja jedan od najvažnijih plodova Drugoga vatikanskog koncila. U apostolskoj konstituciji Fidei depositum, koja nije slučajno potpisana na tridesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila, blaženi Ivan Pavao II. pisao je: “Ovaj će Katekizam dati veoma važan doprinos onom djelu obnove čitavog crkvenog života... Smatram ga vrijednim i legitimnim oruđem stavljenim u službu crkvenog zajedništva i kao sigurnu normu za poučavanje ljudi vjeri” [21]

Upravo na tome smislu će Godina vjere morati izraziti složnu zauzetost za ponovno otkrivanje i proučavanje temeljnih sadržaja vjere koji su temeljito i sveobuhvatno prikazani u Katekizmu Katoličke Crkve. Tu, naime, izbjiga na vidjelo bogatstvo nauka kojeg je Crkva prihvatala, čuvala i pružala u svojoj dvijetusučjetnoj povijesti. Od Svetog Pisma do crkvenih otaca, od učiteljâ teologije do svetaca koji su živjeli u raznim razdobljima povijesti, Katekizam pruža stalni spomen na mnoge načine na koje je Crkva razmišljala o svojoj vjeri i sve više napredovala u nauku tako da može pružiti sigurnost vjernicima u njihovu vjerničkom životu.

U samoj svojoj strukturi, Katekizam Katoličke Crkve prati razvoj vjere sve dotle da se dotiče velikih tema iz svakodnevног života. Listajući Katekizam stranicu po stranicu, otkrivamo kako

ono što je u njemu predstavljeno nije neka teorija, već susret sa Osobom koja živi u Crkvi. Nakon isповijedanja vjere, naime, slijedi tumačenje sakramentskog života, u kojem je Krist prisutan, djeluje i nastavlja izgraditi svoju Crkvu. Bez liturgije i sakramenata, isповijedanje vjere ne bi bilo djelotvorno, jer bi nedostajalo milosti koja podupire svjedočenje kršćanskih vjernika. Jednako tako, nauk Katekizma o moralnom životu zadobiva svoje puno značenje kada ga se dovede u vezu s vjerom, liturgijom i molitvom.

12. U ovoj će Godini, zato, Katekizam Katoličke Crkve poslužiti kao sredstvo koje pruža stvarnu potporu vjeri, poglavito onih koji rade na formaciji vjernika, tako presudnoj u našem kulturnom ozračju. U tu sam svrhu pozvao Kongregaciju za nauk vjere da, u dogovoru s mjerodavnim osobama iz dikasterijâ Svetе Stolice, sastavi Notu, kojom će se Crkvi i vjernicima pružiti neke smjernice da bi se ovu Godinu vjere proživjelo na što djelotvorniji i primjereniji način, u službi vjerovanja i evangelizacije.

Vjera je, naime, više no u prošlosti izložena nizu pitanja koja dolaze iz promijenjenog mentaliteta a koji, osobito danas, svodi razumu sigurne činjenice isključivo na sigurnosti koje pružaju znanstvena i tehnološka otkrića. Crkva se ipak nije nikada bojala pokazati kako između vjere i autentične znanosti ne može biti bilo kakvog sukoba jer oboje, premda različitim putovima, teže istini [22].

13. Tijekom ove Godine bit će od presudne važnosti vratiti se povijesnim tragovima naše vjere, koja je označena nedokučivim misterijem isprepletene svetosti i grijeha. Dok ova prva jasno pokazuje veliki doprinos koji su muškarci i žene davali rastu i razvoju zajednice vlastitim životnim svjedočenjem, ovo potonje mora u svakom od nas potaknuti iskreni i trajni rad na obraćenju da bismo iskusili milosrđe Oca koji svima ide ususret.

Tijekom tog razdoblja morat ćeemo neprestano svoj pogled upirati u Isusa Krista "Početnika i Dovršitelja vjere" (Heb 12, 2): u njemu sve boli i čežnje ljudskog srca nalaze ispunjenje. Radost ljubavi, odgovor na dramu trpljenja i boli, snaga opruštanja za primljene uvrede i pobjeda života nad prazninom smrti – sve to pronalazi svoje ispunjenje u otajstvu njegova utjelovljenja, u njegovu čovještву, u njegovu dijeljenju naše ljudske slabosti da je preobrazi snagom svoga uskrsnuća. U njemu, umrlom i uskrsлом za naše spasenje, primjeri vjere koji su označili ovih dvije tisuće godina naše povijesti spasenja zasjali su u svom punom sjaju.

Po vjeri Marija je prihvatile Andjelovu riječ i povjerovala naviještaju da će postati Majkom Božjom u poslušnosti svoga posvećenja (usp. Lk 1, 38). Prilikom posjeta Elizabeti uzdigla je svoj hvalospjev Svevišnjem za čudesu koja izvodi u onima koji se u nj uzdaju (usp. Lk 1, 46-55). S radošću i strepnjom donijela je na svijet svoga jedinog Sina, sačuvavši svoje djevičanstvo netaknutim (usp. Lk 2, 6-7). Povjerovavši svom zaručniku Josipu, povela je Isusa u Egipat da ga spasi od Herodova progona (usp. Mt 2, 13-15). Istim vjerom je slijedila Gospodina u njegovu propovijedanju i ostala je s njim sve do Golgotе (usp. Iv 19, 25-27). S vjerom je Marija iskusila plodove Isusova uskrsnuća i, pohranjujući sva sjećanja u svome srcu (usp. Lk 2, 19.51), prenijela ih Dvanaestorici okupljenih s njom u dvorani Posljednje večere da bi primili Duha Svetoga (usp. Dj 1,14; 2,1-4).

Po vjeri apostoli ostaviše sve i podoše za Učiteljem (usp. Mk 10, 28). Povjerovali su riječima kojima je naviještao Božje kraljevstvo koje je prisutno i ostvareno u njegovoj osobi (usp. Lk 11, 20). Živjeli su sa Isusom koji ih je poučavao svome nauku i ostavio im novo pravilo života po kojem će ih se prepoznavati kao njegove učenike nakon njegove smrti (usp. Iv 13, 34-35). Po vjeri su prošli čitavim svijetom, slijedeći zapovijed da donesu evanđelje svakom stvorenju (usp. Mk 16, 15) i, bez imalo straha, naviještali su svima radost uskrsnuća čiji su bili vjerni svjedoci.

Po vjeri su učenici formirali prvu zajednicu sabranu oko nauka apostolskog, u molitvi, u slavljenju euharistije, dijeleći sve što su posjedovali kako bi sva braća imala što im je potrebno (usp. Dj 2, 42-47).

Po vjeri su mučenici dali svoj život, dajući svjedočanstvo za istinu evanđelja koja ih je preobrazila i osposobila ih za najveći dar ljubavi: oprostiti svojim progoniteljima. Vjerom su muškarci i žene posvetili svoj život Kristu, ostavivši sve da u evanđeoskoj jednostavnosti žive poslušnost, siromaštvo i čistošću, konkretnе znakove iščekivanja Gospodina koji neće kasniti. Vjerom su mnogi kršćani činili djela pravde da provedu u djelu Gospodinovu riječ, koji je došao navijestiti oslobođenje potlačenima i godinu milosti za sve (usp. Lk 4, 18-19). Vjerom su, tijekom stoljećâ, muškarci i žene svih životnih dobi, čija su imena upisana u Knjigu života (usp. Otk 7, 9; 13, 8), isповijedali ljepotu nasljedovanja Isusa Krista gdjegod su bili pozvani dati svjedočanstvo svojeg kršćanstva: u obitelji, u svom zvanju, u javnom životu, u vršenju karizmi i službi na koje su bili pozvani.

Po vjeri živimo i mi: svakodnevnim priznavanjem Gospodina Isusa, prisutna u našem životu i povijesti.

14. Godina vjere bit će također dobra prilika da osnažimo svjedočanstvo ljubavi. Sveti Pavao podsjeća: "A sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav - to troje - ali najveća je među njima ljubav" (1 Kor 13, 13). Još snažnijim riječima – koje kršćanima trajno dozivaju u svijest njihove obaveze – apostol Jakov kaže: "Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema? Može li ga vjera spasiti? Ako su koji brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje pa im tkogod od vas rekne: 'Hajdete u miru, grijte se i sitite', a ne dadnete im što je potrebno za tijelo, koja korist? Tako i vjera: ako nema djela, mrtvja je u sebi. Inače, mogao bi tko reći: 'Ti imas vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja će tebi djelima pokazati svoju vjeru'" (Jak 2, 14-18).

Vjera bez ljubavi ne donosi ploda a ljubav bez vjere bio bi osjećaj prepušten na milost i nemilost sumnji. Vjera i ljubav se uzajamno zahtijevaju, tako da prva omogućuje drugoj da ostvari svoj put. Mnogo je kršćana koji, naime, posvećuju svoj život s ljubavlju onima koji su sami, potisnuti na rub društva ili isključeni kao onima kojima prvima trebamo posvetiti svoju pozornost i kojima najprije trebamo priteći u pomoć, jer se upravo u njima odražava lice samog Krista. Zahvaljujući vjeri možemo u onima koji traže našu ljubav prepoznati lice Gospodina uskrsloga: "Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25, 40). Te su njegove riječi opomena koju ne smijemo zaboraviti i trajni poziv da mu uzvratimo onu ljubav kojom se on brine za nas. Vjera je ta koja omogućuje prepoznati Krista i njegova je ljubav to što nas potiče da mu pomognemo svaki put kada ga susretнемo u svojem bližnjem na svom životnom putu. Potpomognuti vjerom, gledamo s nadom u naše zauzimanje u svijetu, iščekujući "nova nebesa i zemlju novu, gdje pravednost prebiva" (2 Pt 3, 13; usp. Otk 21, 1).

15. Pred kraj svoga života, apostol Pavao traži od učenika Timoteja da "teži vjeri" (usp. 2 Tim 2, 22) istom onom postojanošću kojom je to činio kada je bio mlađ (usp. 2 Tim 3, 15). Doživimo taj poziv kao da je upućen svakom od nas, kako se nitko ne bi ulijenio u vjeri. Ona nam je vjerna suputnica na životnom putu koja omogućuje, uvijek iznova, zamijećivati čudesa koja Bog čini za nas. Kao ona koja ima za cilj pomoći nam uočavati znakove vremena u današnjoj povijesti, vjera obvezuje svakog od nas da postane živi znak prisutnosti Uskrsloga u svijetu. Ono što svijet danas osobito treba jest

uvjerljivo svjedočenje onih koji su, prosvijetljeni u umu i srcu Gospodinovom Riječu, kadri otvoriti srce i um mnogih ljudi želji za Bogom i pravim životom, životom koji nema kraja.

Neka "riječ Gospodnja trči i proslavlja se" (2 Sol 3, 1): neka ova Godina vjere učini sve čvršćim odnos s Kristom Gospodinom, jer je samo u njemu naša budućnost izvjesna i samo u njemu imamo jamtvo istinske i trajne ljubavi. Riječi apostola Petra bacaju posljednju zraku svjetla na vjeru: "Zbog toga se radujte, makar se sada možda trebalo malo i žalostiti zbog različitih kušnja: da prokušanost vaše vjere - dragocjenija od propadljivog zlata, koje se ipak u vatri kuša - stekne hvalu, slavu i čast o Objavljenju Isusa Krista. Njega vi ljubite iako ga ne vidjeste; u njega, iako ga još ne gledate, vjerujete te klikćete od radosti neizrecive i proslavljenje što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša" (1 Pt 1, 6-9). Vjernici u svojem životu doživljavaju iskustva radosti ali i trpljenja. Koliki su samo sveci živjeli u samoći! Koliki su vjernici, i u našim danima, kušani Božjom šutnjom a tako bi htjeli čuti njegov utješni glas! Životne kušnje, dok omogućavaju shvatiti otajstvo Križa i sudjelovati u Kristovim patnjama (usp. Kol 1, 24), uvod su u radost i nadu kojima vodi vjera: "Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak" (2 Kor 12, 10). Mi sa čvrstim pouzdanjem vjerujemo da je Gospodin Isus pobijedio zlo i smrt. Istim se tim pouzdanjem povjeravamo njemu: On, prisutan među nama, pobjeđuje moć zla (usp. Lk 11, 20) a Crkva, vidljiva zajednica njegova milosrđa, ostaje u njemu kao znak konačnog pomirenja s Ocem.

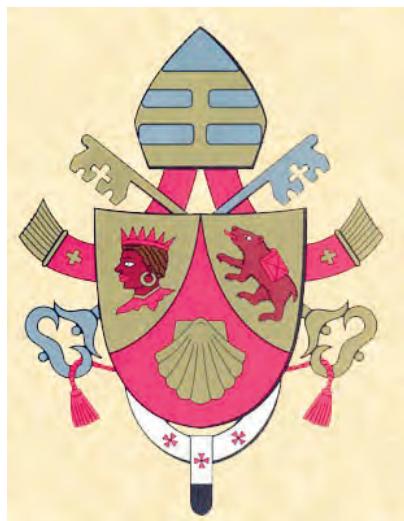
Povjerimo Majci Božjoj, koja je proglašena "blaženom" zato što "povjerova" (Lk 1, 45), ovo vrijeme milosti.

Dano u Rimu, pri Svetom Petru, 11. listopada 2011., sedme pontifikata.

Papa Benedikt XVI.

Bilješke

- [1] Omelia per l'inizio del ministero petrino del Vescovo di Roma (24. travnja 2005.): AAS 97(2005), 710.
- [2] Usp. BENEDIKT XVI., Omelia S. Messa al Terreiro do Paço, Lisabon (11. svibnja 2010.): Insegnamenti VI,1(2010), 673.
- [3] Usp. IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 113-118.
- [4] Usp. Rapporto finale del Secondo Sinodo Straordinario dei Vescovi (7. prosinca 1985.), II, B, a, 4: u Enchiridion Vaticanum, knj. 9, br. 1797.
- [5] PAVAO VI., Apost. pobud. Petrum et Paulum Apostolos, o 1900. obljetnici mučeništva svetih apostolâ Petra i Pavla XIX (22. veljače 1967.): AAS 59(1967), 196.
- [6] Isto, 198.
- [7] PAVAO VI., Solenne Professione di fede, Omelia per la Concelebrazione nel XIX centenario del martirio dei Santi Apostoli Pietro e Paolo, a conclusione dell' "Anno della fede" (30. lipnja 1968.): AAS 60(1968), 433-445.
- [8] ISTI, Opća audijencija (14. lipnja 1967.): Insegnamenti V(1967), 801.
- [9] IVAN PAVAO II., Apost. pismo Novo millennio ineunte (6. siječnja 2001.), 57: AAS 93(2001), 308.
- [10] Discorso alla Curia Romana (22. prosinca 2005.): AAS 98(2006), 52.
- [11] DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Dogm. konst. o Crkvi Lumen gentium, 8.
- [12] De utilitate credendi, 1,2.
- [13] Usp. AUGUSTIN IZ HIPONA, Ispovijesti, I,1.
- [14] DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Konst. o svetoj liturgiji Sacrosanctum Concilium, 10.
- [15] Usp. IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 116.
- [16] Sermo 215,1.
- [17] Katekizam Katoličke Crkve, 167.
- [18] Usp. PRVI VATIKANSKI KONCIL, Dogm. konst. o katoličkoj vjeri Dei Filius, pog. III: DS 3008-3009; DRUGI VATIKANSKI KONCIL Dogm. konst. o božanskoj objavi Dei Verbum, 5.
- [19] BENEDIKT XVI., Discorso al College des Bernardins, Pariz (12. rujna 2008.): AAS 100(2008), 722.
- [20] Usp. AUGUSTIN IZ HIPONA, Ispovijesti, XIII, 1.
- [21] IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 115 e 117.
- [22] Usp. ISTI, Enc. Fides et ratio (14. rujna 1998.), br. 34 i 106: AAS 91(1999), 31-32, 86-87.

SVETA STOLICA

KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE

NOTA S PASTORALNIM SMJERNICAMA ZA GODINU VJERE

Uvod

Apostolskim pismom Porta fidei od 11. listopada 2011., Sveti Otac Benedikt XVI. proglašio je Godinu vjere. Ona će započeti 11. listopada 2012., na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugoga vatikanskog koncila a završit će 24. studenoga 2013., na svetkovinu Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja.

Ta će godina biti prilika vjernicima da dublje shvate kako je temelj kršćanske vjere "susret s događajem, sa Osobom, koja životu daje novi obzor i zajedno s time konačni pravac" [1]. Vjeru, utemeljenu na susretu s Isusom Kristom uskrsnim, će se moći ponovno otkriti u cjelini i svem njezinu sjaju. "I u našim danima vjera je dar koji treba iznova otkriti, njegovati i svjedočiti", da Gospodin "udijeli svakom od nas da živimo ljepotu i radost svoje pripadnosti Kristu" [2].

Početak Godine vjere podudara se sa zahvalnim sjećanjem na dva velika događaja koja su označila lice Crkve u našim danima: pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila, kojeg je sazvao Ivan XXIII. (11. listopada 1962.), i dvadesetu obljetnicu proglašenja Katekizma Katoličke Crkve, kojeg je Crkvi dao Ivan Pavao II. (11. listopada 1992.).

Koncil je, prema papi Ivanu XXIII., želio "prenijeti nauk u čistom i netaknutom obliku, bez ublažavanja ili netočnog predstavljanja", tako da se "to sigurno i nepromjenjivo učenje, koje se mora vjerno poštivati, produbljuje i predstavlja na onaj način koji odgovara zahtjevima našeg vremena" [3]. U vezi s tim, od presudne je važnosti početak dogmatske konstitucije Lumen gentium: "Svetlo naroda je Krist pa stoga ovaj Sveti sabor, sabran u Duhu Svetom, žarko želi njegovom svjetlošću, koja odsijeva na licu Crkve, prosvijetliti sve ljude navješćujući evanđelje svemu stvorenju (usp. Mk 16, 15)" [4].

Polazeći od Kristova svjetla koje čisti, prosvjetljuje i posvećuje u slavlјima svete liturgije (usp. Konstitucija Sacrosanctum Concilium) i svojom božanskom riječju (usp. Dogmatska konstitucija Dei Verbum), Koncil temeljito obrađuje duboku narav Crkve (usp. Dogmatska konstitucija Lumen gentium) i njezin odnos sa suvremenim svijetom (usp. Pastoralna konstitucija Gaudium et spes). Oko te četiri konstitucije, koje su pravi stožeri Koncila,

raspoređene su deklaracije i dekreti, koje obrađuju neke od najvećih izazova našeg doba.

Nakon Koncila, Crkva je – u kontinuitetu s čitavom predajom, pod sigurnim vodstvom Učiteljstva – poradila na prihvaćanju i usvajanju svoga bogatog nauka. Da bi potpomogli ispravno prihvaćanje Koncila, pape su više put sazvale Biskupsku sinodu [5], koju je 1965. ustanovio sluga Božji Pavao VI., ponudivši Crkvi jasne smjernice kroz razne posinodske apostolske pobudnice. Iduće opće zasjedanje Biskupske sinode, što će se održati u listopadu 2012., imat će za temu: Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere.

Već od početka svog pontifikata, papa Benedikt XVI. se odlučno zauzimao za ispravno shvaćanje Koncila, odbacivši takozvanu "hermeneutiku diskontinuiteta i raskida" kao pogrešnu te promičući onu koju je on sam nazvao "hermeneutikom reforme, obnove u kontinuitetu jedinog subjekta – Crkve, koju nam je Gospodin darovao; to je subjekt koji raste u vremenu i razvija se, no ipak ostaje uvijek isti, jedan jedini subjekt putujućeg Božjeg naroda" [6].

Katekizam Katoličke Crkve, u tom istom duhu, s jedne strane je "istinski plod Drugog vatikanskog koncila" [7], a s druge želi potpomoći njegovo prihvaćanje. Izvanredna Biskupska sinoda sazvana prigodom dvadesete obljetnice zatvaranja Drugog vatikanskog koncila i sa ciljem da ocijeni kako je prihvaćen kod vjernikâ, predložila je da se pripremi taj Katekizam kako bi se Božjem narodu pružio sažetak čitavog katoličkog nauka i tekst koji će biti siguran putokaz pri izradi mjesnih katekizama. Papa Ivan Pavao II. je prihvatio taj prijedlog kao želju "koja potpuno odgovara stvarnoj potrebi opće Crkve i krajevnih Crkava" [8]. Sastavljen u suradnji sa svim biskupima Katoličke Crkve, taj Katekizam "doista izražava ono što se može nazvati 'simfonijom' vjere" [9].

Katekizam sadrži "novo i staro (usp. Mt 13, 52), jer vjera je uvijek ista i ujedno izvor uvijek novog svjetla. Da bi odgovorio na ta dva zahtjeva, Katekizam Katoličke Crkve s jedne strane ponavlja 'stari' red, tradicionalni, kojeg je slijedio već katekizam svetog Pija V., dijeleći sadržaj na četiri dijela: Vjerovanje, sveta liturgija, sa sakramentima u prvom planu; život u Kristu, izložen počevši od zapovjedi; i na kraju kršćanska molitva.

No, istodobno, taj je sadržaj često izražen na 'novi' način, da bi se odgovorilo na pitanja našeg doba" [10]. Taj je Katekizam "vrijedno i legitimno sredstvo u službi crkvenog zajedništva" i "sigurna norma za poučavanje vjeri" [11]. U njemu sadržaji vjere nalaze "svolu sustavnu i sveobuhvatnu sintezu. Tu, naime, izlazi na vidjelo bogatstvo nauka kojeg je Crkva prihvatile, čuvala i pružala u svojoj dvijetisućjetnoj povijesti. Od Svetog Pisma do crkvenih otaca, od učiteljâ teologije do svetaca koji su živjeli u raznim razdobljima povijesti, Katekizam pruža stalni spomen na mnoge načine na koje je Crkva razmišljala o svojoj vjeri i sve više napredovala u nauku tako da može pružiti sigurnost vjernicima u njihovu vjerničkom životu" [12].

Godina vjere želi pridonijeti novom obraćenju Gospodinu Isusu i ponovnom otkrivanju vjere, kako bi svi članovi Crkve bili vjerodostojni i radosni svjedoci uskrsloga Gospodina u današnjem svijetu, koji su kadri mnogim ljudima koji traže Boga pokazati "vrata vjere". Ta "vrata" širom otvaraju čovjekov pogled na Isusa Krista, prisutnog među nama "u sve dane - do svršetka svijeta" (Mt 28, 20). On nam pokazuje kako se "umijeće življenja" uči "u snažnom odnosu s njim" [13]. "Svojom ljubavlju, Isus Krist privlači sebi ljude svih pokoljenja: u svakom dobu on sabire svoju Crkvu povjeravajući joj naviještaj evanđelja, s nalogom koji ne zastarijeva. Zbog toga i danas postoji potreba za snažnijim uzimanjem Crkve za novu evangelizaciju kako bi se ponovno otkrilo radost vjere i iznova pronašlo oduševljenje za prenošenje vjere" [14].

Po nalogu pape Benedikta XVI. [15] Kongregacija za nauk vjere, u dogovoru s nadležnim dikasterijama Svetе Stolice i uz pomoć Odbora za pripremu Godine vjere [16], sastavila je ovu Notu s nekim prijedlozima za življenje ovog milosnog vremena, ne isključujući ostale inicijative koje Duh Sveti bude htio pobuditi među pastirima i vjernicima u raznim dijelovima svijeta.

Smjernice

"Znam komu sam povjerovao" (2 Tim 1, 12): te riječi svetog Pavla pomažu nam shvatiti da je vjera "prije svega čovjekovo osobno prianjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i slobodan pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio" [17]. Vjera kao osobno pouzdanje u Boga i vjera koju isповijedamo u vjerovanju su neraskidivo pozvani, jedna na drugu upućuju i jedna drugu zahtjevaju. Postoji duboka veza između življene vjere i njezinih sadržaja: vjera svjedokâ i isповjedalaca je također vjera apostola i naučiteljâ Crkve.

I. Na razini opće Crkve

1. Glavni crkveni događaj na početku Godine vjere bit će 13. Opće zasjedanje Biskupske sinode, koju je papa Benedikt XVI. sazvao za mjesec listopad 2012. a posvećena je Novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere. Tijekom Sinode, dana 11. listopada 2012., održat će se svečana proslava početka Godine vjere, u spomen na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila.
2. U Godini vjere treba potaknuti vjernike da hodočaste Petrovoj Stolici, da ondje isповjede vjeru u Boga Oca, Sina i Duha Svetoga, u jedinstvu s onim koji je danas pozvan učvrstiti svoju braću u vjeri (usp. Lk 22, 32). Važno je poticati također hodočašća u Svetu zemlju, mjesto koje je prvo vidjelo prisutnost Isusa, Spasitelja, i Marije, njegove majke.
3. Tijekom te Godine bit će korisno pozvati vjernike da se s posebnom pobožnošću obraćaju Mariji, slici Crkve, koja "u sebi ujedinjuje i odražava najveća načela vjere" [19]. Trebat će zato ohrabriti svaku inicijativu koja pomaže vjernicima prepoznati posebnu ulogu Marije u otajstvu spasenja, sinovski je ljubiti i nasljedovati njezinu vjeru i kreplosti. U tu će svrhu biti itekako korisno organizirati hodočašća, proslave i susrete u najvećim marijanskim svetištima.
4. Slijedeći Svjetski dan mladih u Rio de Janeiru u srpnju 2013. pružit će povlaštenu prigodu mladima da iskuse radost koju daju vjera u Gospodina Isusa i zajedništvo sa Svetim Ocem, u velikoj obitelji Crkve.
5. Nadamo se da će se organizirati simpoziji, skupovi i veća okupljanja, također na međunarodnoj razini, koji će pomoći susret s istinskim svjedočenjima vjere i upoznavanje sadržaja katoličkog nauka. Opažajući kako i danas Božja riječ nastavlja rasti i širiti se, bit će važno svjedočiti da u Isusu Kristu "sve боли i čežnje ljudskog srca nalaze ispunjenje" [20] i da vjera "postaje novo mjerilo shvaćanja i djelovanja koje mijenja čitav čovjekov život" [21]. Neki će skupovi biti osobito posvećeni ponovnom otkrivanju učenja Drugog vatikanskog koncila.
6. Za sve vjernike, Godina vjere će pružiti zgodnu priliku da prodube poznavanje glavnih dokumenata Drugog vatikanskog koncila i proučavaju Katekizam Katoličke Crkve. To vrijedi napose za kandidate za svećeništvo, prije svega tijekom propedeutičke godine ili prvih godina teoloških studija, za novakinje i novake ustanova posvećenog života i družbi apostolskog života, kao

SVETA STOLICA

i za one koji prolaze razdoblje razlučivanja sa ciljem pridruživanja nekoj udruzi ili crkvenom pokretu.

7. Ova Godina bit će povoljna prilika svim vjernicima da pokažu veću osjetljivost za homilije, kateheze, govore i ostale istupe Svetog Oca. Pastiri, posvećene osobe i vjernici laici bit će pozvani da s novim poletom stvarno i srcem prianjaju uz nauk Petra nasljednika.

8. Poželjno je da se tijekom Godine vjere, u suradnji s Papinskim vijećem za promicanje jedinstva kršćana, priređuju razne ekumenske inicijative koje će imati za cilj pridonositi "ponovnoj uspostavi jedinstva" koja je "jedan od poglavitih ciljeva Svetoga ekumenskog Drugog vatikanskog koncila" [22]. Na poseban način, održat će se jedno svečano ekumensko slavlje na kojem će svi krštenici ponovno potvrditi vjeru u Krista.

9. Pri Papinskom vijeću za promicanje nove evangelizacije osnovat će se odgovarajuće Tajništvo koje će imati zadatak koordinirati sve inicijative vezane uz Godinu vjere što ih budu organizirali razni dijasteriji Svetе Stolice ali i sve druge događaje od važnosti za opću Crkvu. Bit će uputno obavijestiti na vrijeme spomenuto Tajništvo o glavnim događajima koji će se organizirati tijekom te Godine; ono će moći također sugerirati prikladne inicijative u tom pogledu. Tajništvo će otvoriti posebnu web stranicu sa ciljem da pruži sve korisne informacije kako bi se Godinu vjere proslavilo na što plodonosniji način.

10. Na završetku te Godine, na svetkovinu Našega Gospodina Isusa Krista Kralja svega stvorenja, održat će se euharistija koju će slaviti Sveti Otac, tijekom koje će se obnoviti isповijest vjere.

II. Na razini biskupskih konferencija [23]

1. Biskupske konferencije moći će posvetiti jedan studijski dan temi vjere, njezinu osobnom svjedočenju i njezinu prenošenju novim naraštajima, sa sviješću o posebnom poslanju biskupâ kao učitelja i "glasnika vjere" [24].

2. Bit će korisno potaknuti ponovno objavljivanje dokumenata Drugog vatikanskog koncila, Katekizma Katoličke Crkve i njegova Kompendija, također u džepnom i skromnjem izdanju, te poraditi na njihovu većem distribuiranju putem elektronskih sredstava i suvremenih tehnologija.

3. Poželjno je uložiti nove napore oko prevodenja dokumenata Drugog vatikanskog koncila i Katekizma Katoličke Crkve na jezike na kojima ti tekstovi još uvijek nisu prevedeni. Potiču se inicijative bratske potpore za te prijevode na lokalne

lokalne jezike u misijskim krajevima, gdje krajevne Crkve ne mogu pokriti te troškove. Neka se to provodi pod vodstvom Kongregacije za evangelizaciju narodâ.

4. Pastiri će se truditi promicati televizijske i radijske emisije, filmove i publikacije posvećene temi vjere, njezinim načelima i sadržajima, kao i značenju Drugog vatikanskog koncila za Crkvu, dostupne široj publici. U tome će se služiti novim komunikacijskim jezicima, koje mogu razumjeti širi društveni slojevi.

5. Sveci i blaženici su istinski svjedoci vjere [25]. Bit će zato uputno da biskupske konferencije porade na što boljem upoznavanja svetaca sa svoga teritorija, koristeći u tu svrhu također suvremena sredstva društvene komunikacije.

6. Suvremeni je svijet osjetljiv na odnos između vjere i umjetnosti. U tome smislu se biskupskim konferencijama preporučuje da – po mogućnosti u suradnji s ostalim vjerskim zajednicama – što bolje iskoriste mogućnost korištenja umjetničke baštine s područja povjerenog njihovoј pastoralnoј brizi u katehetske svrhe.

7. Predavači u Centrima za teološke studije, sjemeništima i na katoličkim sveučilištima pozvani su pokazati u svom učenju koliku važnost sadržaji Katekizma Katoličke Crkve i njihove implikacija imaju za discipline koje predaju.

8. Bit će korisno pripremiti, uz pomoć teologâ i stručnih autorâ, brošure i listiće apologetskog karaktera (usp. 1 Pt 3, 15) dostupne što većem broju ljudi. Svaki će vjernik moći tako odgovoriti na teška pitanja i izazove koji se nameću u raznim kulturnim područjima, bilo da se tiču sljedbi, problema vezanih uz sekularizaciju i relativizam ili pak "pitanja koja dolaze iz promijenjenog mentaliteta a koji, osobito danas, svodi razumu sigurne činjenice isključivo na sigurnosti koje pružaju znanstvena i tehnološka otkrića" [26], ili se tiču ostalih posebnih pitanja.

9. Poželjno je preispitati mjesne katekizme i razne katehetske priručnike i druga pomagala koja se koriste u krajevnim Crkvama, da bi se zajamčilo da budu potpuno u skladu s Katekizmom Katoličke Crkve [27]. U slučaju da neki katekizmi ili priručnici za katehezu nisu potpuno u skladu s Katekizmom, ili se u njima zapaze neki nedostaci, moći će se započeti s izradom novih, eventualno po uzoru i uz pomoć ostalih biskupskih konferencija koje su već pobrinuli da isprave takve nedostatke.

10. Godina vjere bit će također prikladno vrijeme da se, u suradnji s mjerodavnom Kongregacijom za katolički odgoj, preispita prisutnost sadržaja Katekizma Katoličke Crkve u Temeljnim uredbama (Ratio) za formaciju budućih svećenika kao i u kurikulumu njihovih teoloških studija.

III. Na biskupijskoj razini

1. Poželjno je da se u svakoj krajevnoj Crkvi organizira proslava otvorenja Godine vjere i njezino svečano zaključenje, u kojima ćemo “ispovjediti vjeru u Uskrslog Gospodina u našim katedralama i u crkvama u cijelom svijetu” [28].

2. Bit će poželjno da se u svim biskupijama svijeta organizira studijski dan posvećen Katekizmu Katoličke Crkve, pozivajući da u njemu na osobit način sudjeluju svećenici, posvećene osobe i katehisti. U toj će prigodi, na primjer, moći biti upriličen susret predstavnika istočnih katoličkih biskupija sa svećenicima na kojem će ovi svjedočiti o svojoj posebnoj osjetljivosti i liturgijskoj tradiciji unutar jedne vjere u Krista. Tako će mlade krajevne Crkve u misijskim krajevima imati priliku pružiti novo svjedočanstvo one radosti vjere kojom se tako snažno odlikuju.

3. Svaki biskup može posvetiti jedno svoje pastoralno pismo temi vjere, u kojem će dozvati vjernicima u svijest važnosti Drugog vatikanskog koncila i Katekizma Katoličke Crkve, vodeći računa o posebnim pastoralnim okolnostima dijela Božjeg naroda koji mu je povjeren.

4. Poželjno je da se u svakoj biskupiji, pod vodstvom biskupa, organiziraju katehetski susreti, namijenjeni mladima i onima koji traže smisao života, koji će im pomoći otkriti ljepotu crkvene vjere, promičući susrete sa značajnim svjedocima vjere.

5. Bit će uputno da svaka krajevna Crkva ocijeni kako su Drugi vatikanski koncil i Katekizam Katoličke Crkve prihvaćeni u njezinu životu i poslanju, osobito na katehetskom polju. U tome smislu se nadamo da će se poduzeti novi napor od strane katehetskih ureda pojedinih biskupija, koje – uz pomoć komisija za katehezu biskupske konferencije – imaju dužnost brinuti za teološku izobrazbu katehista.

6. Trajna formacija klera moći će, osobito u ovoj Godini vjere, biti usredotočena na dokumente Drugog vatikanskog koncila i Katekizam Katoličke Crkve, obrađujući, primjerice, teme kao što su “navještaj Krista uskrslog”, “Crkva - sakrament spasenja”,

“evangelizacijsko poslanje u današnjem svijetu”, “vjera i nevjera”, “vjera, ekumenizam i međureligijski dijalog”, “vjera i vječni život”, “hermeneutika reforme u kontinuitetu”, “Katekizam u redovnoj pastoralnoj skrbi”.

7. Biskupe se poziva da organiziraju, osobito u kozirzenom vremenu, pokornička slavlja u kojima će svi moći moliti od Boga oproštenje, na poseban način za grijeh protiv vjere. Ova će Godina biti također prava prigoda svim vjernicima da s većom vjerom i češće pristupaju sakramantu pokore.

8. Nadamo se da će akademski svijet i svijet kulture prepoznati ovu Godinu kao novu prigodu za kreativni dijalog između vjere i razuma putem simpozija, skupova i studijskih dana, osobito na katoličkim sveučilištima, da se time pokaže “kako između vjere i autentične znanosti ne može biti bilo kakvog sukoba jer oboje, premda različitim putovima, teže istini” [29].

9. Bit će važno promicati susrete s osobama koje, “premda tvrde da nemaju dara vjere, ipak iskreno traže posljednji smisao i konačnu istinu o svom životu i o svijetu” [30], nadahnjujući se također na dijalozima Predvorja pogana, koji su pokrenuti pod vodstvom Papinskog vijeća za kulturu.

10. Godina vjere predstavljaće prigodu da se veća pozornost posveti katoličkim školama, koje predstavljaju prikladna mjesta da se učenicima pruži živo svjedočanstvo Gospodina i njeguje njihova vjera. U tu se svrhu preporučuje korištenje dobrih katehetskih pomagala, kao što su, na primjer, Kompendij Katekizma Katoličke Crkve ili Youcat.

IV. Na razini župâ / zajednicâ / udrugâ / pokretâ

1. U pripravi za Godinu vjere, svi su vjernici pozvani čitati i pažljivo razmišljati o apostolskom pismu Porta fidei Svetog Oca Benedikta XVI.

2. Godina vjere “bit će također dobra prigoda za intenzivnije slavljenje vjere u liturgiji, i na osobit način u euharistiji” [31]. U euharistiji, tom otajstvu vjere i vreli nove evangelizacije, vjera Crkve se razglašava, slavi i jača. Svi su vjernici pozvani u njoj sudjelovati svjesno, aktivno i plodonosno, da bi bili istinski Gospodinovi svjedoci.

3. Svećenici će moći posvetiti veću pažnju proučavanju dokumenata Drugog vatikanskog koncila i Katekizma Katoličke Crkve, služeći se njihovim sadržajem za župni pastoral u svojoj župi – katehezu, propovijedanje, pripravu na sakramente. Mogu također pripremiti nizove homilija o vjeri ili nekim njezinim posebnim vidicima,

SVETA STOLICA

kao što su primjerice "susret s Kristom", "temeljni sadržaji Vjerovanja", "vjera i Crkva" [32].

4. Katehisti će moći snažnije prionuti doktrinarnom bogatstvu što ga pruža Katekizam Katoličke Crkve i, pod vodstvom svojih župnika, predvoditi skupine vjernika u čitanju i zajedničkom produbljivanju toga dragocjenog oruđa, sa ciljem da se stvore male zajednice vjere i svjedočenja Gospodina Isusa.

5. Poželjno je da u župama dođe do nove zauzetosti u širenju i razdjeljivanju Katekizma Katoličke Crkve ili drugih pomagala koji odgovaraju zahtjevima i potrebama obitelji, tih autentičnih domaćih Crkava i prvih mjesta prenošenja vjere. To se, primjerice, može učiniti tijekom blagoslova kuća, krštenja odraslih, podjeljivanja sakramenata potvrde i ženidbe. To zasigurno može pridonijeti isповijedanju i produbljivanju katoličke vjere "u našim kućama i u našim obiteljima, tako da svatko uzmognе osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenositi neprolaznu vjeru" [33].

6. Promicanje pučkih misija i ostalih inicijativa u župama i na radnim mjestima može pomoći vjernicima da ponovno otkriju dar krsne vjere i zadaću svoga svjedočenja, svjesni da je kršćanski poziv "po svojoj naravi također poziv na apostolat" [34].

7. U tome vremenu, članovi ustanova posvećenog života i družbi apostolskog života toplo su pozvani da se založe u novoj evangelizaciji s novim prijanjem uz Isusa, u skladu s vlastitim karizmama i u vjernosti Svetom Ocu i zdravom nauku.

8. Kontemplativne će zajednice u Godini vjere posebno moliti za obnovu vjere u Božjem narodu i za novi polet u njezinu prenošenju mladim naraštajima.

9. Crkvene udruge i pokreti su pozvani promicati posebne inicijative koje će, kroz doprinos njihove karizme i u suradnji s mjesnim pastirima, pridonijeti tome da veliki događaj Godine vjere nađe na što širi odjek. Nove zajednice i crkveni pokreti će, na kreativan i velikodusan način, znati iznaći najprikladnije načine da pruže svoje svjedočanstvo vjere u služenju Crkvi.

10. Svi vjernici, koji su pozvani oživjeti dar vjere, nastojat će prenositi vlastito iskustvo vjere i ljubavi [35] u dijalogu sa svojom braćom i sestrama, također iz ostalih kršćanskih konfesija, sa sljedbenicima ostalih religija, kao i sa onima koji ne vjeruju ili su prema vjeri ravnodušni. Nadamo se da će na taj način kršćanski vjernici započeti svojevrsnu

misiju među onima s kojima žive i rade, sa sviješću da su "primili poruku spasenja koju valja iznijeti pred svakoga" [36].

Zaključak

Vjera je "vjerna suputnica na životnom putu koja omogućuje, uvijek iznova, zamjećivati čudesa koja Bog čini za nas. Kao ona koja ima za cilj pomoći nam uočavati znakove vremena u današnjoj povijesti, vjera obvezuje svakog od nas da postane živi znak prisutnosti Uskrsloga u svijetu" [37]. Vjera je osobni i ujedno zajednički čin: ona je Božji dar, koji se živi u krilu velike zajednice Crkve i kojeg se mora prenosići svijetu. Sve inicijative u prigodi Godine vjere trebaju biti osmišljene tako da potpomognu radosno otkrivanje i obnovljeno svjedočenje vjere. Ovdje iznesene smjernice i preporuke imaju za cilj pozvati sve članove Crkve da se zauzmu da ova Godina bude povlaštena prigoda za dijeljenje onoga što je kršćanskim vjernicima najdraže: Isusa Krista, Otkupitelja čovjeka, Kralja svega stvorenja, "Početnika i Dovršitelja vjere" (Heb 12, 2).

Dano u Rimu, u sjedištu Kongregacije za nauk vjere, 6. siječnja 2012., na svetkovinu Bogojavljenja.

William kard. Levada
Pročelnik

Luis F. Ladari, DI
Naslovni nadbiskup Thibice
Tajnik

Bilješke:

[1] Benedikt XVI, Enc. Deus caritas est, 25. prosinca 2005., br. 1.

[2] Isti, Homilija na blagdan Krštenja Gospodinova, 10. siječnja 2010.

[3] Ivan XXIII., Govor na svečanom otvorenju Drugog ekumenskog vatikanskog koncila, 11. listopada 1962.

[4] Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen gentium, br. 1.

[5] Na redovitim zasjedanjima Biskupske sinode obrađivane su slijedeće teme: Očuvanje i jačanje katoličke vjere, njezine cjelovitosti, njezine snage, njezina razvoja, njezine doktrinarne i povijesne dosljednosti (1967.), Ministerijalno svećeništvo i pravda u svijetu (1971.), Evangelizacija u suvremenom svijetu (1974.), Kateheza u našem dobu (1977.), Kršćanska obitelj (1980.),

Pokora i pomirenje u poslanju Crkve (1983.), Poziv i poslanje laikâ u Crkvi i svijetu (1987.), Odgoj i izobrazba svećenikâ u sadašnjim okolnostima (1991.), Posvećeni život i njegovo poslanje u Crkvi i svijetu (1994.), Biskup: poslužitelj evanđelja Isusa Krista za nadu svijeta (2001.), Euharistija – izvor i vrhunac života i poslanja Crkve (2005.), Božja riječ u životu i poslanju Crkve (2008.).

[6] Benedikt XVI., Govor Rimskoj kuriji, 22. prosinca 2005.

[7] Isti, Apost. pismo Porta fidei, br. 4.

[8] Ivan Pavao II., Govor na završetku Drugog izvanrednog zasjedanja Biskupske sinode, 7. prosinca 1985. Isti je papa, u početnoj fazi te Sinode, tijekom Angelusa od 24. studenog 1985., rekao: "Vjera je temeljno počelo, kamen temeljac, osnovno mjerilo obnove koju je Koncil želio provesti. Iz vjere proizlaze norme, načini života, praktične smjernice u svakoj prigodi".

[9] Isti, Apost. konst. Fidei depositum, 11. listopada 1992., br. 2.

[10] Isti, br. 3.

[11] Isti, br. 4.

[12] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 11.

[13] Isti, Discorso ai partecipanti all'Incontro promosso dal Pontificio Consiglio per la Promozione della Nuova Evangelizzazione (Govor sudionicima Susreta održanog u organizaciji Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije), 15. listopada 2011.

[14] Isti, Apost. pismo Porta fidei, br. 7.

[15] Usp. isto, br. 12.

[16] Taj Odbor, osnovan pri Kongregaciji za nauk vjere po nalogu Svetog Oca Benedikta XVI., čine: kardinali William Levada, Francis Arinze, Angelo Bagnasco, Ivan Dias, Francis E. George, Zenon Grochlewski, Marc Ouellet, Mauro Piacenza, Jean-Pierre Ricard, Stanisław Ryłko i Christoph Schönborn; zatim nadbiskupi Luis F. Ladaria i Salvatore Fisichella; te biskupi Mario del Valle Moronta Rodriguez, Gerhard Ludwig Müller i Raffaello Martinelli.

[17] Katekizam Katoličke Crkve, br. 150.

[18] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 15.

[19] Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen gentium, br. 65.

[20] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 13.

[21] Isto, br. 6.

[22] Drugi vatikanski koncil, Dekr. Unitatis redintegratio, br. 1.

[23] Slijedeće smjernice koje su dane za biskupske konferencije vrijede, na sličan način, za Sinode biskupâ većih patrijarhatskih i nadbiskupskih Crkava i za zasjedanja hijerarhâ ostalih Crkava Istoka sui iuris.

[24] Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen gentium, br. 25.

[25] Usp. Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 13.

[26] Isto, br. 12.

[27] Usp. Ivan Pavao II., Apost. konst. Fidei depositum, br. 4.

[28] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 8.

[29] Isto, br. 12.

[30] Isto, br. 10.

[31] Isto, br. 9.

[32] Usp. Benedikt XVI., Posinod. apost. pob. Verbum Domini, 30. rujna 2010., brr. 59-60 i 74.

[33] Isti, Apost. pismo Porta fidei, n. 8.

[34] Drugi vatikanski koncil, Dekr. Apostolicam actuositatem, br. 2.

[35] Usp. Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 14.

[36] Drugi vatikanski koncil, Past. konst. Gaudium et spes, br. 1.

[37] Benedikt XVI., Apost. pismo. Porta fidei, br. 15.

SVETA STOLICA

UZ 85. RODENDAN I 7. OBLJETNICU PONTIFIKATA PAPE BENEDIKTA XVI.

Osvojt o. Federica Lombardija, IKA 14. 04. 2012.

Sljedećeg će tjedna papa Benedikt XVI. proslaviti 85. rođendan i 7. obljetnicu papinstva. Dva su to datuma koja svaki put pozivaju na davanje pregleda i zaključaka, upravo kako je to učinio glavni ravnatelj Radio Vatikana i predstojnik Tiskovnog ureda Svetе Stolice o. Federico Lombardi u svojem uvodniku za informativni tjednik Vatikanskoga televizijskog centra 'Octava Dies'.

„Kada je kardinal Joseph Ratzinger izabran za papu, u već poodmakloj dobi, mnogi su se pitali hoće li papinstvo koje je započinjalo, nakon više godina obilježenih bolešću velikoga prethodnika, biti intenzivno i dugo kako se željelo, i hoće li teolog koji je dugo vodio izrazito doktrinarnu ustanovu znati preuzeti mnogo drugaćiju zadaću pastoralnoga vodstva opće Crkve“, napomenuo je Lombardi, a prenosi Hrvatski program Radio Vatikana.

„U tih smo sedam godina već imali 23 međunarodna putovanja u 23 različite zemlje, i 26 putovanja u Italiji“, istaknuo je Lombardi, „nazočili smo na četiri Biskupske sinode i tri Svjetska dana mladeži,

pročitali smo tri enciklike i primili bezbrojne govore i učiteljska djela, obilježili smo Godinu svetoga Pavla i Svećeničku godinu, vidjeli smo Papu kako se hrabro, ponizno i odlučno, odnosno jasnim evanđeoskim duhom, suočava s teškim stanjima poput krize uslijed seksualnoga zlostavljanja“. „Pročitali smo njegovo novo i originalno djelo o Isusu iz Nazareta, i njegovu knjigu-intervju „Svjetlost svijeta“. I ponajviše“, istaknuo je Lombardi, „od dosljednosti i ustrajnosti njegova naučavanja naučili smo da je prioritet njegova služenja Crkvi i čovječanstvu usmjeriti život prema Bogu s kojim nas je upoznao Isus Krist; da si vjera i razum međusobno pomažu u traženju istine i odgovaranju na očekivanja i pitanja svakoga od nas i cijelog ljudskog roda zajedno; te da su zaborav Boga i relativizam velike opasnosti našega doba. Za sve smo to beskrajno zahvalni. I još uvijek smo na putu s njim: prema Svjetskom susretu obitelji i prema Bliskom istoku, prema Sinodi o novoj evangelizaciji i prema Godini vjere. I to u Božjim rukama, u služenju Bogu i Njegovoј Crkvi“.

**PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA 49. SVJETSKI DAN
MOLITVE ZA ZVANJA**

Zvanja su dar Božje ljubavi

Draga braćo i sestre,

Svjetski dan molitve za zvanja, koji će se slaviti 29. travnja 2012., na Četvrtu uskrsnu nedjelju, poziva nas razmišljati o temi: Zvanja su dar Božje ljubavi. Izvor svakog savršenog dara je Bog ljubavi – Deus caritas est: "tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu" (1 Iv 4, 16). Sveti pismo opisuje povijest te praiskonske povezanosti Boga i čovjeka, koja prethodi samom stvaranju. Sveti Pavao, kada piše kršćanima iz grada Efeza, uzdiže himan zahvaljivanja i hvale Ocu, koji neizmjernom dobrohotnošću, kroz stoljećâ ostvaruje svoj sveopći naum spasenja, koji je naum ljubavi. U Sinu Isusu – kaže Pavao – on "nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim" (Ef 1, 4). Bog nas je ljubio i "prije" nego smo nastali! Nošen isključivo svojom bezuvjetnom ljubavlju, on nas je "načinio ni od čega" (usp. 2 Mak 7, 28) da nas privede punini zajedništva sa sobom.

Obuzet silnim divljenjem pred djelom Božje providnosti, psalmist kliče: "Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?" (Ps 8, 4-5). Duboka istina o našem životu je, dakle, sadržana u ovom iznenadujućem otajstvu: svako stvorene, a na poseban način svaka osoba, je plod jedne Božje misli i jednog čina Božje ljubavi, beskrajne, vjerne i vječne ljubavi (usp. Jr 31, 3). Otkriće te stvarnosti ono je što uistinu stubokom mijenja naš život. U jednom čuvenom tekstu iz Ispovijesti, sveti Augustin izražava velikom snagom svoje otkriće Boga kao najviše ljepote i najviše ljubavi, Boga koji mu je uvijek bio blizu, ali kojem je konačno otvorio svoj um i srce da ih on preobrazi: "Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio! A eto, ti si bio u meni, a ja izvan sebe. Ondje sam te tražio nasrući na ta lijepa bića koja si stvorio, ja rugoba. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom. Mene su daleko od tebe držale one stvari koje ne bi postojale kad ne bi bile u tebi. Zvao si me i vikao, probio si moju gluhoću, zablijesnuo si, sijevnuo si i rastjerao moju sljepoću, prosuo si miomiris, a ja sam ga upio pa uzdišem za tobom, okusio sam pa gladujem i žđdam, dotakao si me, i ja gorim za mirom tvojim" (Knjiga deseta, Glava 27, 38).

Tim slikama svetac ih Hipona pokušava opisati neizrecivo otajstvo susreta s Bogom, s njegovom ljubavlju koja preobražava čitav život.

Riječ je o bespridržajnoj ljubavi koja nam prethodi, jača nas i doziva na našem životnom putu a ima svoj korijen u potpunom Božjem besplatnom daru. Govoreći osobito o svećeničkoj službi, moj prethodnik, blaženi Ivan Pavao II. rekao je da "svaki ministerijalni čin, dok privodi k ljubavi i služenju Crkvi, potiče na sve veće dozrijevanje u služenju Isusu Kristu Glavi, Pastiru i Zaručniku Crkve. Ta se ljubav oblikuje kao odgovor na onu prethodeću, slobodnu i nezasluženu ljubav Božju u Kristu" (Apost. posinod. pobud. Pastores dabo vobis, 25). Svako je pojedino zvanje, naime, plod Božje inicijative, ono je dar Božje ljubavi! On je taj koji čini "prvi korak" i to ne zbog neke posebne dobrote koju je našao u nama, već zbog prisutnosti same njegove ljubavi koja je "razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan" (Rim 5, 5).

U svakom dobu, izvor Božjeg poziva treba tražiti u inicijativi beskrajne Božje ljubavi, koja se u punini očituje u Isusu Kristu. Kao što sam napisao u svojoj prvoj enciklici Deus caritas est: "Bog je vidljiv na mnogobrojne načine. U povijesti ljubavi koju nam Biblija prenosi, on nam izlazi ususret, pokušava osvojiti naša srca – sve do Posljednje večere, sve do srca probodena na križu, sve do njegovih ukazanja nakon uskrsnuća i velikih djela kojima je, po djelovanju apostola, vodio prvu Crkvu na njezinu putu. I u kasnijoj povijesti Crkve Gospodin nije bio odsutan: uvijek nam iznova izlazi ususret, po muževima i ženama koji zrače njegovom prisutnošću, u svojoj Riječi, u sakramentima, na osobit način u Euharistiji" (17).

Božja ljubav je vječna; on je vjeran samom sebi, vjeran je "riječi koju dade tisući naraštaja" (Ps 105, 8). Potrebno je zato iznova razglašavati, navlastito novim naraštajima, privlačnu ljepotu te Božje ljubavi, koja nam prethodi i prati nas na našem putu: ona je tajni poticaj, ona je motivacija koja nikada ne jenjava, čak ni u najtežim okolnostima.

Draga braćo i sestre, trebamo otvoriti svoj život toj ljubavi. Savršena Božja ljubav (usp. Mt 5, 48) je to na što nas svakodnevno poziva Isus Krist!

Visoko mjerilo kršćanskog života sastoji se naime u tome ljubimo "kao" što ljubi Bog; riječ je o ljubavi koja se očituje u potpunom, vjernom i plodonosnom sebedarju. Ojađenoj poglavarici samostana u Segoviji, u jeku dramatičnih okolnosti u kojem se tih godina našao samostan jer mu je prijetilo ukinjanje, sveti Ivan od Križa odgovara pozivajući je da djeluje po Božjem: "Ne mislite ni na što drugo osim da Bog sve uređuje i vodi; a gdje ljubavi nema, тамо је unesite i ubrat ћете ljubav" (Epistolario, 26).

Upravom na tome tlu prinošenja samog sebe i otvorenosti Božjoj ljubavi i kao plod te ljubavi, rađaju se i rastu sva zvanja. Crpeći iz toga izvora u molitvi, čestim utjecanjem Riječi i sakramentima, osobito euharistiji, moguće je živjeti ljubav prema bližnjem u kojem se uči otkrivati lice Krista Gospodina (usp. Mt 25, 31-46). Da bi izrazio neraskidivu vezu između tih "dvaju ljubavi" – prema Bogu i prema bližnjemu – koji izviru iz istog božanskog vrela i kojem se vraćaju, papa Grgur Veliki koristi primjer male biljke: "Na tlu našeg srca [Bog] je zasadio prvi korijen ljubavi prema njemu, iz kojeg se kasnije razvila, poput lista, bratska ljubav" (Moralium Libri, sive expositio in Librum B. Job, Lib. VII, cap. 24, 28; PL 75, 780D).

Ta dva izraza jedne Božje ljubavi, moraju s posebnim intenzitetom i čistoćom srca živjeti oni koji su odlučili krenuti putom raspoznavanja životnog zvanja koji vodi prema svećeničkoj službi i redovničkom životu; oni su njihovo prepoznatljivo obilježje. Naime, ljubav prema Bogu, koju su prezbiter i redovnici pozvani vidljivo – premda uvijek nesavršeno – u sebi odražavati, je razlog da se odgovori na poziv posebnog posvećenja Gospodinu po svećeničkom ređenju odnosno isповijedanju evanđeoskih savjetâ. Snaga odgovora svetog Petra božanskog Učitelju: "Da, Gospodine, ti znaš da te volim" (Iv 21, 15) tajna je života darovanog i življenog u punini, i zato ispunjenog dubokom radošću. Drugi konkretni izraz ljubavi, onaj prema bližnjem, prije svega prema onima koji su u najvećoj potrebi i koji najviše trpe, je presudni poticaj koji navodi svećenika i posvećene osobe da budu graditelji zajedništva među ljudima i sijači nade. Odnos posvećenih osoba, a napose svećenika, s vjerničkom zajednicom je živ i postaje također temeljni aspekt njihove afektivnosti. U vezi s tim sveti Arški župnik je volio ponavljati: "Svećenik nije svećenik za sebe, već za vas" (Le curé d'Ars. Sa pensée – Son cœur, Foi Vivante, 1966., str. 100).

Draga braćo u episkopatu, dragi prezbiteri, đakoni, redovnici i redovnice, vjeroučitelji, pastoralni djelatnici i svi vi koji radite na polju odgoja novih naraštajâ, najtoplje vas pozivam da pom

no obratite pozornost onim članovima župnih zajednicâ, udrugâ i crkvenih pokretâ koji primjećuju u sebi znakove poziva na svećeništvo i posebno posvećenje Bogu. Važno je da se u Crkvi stvore povoljni uvjeti koji će omogućiti mnogim mladim ljudima da kažu svoj "da", kao velikodušni odgovor na poziv Božje ljubavi. Na pastoralu zvanja leži zadatak da pruži korisne smjernice kako bi taj hod bio plodonosan. U središtu toga će biti ljubav prema Božjoj riječi jačana sve većim upoznavanjem sa Svetim Pismom i pažljivom i stalnom osobnom i zajedničkom molitvom; to će im omogućiti da osjete Božji poziv usred vreve kojom je ispunjen svakodnevni život. Ali iznad svega, euharistija mora biti "živo središte" svakog hoda prema zvanju: tu nas Božja ljubav dotiče u Kristovoj žrtvi, savršenom izrazu ljubavi, i tu uvijek iznova učimo živjeti "visoko mjerilo" Božje ljubavi. Riječ, molitva i euharistija su dragocjeno blago koje nas ospozobljava shvatiti ljepotu života potpuno utrošenog za Kraljevstvo.

Želim da mjesne Crkve, u svojim različitim sastavnicama, postanu "prostori" pomnog razlučivanja i duboko preispitivanja zvanja, prostori gdje se mladićima i djevojkama pruža mudro i snažno duhovno vodstvo. Na taj način kršćanska zajednica i sama postaje očitovanje ljubavi Boga u kojem prebiva svaki poziv. Ta dinamika, koja odgovara na pitanja Isusove nove zapovijedi, može pronaći rječito i jedinstveno ostvarenje u kršćanskim obiteljima, čija je ljubav izraz Kristove ljubavi koji je dao samog sebe za svoju Crkvu (usp. Ef 5, 32). U obiteljima, "zajednicama života i ljubavi" (Gaudium et spes, 48), novi naraštaji mogu steći divno iskustvo te požrtvovne ljubavi. One, naime, ne samo da su povlašteno mjesto ljudskog i kršćanskog odgoja, već mogu predstavljati "prvo i najbolje sjemenište poziva na život posvećen kraljevstvu Božjem" (Ivan Pavao II., Apost. pobud. Familiaris consortio, 53), pomažući svojim članovima upravo u obitelji otkriti ljepotu i važnost svećeništva i posvećenog života. Neka pastiri i vjernici laici uviđek surađuju na tome da se u Crkvi umnože te "kuće i škole zajedništva" po uzoru na svetu nazaretsku obitelj, skladni odraz života Presvetog Trojstva na zemlji.

S tim željama, od srca podjeljujem apostolski blagoslov vama, draga braćo u episkopatu, svećenicima, đakonima, redovnicima, redovnicama i svim vjernicima laicima, osobito mladićima i djevojkama koji poučljiva srca osluškuju Božji glas i spremni su ga prihvatići i velikodušno i vjerno uza nj prianjati.

Iz Vatikana, 18. listopada 2011.

Papa Benedikt XVI.

**PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA SVJETSKI
27. DAN MLADIH 2012.**

„Radujte se u Gospodinu uvijek!“ (Fil 4,4)

Draga mladeži, sretan sam što vam se mogu ponovno obratiti, u prigodi 27. svjetskog dana mlađih. Sjećanje na susret u Madridu, u kolovozu prošle godine, veoma je prisutno u mom srcu. Bio je to izvanredni milosni trenutak, tijekom kojeg je Gospodin blagoslovio prisutne mlađe, pridošle iz čitavoga svijeta. Zahvaljujem Bogu za sve plodove koje je taj susret dao i koje će u budućnosti zasigurno nastaviti davati mlađima i zajednicama kojima pripadaju. Sada se već okrećemo idućem susretu u Rio de Janeiru 2013. godine, koji će imati za temu "Podite i učinite mojim učenicima sve narode" (usp. Mt 28, 19).

Tema ovogodišnjeg Svjetskog dana mlađih nadahnuta je pozivom iz Poslanice svetog Pavla apostola Filipljanim: "Radujte se u Gospodinu uvijek!" (4, 4). Radost je, naime, u samom srcu kršćanskog iskustva. Na svakom Svjetskom danu mlađih doživljavamo iskustvo snažne radosti, radosti zajedništva, radosti pripadnosti Kristu, radosti vjere. To je jedna od karakteristika tih susreta. Možemo vidjeti njezinu veliku privlačnu snagu. U svijetu često označenom žalošću i nemirima, to je važno svjedočanstvo ljepote i pouzdanosti kršćanske vjere.

Crkva je pozvana svijetu donijeti radost, istinsku i trajnu radost, onu koju su anđeli navijestili pastirima u Betlehemu u noći Isusova rođenja (usp. Lk 2, 10): Bog nije samo govorio, nije samo činio čudesna znamenja u povijesti ljudskog roda, već nam se toliko približio da je postao jedan od nas i živio potpuno ljudskim životom. U ovim teškim vremenima, mnogi mlađi oko vas imaju silnu potrebu osjetiti da je kršćanska poruka, poruka radosti i nade! Želim razmišljati s vama o toj radosti i kako je pronaći, da biste je mogli sve dublje živjeti i donositi je svima koje susrećete na svom životnom putu.

1. Naše je srce stvoreno za radost

Težnja k radosti je duboko utisnuta u čovjekovo srce. Daleko više od neposrednih i prolaznih zadovoljstava, naše srce traži duboku, punu i trajnu radost, koja može dati "okus" našem životu. A to vrijedi prije svega za vas, jer je mladost doba stalnog otkrivanja života, svijeta, drugih ljudi i samih sebe.

To je vrijeme otvaranja prema budućnosti, u kojem se očituju velike želje za radošću, prijateljstvom, zajedništvom i istinom, u kojem nas pokreću veliki ideali i kuju se veliki planovi.

A Gospodin nam svakog dana pruža mnoge jednostavne radosti: radost života, radost koja nas obuzima dok promatramo prirodne ljepote, radost zbog dobro obavljenog posla, radost služenja, radost iskrene i čiste ljubavi. Ako malo bolje pogledamo postoje i mnogi drugi razlozi za radost: lijepi obiteljski trenuci, prijateljsko dijeljenje, otkrivanje vlastitih talenata i postizanje dobrih rezultata, spoznaja da nas drugi cijene, prigode da iznesemo svoje mišljenje i da osjetimo da smo shvaćeni, osjećaj da smo korisni bližnjemu. Tu se mogu još ubrojiti i stjecanje novih znanja kroz učenje, širenje vlastitih obzora zahvaljujući putovanjima i susretima, mogućnost stvaranja planova za budućnost. Ali i iskustvo čitanja nekog književnog djela, divljenje nekom umjetničkom remek-djelu, slušanje glazbe i sviranje nekog glazbala ili gledanje filma mogu nam priuštiti trenutke prave i istinske radosti.

Svakog dana, međutim, nailazimo također na mnoge teškoće i u srcu nam se roje brige za budućnost, počinjemo se čak pitati je li puna i trajna radost kojoj težimo puka opsjena i bijeg od stvarnosti. Ima mnogo mlađih ljudi koji se pitaju: je li savršena radost danas uopće moguća? A to traženje može čovjeka dovesti na razne puteve, od kojih se neki pokazuju pogrešnim ili bar opasnima. Ali kako doista trajne radosti razlikovati od neposrednih i varljivih zadovoljstava? Kako pronaći pravu radost u životu, radost koja traje i ne napušta nas ni u teškim trenucima?

2. Bog je izvor prave radosti

Zapravo, sve ono što nam donosi radost, i one male svakodnevne i velike životne radosti, imaju svoj izvor u Bogu, premda to nije očito na prvi pogled. To je zato jer je Bog zajednica vječne ljubavi, on je beskrajna radost koja nije zatvorena u samu sebe, već se širi i zahvaća one koje on ljubi i koji njega ljube. Bog nas je stvorio na svoju sliku iz ljubavi i da na nas izlije tu svoju ljubav, da nas ispunji svojom prisutnošću i svojom milošću. Bog nas želi

SVETA STOLICA

učiniti dionicima svoje, božanske i vječne, radosti i pomaže nam otkriti da se vrijednost i duboki smisao našeg života krije u tome da nas on prihvata, da nam se raduje i da nas ljubi; u tome nije nepostojan kakvi znamo biti mi ljudi kojima je ponekad teško druge prihvati, već je Božje prihvatanje bezuvjetno te možemo mirno reći: "ja sam željen, imam svoje mjesto u svijetu i povijesti, Bog me osobno ljubi. A ako me Bog prihvata i ljubi i ja sam u to siguran, tada jasno i sa sigurnošću znam da je dobro da živim i postojim".

Ta se beskrajna Božja ljubav prema svakom od nas očituje u punini u Isusu Kristu. U njemu se nalazi radost koju tražimo. U Evandelju vidimo kako događaji koji označavaju početke Isusova života karakterizira radost. Kada arkanđel Gabriel naviješta Djevici Mariji da će biti Spasiteljeva majka, prvo joj upućuje ove riječi: "Raduj se!" (Lk 1, 28). Prilikom Isusova rođenja, Andeo Gospodnji kaže pastirima: "Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin" (Lk 2, 11). A mudraci koji su tražili dijete, "kad ugledaše zvijezdu, obradovaše se radošću veoma velikom" (Mt 2, 10). Razlog te radosti je dakle blizina Boga koji je postao jedan od nas. To je ono na što sveti Pavao misli kada piše Filipljanima: "Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu!" (Fil 4, 4-5). Prvi uzrok naše radosti je blizina Boga, koji me prihvata i ljubi.

Susret s Isusom uvijek donosi veliku duhovnu radost. U Evandeljima to možemo vidjeti u mnogim događajima. Sjećamo se Isusova posjeta Zakeju, nepoštenom cariniku i javnom grešniku, kojem Isus kaže: "Danas mi je proboraviti u twojoj kući". A Zakej, kako prenosi sveti Luka, "primi ga sav radostan" (Lk 19, 5-6). To je radost susreta s Gospodinom; to znači osjetiti Božju ljubav koja može promijeniti čitav život i donijeti spasenje. A Zakej je odlučio promijeniti život i dati polovicu svojih dobara siromašnima.

U času Isusove muke, ta se ljubav očituje u svoj svojoj snazi. U posljednjim trenucima svoga zemaljskog života, dok je većerao sa svojim prijateljima, on kaže: "Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi... To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna" (Iv 15, 9.11). Isus želi uvesti svoje učenike i svakoga od nas u punu radost, onu radost koju dijeli s Ocem, da ljubav kojom ga Otac ljubi bude u nama (usp. Iv 17, 26). Kršćanska se radost sastoji u tome da budemo otvoreni toj Božjoj ljubavi i pripadamo njemu.

Evangeljâ izvješćuju da su Marija Magdalena i druge žene pošle posjetiti grob u kojem je Isus bio položen nakon svoje smrti. Andeo im tada reče zapanjujuću vijest da je Isus uskrsnuo. Tada, kako bilježi evangelist, otidoše žurno s groba "te sa strahom i velikom radošću otrčaše javiti njegovim učenicima. Kad eto im Isusa u susret! Reče im: 'Zdravo!' One polete k njemu, obujme mu noge i ničice mu se poklone" (Mt 28, 8-9). To je radost spasenja koje im je dano: Krist je živ, on je onaj koji je pobijedio zlo, grijeh i smrt. On je prisutan među nama kao Uskrslji, sve do svršetka svijeta (usp. Mt 28, 20). Zlo nema posljednju riječ o našem životu; vjera u Krista Spasitelja nam govori da Božja ljubav pobjeđuje.

Ta duboka radost je plod Duha Svetoga koji nas čini djecom Božjom, koja su kadra živjeti i kušati njegovu dobrotu, obraćati mu se riječima: "Abba", Oče (usp. Rim 8, 15). Radost je znak njegove prisutnosti i djelovanja u nama.

3. Sačuvati u srcu kršćansku radost

Sada nam se nameće pitanje: kako primiti i sačuvati taj dar duboke, duhovne radosti?

Jedan Psalm nam kaže: "Sva radost tvoja neka bude Gospodin: on će ispuniti želje tvoga srca" (Ps 37, 4). A Isus objašnjava: "Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu" (Mt 13, 44). Otkrivanje i čuvanje duhovne radosti plod je susreta s Gospodinom, koji traži da ga slikujemo i da donešemo čvrstu odluku da sav svoj život stavimo u njegove ruke. Dragi mladi, neustrašivo se odvažite dati mjesta u svom životu Isusu Kristu i njegovu evangeliju. To je put koji vodi unutarnjem miru i pravoj sreći, to je put prema pravom ostvarenju našeg života kao djece Božje, stvorene na njegovu sliku i priliku.

Tražiti radost u Gospodinu, jer radost je plod vjere. To znači svakog dana biti svjestan njegove prisutnosti i prijateljstva: "Gospodin je blizu!" (Fil 4, 5); to znači staviti svoje pouzdanje u njega i rasti u njegovu spoznanju i ljubavi. "Godina vjere", koju ćemo započeti za nekoliko mjeseci, bit će nam u tome pomoći i poticaj. Dragi prijatelji, naučite se vidjeti kako Bog djeluje u vašim životima, otkrijte ga skrivenog u događajima svog svakodnevnog života. Vjerujte da je on uvijek vjeran savezu kojeg je sklopio s vama na dan vašeg krštenja. Znajte da vas on nikada neće napustiti. Često upravite svoj pogled prema njemu. Na križu je dao svoj život jer vas ljubi. Promatranje tako velike ljubavi unosi u

naša srca nadu i radost koju ništa ne može zatrati. Kršćanin ne može nikada biti žalostan, jer on je susreo Krista, koji je dao svoj život za njega.

Tražiti Gospodina i susresti ga u svom životu znači također prihvati njegovu riječ, koja je radost za srce. Prorok Jeremija piše: "Kad mi dođoše riječi tvoje, ja sam ih gutao: riječi tvoje ushitise i obradovaše srce moje. Jer sam se tvojim zvao imenom, o Jahve, Bože nad Vojskama" (Jr 15, 16). Naučite čitati i meditirati nad Svetim pismom. Ondje ćete naći odgovor na najdublja pitanja o istini koja gajite u svom srcu i umu. Božja riječ pomaže otkriti čudesa koja je Bog izveo u ljudskoj povijesti, ispunja nas radošću i potiče nas na hvalu i klanjanje: "Dođite, kličimo Gospodinu... prignimo koljena i padnimo nice, poklonimo se Jahvi koji nas stvoril!" (Ps 95, 1,6).

Nadalje, liturgija je savršeno mjesto na kojem Crkva izražava radost koju prima od Gospodina i prenosi je svjetu. Svake nedjelje, u euharistiji, kršćanske zajednice slave središnje otajstvo spašenja: Kristovu smrt i uskrsnuće. To je središnji događaj za svakog Gospodinova učenika, jer se u njemu uprisutnjuje njegova žrtva ljubavi. Nedjelja je dan u kojem susrećemo Krista Uskrslog, slušamo njegovu Riječ, hranimo se njegovim Tijelom i Krvljom. U jednom se Psalmu kaže: "Ovo je dan što ga učini Gospodin: kličimo i radujmo se njemu!" (Ps 118, 24). A u uskrsnoj noći, Crkva pjeva Exultet, hvalospjev radosti zbog pobjede Isusa Krista nad grijehom i smrću: "Nek usklikne sad nebesko mnoštvo Andela... Nek se raduje i zemlja tolikim obasjana blijeskom... i silnim poklicima naroda nek ova odjekne dvorana". Kršćanska radost proizlazi iz svijesti da nas ljubi Bog koji se utjelovio, koji je dao svoj život za nas i pobijedio зло i smrt. To znači živjeti od ljubavi prema njemu. Sveta Terezija od Djeteta Isusa, mlada karmeličanka, pisala je: "Isuse, moja je radost Tebe ljubiti" (P 45, 21. siječnja 1897., Op. Compl., str. 708).

4. Radost ljubavi

Dragi prijatelji, radost je duboko povezana s ljubavlju: to su dva nerazdvojna dara Duha Svetoga (usp. Gal 5, 23). Ljubav rađa radost, a radost je oblik ljubavi. Blažena Majka Terezija iz Kolkate, nadahnuta Isusovim riječima: "Blaženije je davati nego primati" (Dj 20, 35), govorila je: "Radost je mreža ljubavi kojom se love duše. Bog ljubi vesela darivatelja. I tko daje s veseljem više daje". A sluga Božji Pavao VI. je pisao: "U samom Bogu sve je radost, jer je sve dar" (Ap. pobud. Gaudete in Domino, 9. svibnja 1975.).

Imajući pred očima razna područja vašeg života, želim vam reći da ljubiti znači biti postojan, pouzdan, vjerno ispunjavati preuzete obaveze. I to, u prvom redu, vrijedi za prijateljstvo: naši prijatelji od nas očekuju da budemo iskreni, odani, vjerni, jer je prava ljubav ustrajna također i nadasve u teškoćama. Isto vrijedi za rad, studije i službe koje obavljate. Vjernost i ustrajnost u dobru vode k radosti, premda ova ne dolazi uvijek odmah.

Da bismo ušli u radost ljubavi, pozvani smo također biti velikodušni, ne zadovoljavati se s najmanjim, već uložiti cijelog sebe u životu i posebnu pozornost posvetiti najpotrebitijima. Svijet treba stručne i velikodušne muškarce i žene, koji će se staviti u službu zajedničkog dobra. Uložite sav svoj napor u savjesno i ozbiljno učenje; njegujte svoje talente i već od sada ih stavljajte u službu bližnjemu. Tražite načine da svojim doprinosom društvo učinite pravednijim i humanijim gdjegod se nalazili. Neka vas u čitavom životu vodi duh služenja a ne traženje moći, materijalnog uspjeha i novca. U vezi velikodušnosti moram spomenuti posebnu radost: riječ je o onoj radosti koju se osjeti kada se odgovori na poziv darovati čitav svoj život Gospodinu. Dragi prijatelji, neka vas ne bude strah Kristova poziva na redovnički, monaški i misionarski život ili svećeništvo. Budite sigurni da on ispunja radošću one koji odgovore na njegov poziv da napuste sve da bi bili s njim i posvetili se nepodijeljena srca služenju drugima. Velika je, isto tako, radost koju on daje muškarcu i ženi koji se potpuno predaju jedno drugom u braku da zasnuju obitelj i postanu znak Kristove ljubavi prema njegovoj Crkvi.

Želim vam dozvati u svijest još jedan, treći element koji će vas uvesti u radost ljubavi; on se sastoji u tome da dopustimo da u našem životu i u životu naših zajednica raste bratska ljubav. Postoji uska povezanost između zajedništva i radosti. Nije slučajno da sveti Pavao piše svoj poticaj u množini: ne obraća se svakom pojedincu, već zajednici u cjelini: "Radujte se u Gospodinu uvijek!" (Fil 4, 4). Samo zajedno, živeći bratsko zajedništvo, možemo iskusiti tu radost. Knjiga Djela apostolska ovako opisuje kršćansku zajednicu: "u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodrušnosti srca zajednički uzimali hranu" (Dj 2, 46). Zauzmite se također da kršćanske zajednice mogu biti povlaštena mjesta dijeljenja, pažnje i uzajamne brižnosti.

SVETA STOLICA

5. Radost obraćenja

Dragi prijatelji, da bismo doživjeli pravu radost treba također prepoznati napasti koje nas od nje udaljavaju. Današnja kultura često čovjeka navodi da traži neposredne ciljeve, postignuća i zadovoljstva. Ona više potpomaže nepostojanost no ustrajnost u naporu i vjernost preuzetim obaveza ma. Poruke koje primate potiču potrošački mentalitet i obećavaju lažnu sreću. Iskustvo nas uči da posjedovanje stvari ne jamči sreću. Koliko je samo onih koji imaju obilje materijalnih dobara, a ipak ih u životu često muče očaj, tuga i osjećaj neispunjeno sti i praznine! Da bismo ostali u radosti, pozvani smo živjeti u ljubavi i istini, živjeti u Bogu.

A Božja je volja da mi budemo sretni. Zbog toga nam je dao konkretne putokaze za naš put: zapovijedi. Kada ih se pridržavamo tada nalazimo put života i sreće. Na prvi se pogled može činiti da je to tek skup zabrana, malne prepreka slobodi. No ako o njima malo pomnije razmislimo, u svjetlu Kristove poruke, uviđamo da je to skup osnovnih i dragocjenih životnih pravila koje vode sretnom životu, ostvarenom prema Božjem naumu. Koliko često, međutim, vidimo da graditi život bez Boga i njegove volje donosi očaj, žalost, gorak okus poraza i neuspjeha. Iskustvo grijeha, kao odbijanje da slijedimo Boga i kao uvreda njegovu prijateljstvu, donosi tamu u naše srce.

Ponekad nije lako kršćanski živjeti i u svojem zauzimanju da budemo vjerni Gospodinu nailazimo na prepreke a katkad i padamo. No, Bog nas, u svojem milosrđu, ne napušta, već nam uvijek pruža mogućnost vratiti se njemu, pomiriti se s njim, iskusiti radost ljubavi Boga koji opršta i ponovno nas prima u svoje očinsko krilo.

Draga mladeži, često pristupajte sakramantu pokore i pomirenja! To je sakrament ponovno pronađene radosti. Molite Duha Svetoga za svjetlo koje vam je potrebno da možete prepoznati svoj grijeh i tražiti oproštenje od Boga. Pristupajte tom sakramantu redovito, ozbiljno i s pouzdanjem. Gospodin će vas uvijek dočekati raširenih ruku. Očistit će vas i uvesti u svoju radost: na nebu zavlada radost i zbog jednog jedinog grešnika koji se obrati (usp. Lk 15, 7).

6. Radost u kušnjama

Ipak, na kraju, mogli bi se zapitati je li doista moguće živjeti radosno i usred tolikih kušnji života, osobito onih najbolnijih i tajanstvenih. Pitamo se donosi li nasljedovanje Gospodina i pouzdavanje u Boga uvijek sreću.

Odgovor na to pitanje možemo naći u nekim iskustvima mlađih poput vas koji su upravo u Kristu našli svjetlo koje može dati snagu i nadu, čak i u najtežim situacijama. Blaženi Pier Giorgio Frassati (1901.-1925.) iskusio je mnoge kušnje u svojem kratkom životu, među kojima i zaljubljenost koja mu je zadala duboku bol u srcu. Upravo u toj situaciji, pisao je sestri: "Pitaš me jesam li sretan; a kako da ne budem!? Sve dok mi vjera daje snagu ja sam sretan! Svaki katolik mora biti sretan... Svrha zbog koje smo stvoreni sa sobom nosi put posut s mnogo trnja, ali to nije žalostan put. To je radost, čak i kada uključuje bol" (Pismo sestri Luciani, Torino, 14. veljače 1925.). A blaženi Ivan Pavao II., predstavljajući Frassatija kao uzor, o njemu je rekao slijedeće: "bio je mladić koji je zračio radošću, radošću kojom je uspio prebroditi mnoge teškoće u svom životu" (Obraćanje mladima, Torino, 13. travnja 1980.).

Vremenski nam je bliža mlada Chiara Badano (1971.-1990.), koja je nedavno proglašena blaženom. Ona je iskusila kako se bol može preobraziti ljubavlju i na tajanstven se način ispuniti radošću. U dobi od 18 godina, dok je mnogo trpjela od karcinoma, Chiara se molila Duhu Svetom i zagovarala za mlade pokreta kojem je pripadala. Molila je Boga ne samo za vlastito ozdravljenje, nego i da svojim Duhom prosvijetli sve te mlade i da im dadne mudrost i svjetlo: "Bio je to stvarno čas Božje prisutnosti. Moje tijelo je silno trpjelo, ali je duša pjevala" (Pismo Chari Lubich, Sassello, 20. prosinca 1989.). Ključ njezina mira i njezine radosti bilo je potpuno pouzdanje u Gospodina i prihvatanje također bolesti kao tajanstvenog izraza njegove volje za njezino dobro i za dobro sviju. Često je ponavljala: "Gospodine, ako ti to želiš, tada to želim i ja".

To su samo dva jednostavna svjedočanstva među mnoštvom drugih koja pokazuju kako pravi kršćanin nije nikada očajan i žalostan, čak ni kada se suočava s najtežim kušnjama. Ona pokazuju da kršćanska radost nije bijeg od stvarnosti, već nadnaravna snaga koja nam pomaže nositi se sa svakodnevnim teškoćama. Znamo da je raspeti i uskrslji Krist s nama, on je uvijek naš vjerni prijatelj. Kada sudjelujemo u njegovim patnjama, sudjelujemo također u njegovoj slavi. S njim i u njemu, patnja se preobražava u ljubav. A tamo nalazimo radost (usp. Kol 1, 24).

7. Svjedoci radosti

Dragi prijatelji, na kraju vas želim pozvati da bude te misionari radosti. Ne možemo biti sretni ako

drugi nisu sretni. Radost se dakle mora dijeliti.

Podite i ispričajte ostalim mladima svoju radost da ste našli ono dragocjeno blago koje je sâm Isus. Ne možemo zadržati za sebe radost vjere: da bi ona mogla ostati u nama, moramo je prenositi. Sveti Ivan kaže: "što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama... I to vam pišemo da radost naša bude potpuna" (1 Iv 1,3-4).

Kršćanstvo se ponekad prikazuje kao prijedlog života koji guši našu slobodu, koji se protivi našoj želji za srećom i radošću. No to jednostavno nije istina! Kršćani su muškarci i žene koji su istinski sretni jer znaju da nisu nikada sami. Znaju da ih uvijek Bog drži u svojoj ruci. Osobito na vama, mladi Kristovi učenici, leži zadaća pokazati svijetu da vjera vodi sreću i pravoj, punoj i trajnoj radosti. I ako se kršćanski način života ponekad čini suhoparnim i dosadnim, vi trebate prednjačiti u svjedočenju radosnog i sretnog lica vjere. Evanđelje je "radosna vijest" da nas Bog ljubi i da je svaki od nas za njega važan. Pokažite svijetu da je to istina!

Budite dakle oduševljeni misionari nove evangelizacije! Podite onima koji trpe, koji su u traženju i donesite im radost koju Isus želi darovati. Donecite je u svoje obitelji, u svoje škole i sveučilišta, na svoja radna mjesta i među svoje prijatelje, tamo gdje živate. Vidjet ćete da se ona širi! I primit ćete je stostruko: radost spasenja za vas same, radost gledanja kako Božje milosrđe djeluje u srcima drugih ljudi. Na dan svog konačnog susreta s njim, on će vam moći reći: "slugo dobri i vjerni... Uđi u radost gospodara svoga" (Mt 25, 21).

Neka vas Djevica Marija prati na tome putu. Ona je prihvatile Gospodina u svoje krilo i razglasila to u himnu hvale i radosti, hvalospjevu Magnificat: "Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju" (Lk 1, 46-47). Marija je potpuno odgovorila na Božju ljubav posvetivši svoj život njemu u poniznom i potpunom služenju. Nazvana je "uzrokom naše radosti" jer nam je dala Isusa. Neka nas ona uvede u onu radost koju vam nitko neće moći oduzeti!

Iz Vatikana, 15. ožujka 2012.

Papa Benedikt XVI.

PRIOPĆENJE APOSTOLSKE NUNCIJATURE U RH

Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj priopćila je da je 10. ožujka papa Benedikt XVI. imenovao apostolskim nuncijem u Južnoj Africi, Namibiji, Botswani i Swazilandu sadašnjeg apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj mons. Marija Roberta Cassarija, naslovnog nadbiskupa Tronta.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

POZIV KOMISIJE „ISUTITIA ET PAX“ HBK ZA PRIDRUŽIVANJE AKCIJI EUROPSKOG SAVEZA ZA NEDJELJU

Komisija Iustitia et Pax Hrvatske biskupske konferencije poziva vjernice i vjernike kao i sve građanke i građane dobre volje u Republici Hrvatskoj da se od iduće nedjelje, 4. ožujka 2012., pridruže širokoj akciji Europskog saveza za nedjelju koja okuplja radničke sindikate, političke stranke, građanske udruge i Crkve oko zahtjeva za poštivanjem nedjelje kao dana počinka za sve, dana okupljanja obitelji, dana dobrovoljnih, kulturnih i socijalnih djelatnosti, te kao dana Gospodnjeg koji kršćani svetkuju i slave.

1. Komisija poziva hrvatske građane, navlastito kršćane, da se od tog dana suzdržavaju od kupovanja nedjeljom, te barem tako pokažu da žele poštivati sve one radnica i radnike, koji su zbog slabosti hrvatske zakonske zaštite izloženi pritisku i prisiljen i raditi bez nedjeljnog odmora, ostajući izvan kruga svojih obitelji, svojih bližnjih i svoje djece. Jer ti zaposlenici i posebice te radnice - majke, sestre i kćeri mnogih - u taj dan odmora ne će biti sa svojima i zbog njihove odsutnosti njihovi će domovi zjapiti prazni, sivi i sumorni. Stoga, kupovanje nedjeljom svojevrsni je oblik licemjerja i bezosjećajnosti s obespravljenima.

2. Ljudska osoba, koju demokratska vlast nema pravo - prezreti, a niti gospodarstvenici u "socijalnom tržnom gospodarstvu" Europske unije - izrabljivati, nije samo proizvođač i potrošač roba i usluga. Čovjek se kroz rad ostvaruje, dokazuje i održava, ali on je više od radnika i, mnogo više i vrjednije od - potrošača. Osoba je biće duhovno, okrenuto transcendenciji, ali i kulturi i umjetnosti, te sportskoj, rekreativnoj i, općenito, društvenoj i političkoj zauzetosti. Sve te potrebe, međutim, ljudi mogu ostvarivati samo bivajući i djelujući zajedno s drugima, u isto vrijeme i u iste dane. A ako se ta mogućnost oduzme dijelu ljudi, onda ih se zakaže u njihovim osnovnim pravima građana, roditelja i, jednostavno - integralnih osoba, a u društvu se smanjuje socijalna kohezija i volja-živjeti-zajedno. U tome svemu i jest smisao i vrijednost i potreba ne-djelje. Sve do novijih vremena nedjelja se i u nas poštivala, kako-tako čak i u doba komunističke diktature, koja je nažalost činila mnogo toga ne bi li udaljila, posebice mlade ljude, od svetkovanja dana Gospodnjeg.

3. S nadolaskom demokracije opravdano se očekivalo da će poštivanje nedjelje postati pravilom. Ali svjedoci smo da se pred naletom neoliberalne pohlepe razara i nedjelja, i to u našoj domovini, gdje se 91% građana izjašnjava kršćanima. Tako je i Ustavni sud, pred pritiskom trgovackih lanačaca popustio i izišao iz europske tradicije i prakse, dopuštajući da poslodavci sami određuju radno vrijeme trgovina i proizvodnih mjesta, ugrožavajući tako i prava i zdravlje, tjelesno i duševno, hrvatskih građana. I tako su zakonodavac - hrvatski Sabor i njegov cenzor - Ustavni sud, još 2006. godine omogućili da privatni interes manjine prevlada nad javnom dobrobiti - zdravstvenom, socijalnom, obiteljskom i duhovnom - većine građana. Oni koji su nametnuli svoj stav cijeloj Hrvatskoj zacijelo ne žele razumjeti da hrvatski građani ne će trošiti više, nego već troše na svoje potrebe, ako im se trgovine otvore - i nedjeljom. Jer građani će istu količinu novca trošiti od ponедjeljka do subote, budući da je subota već za većinu zaposlenika - neradni dan.

4. Zašto onda još u ropski položaj stavlјati svake nedjelje i blagdana desetke tisuća, posebice žena, koje su kod nas najslabije zaštićena skupina u radnom odnosu? Konačno, upitajmo se: nisu li s tradicionalnim radnim vremenom - od ponedjeljka do petka - oduvijek bila uskladěna i nastava đaka i studenata? Uostalom, znamo li da Povelja o temeljnim pravima iz Lisabonskog ugovora EU u svom čl. 31. ozakonjuje "pravo na razdoblje dnevнog i tjednog odmora", a u čl. 91. pravo radnika na "radne uvjete koji poštju njegovo zdravlje, sigurnost i dostojanstvo"? Ne nalaže li ista Povelja u čl. 93. svima još i dužnost "pomirenja obiteljskog i profesionalnog života"? Nije li, dakle, nedjelja jedino vrijeme koje nitko ne bi smio dirati i ugrožavati? Jer, istraživanja Međunarodne organizacije rada (ILO - OIT) i drugih institucija su pokazala da je "rad u neuobičajeno vrijeme, navlastito tijekom vikenda, škodljiv za sigurnost, zdravlje, dobrobit i ravnotežu između života i rada" te da je uzrok brojnih "nesreća na radu i obolijevanja".

5. Znamo, razumijemo i prihvaćamo da postoje službe od općeg i javnog interesa koje moraju pružati usluge - zdravstvene, sigurnosne, urbane, prometne... i nedjeljom i blagdanom.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Znamo i to da je potrebno prihvati određenu fleksibilnost u turističkim područjima, ali takva područja imaju i zemlje sa snažnom turističkom djelatnošću, pa ipak uspijevaju poštivati nedjelju. Ali kod nas vidimo da se širi agresivna i izrabiljivačka tendencija u privatnim uslužnim djelatnostima koje nije potrebno pružati baš u nedjelju i blagdane i to prema tisućama žena, zaposlenima u trgovini, koje i inače rade prekovremeno - i vrlo često neplaćeno - ne samo svagdanom, nego i nedjeljom i blagdanom, za minimalne plaće od 2500 kuna, ne imajući često ni jedan slobodan dan, ili pak dobivajući taj dan kad su njihova djeca u školama, a obitelji na poslu ili izvan kuće. I, na kraju, ne bježimo od činjenice da se ovim pozivom borimo i za pravo svih kršćanskih vjernika - ne samo katolika - da svetkuju dan Gospodnjeg pribivajući nedjeljnoj misi. Jer nije čovjek radi nedjelje, nego je nedjelja radi čovjeka.

6. Prije godinu dana pokrenuta je inicijativa Europskog saveza za nedjelju (ESN), kao širokog kruga civilnog društva diljem Europe, s ciljem da se na nacionalnim razinama i na onoj Europske unije zaštiti nedjelja, slobodna od rada i blagdan za sve. U EU ta inicijativa do sada nije posvuda uspjela, jer je Unija oko ovog pitanja okljevala, pa je očekivati da će ESN pokrenuti Europsku komisiju da posvuda zakonski pokrene zaštitu slobodne nedjelje. Ovaj mrežni Savez, što okuplja već 55 velikih sudionika i 23 potporne institucije, podsjeća da je u EU nedjelja već priznata kao tjedni dan odmora, ali samo u Direktivi za zaštitu mladih ljudi na radu. Inicijativu za slobodnu

nedjelju za sve je svesrdno podržala i Komisija biskupske konferencije zemalja članica EU. Savez sada ponovo poziva sve da se zalažu "Zajedno za dostojanstveno radno vrijeme", za poštene i pravedne uvjete rada, te da tu svoju volju iskažu, na različite načine u svojim državama.

7. Komisija Iustitia et Pax HBK podsjeća da se ona već u dva navrata, u lipnju 2000. i u studenom 2004. godine živo zalagala za očuvanje kulture slobodne nedjelje i za ozakonjenje neradne nedjelje u Hrvatskoj. U tom smislu i duhu, Komisija poziva kršćane i sve ljude dobre volje u Hrvatskoj da se pridruže ovoj plemenitoj - građanskoj, ljudskoj i kršćanskoj - europskoj akciji solidarnosti i da je od 4. ožujka oživotvore svojim inicijativama i suzdržavanjem od kupovanja iobilazaka trgovina nedjeljom, te da o tome izvještavaju Europski savez za nedjelju i hrvatske medije. I, na koncu, Komisija potiče, navlastito kršćanske i katoličke saveze i udruge, ali i sindikate i stranke, da se pridruže Europskom savezu za nedjelju - www.europeansundayalliance.eu - te da i oni podrže inicijative ovog velikog pokreta za slobodnu i ljudsku nedjelju. Uvjereni smo da će to biti snažno svjedočenje solidarnosti sa žrtvama diktature profita, a za vjernike istovremeno i djelotvoran i autentičan znak korisnog odricanja. "I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti" (Mt, 6,18).

U Zagrebu, 29. veljače 2012.

predsjednik Komisije
mons. dr. sc. Vlado Košić,
biskup sisacki

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

IZJAVA KOMISIJE HBK „IUSTITIA ET PAX“

O POSTUPKU DONOŠENJA ZAKONA O MEDICINSKI POTPOMOGNUTOJ OPLODNJI

Promatrajući zbivanja u hrvatskom društvu Komisija „Iustitia et pax“ s velikom zabrinutošću primjećuje da se u ovim prijelomnim trenutcima hrvatskog društva najavljuju i šalju po hitnom postupku prijedlozi zakonskih rješenja od vitalne važnosti za pojedince, obitelj i hrvatsko društvo u cjelini. Međutim, upravo ti zakoni po svojoj naravi traže široku, temeljitu i argumentiranu javnu raspravu kao i traženje konsenzusa kao puta nalaženja najboljih zakonskih rješenja i izlaska iz krize.

Ne postoje nikakvi razlozi da se zakoni poput Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji, o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, o HRT-u kao i prijedlozi strategija na nekim drugim područjima, kao što je kultura, nalaze u javnoj raspravi samo nekoliko dana i predlažu po hitnom postupku. Pri tome se u javnosti na neprimjeren način stvara dojam kako su prijedlozi ovih važnih zakonskih rješenja ne samo u skladu sa zakonima Europske unije, nego da se upravo kao takva traže od strane Unije. Treba jasno reći javnosti da u većini područja koja ovi zakoni reguliraju ne postoje, osim određenih preporuka, obvezatno zakonsko rješenje Europske unije, niti se ono traži. Svaka članica EU ima pravo tražiti na tim područjima najbolja i najprimjereni zakonska rješenja koja poštujući temeljna ljudska prava i slobode poštuju i moralnu i etičku tradiciju i kulturu određenog društva te viziju osobe i društva koja iz takvih načela proizlazi.

Iznošenjem suprotnih tvrdnji hrvatska se javnost dovodi u zabludu. Neki od ovih prijedloga su isto tako veoma važni za život osobe i društva da traže i izjašnjavanje građana na referendumu, a ne hitni postupak.

Upravo stoga pozivamo posebice medije da budu u službi demokracije i općeprihvaćenih vrijednosti, dajući dovoljno prostora različitim promišljanjima, ne etiketirajući stavove Crkava i drugih vjerskih zajednica kao zaostale i neprimjerene modernom društву. Odbijanjem potrebne javne rasprave i dijaloga s civilnim društvom i Crkvama se između ostaloga krši stečevina Europske unije koja obvezuje institucije na dijalog s Crkvama i vjerskim zajednicama. Time se onemogućuje uvid u mnoge argumente koji pridonose poštivanju dostojanstva ljudske osobe, pravednosti, solidarnosti i suprotstavlja se diktatu određenih interesnih skupina.

U ovom teškom moralnom, socijalnom i gospodarskom trenutku hrvatskoga društva koje traži mnoge bolne mjere, ali i konsenzus kao put izlaska iz krize, nije dobro dijeliti društvo na ovako važnim pitanjima stvarajući dojam nesigurnosti i zaobilazeći činjenicu da u ovom času postoje mnogo teža gospodarska i socijalna pitanja koja treba hitno rješavati.

Napominjući još jednom kako u većini ovih prijedloga nema razloga za hitni postupak, ponovno pozivamo cijelokupno hrvatsko društvo, a posebice Hrvatsku vladu i Sabor da otvore javni prostor i ostave dovoljno potrebnog vremena za temeljitu, smirenu i argumentiranu raspravu o svim ovim važnim pitanjima.

Sisak, 12. travnja 2012.

Mons. Vlado Košić,
biskup sisački i predsjednik
Komisije „Iustitia et pax“

*IZJAVA VISOKIH PREDSTAVNIKA VJERSKIH ZAJEDNICA U HRVATSKOJ
GLEDE NAJAVLJENE ŽURNOSTI DONOŠENJA ZAKONA
O MEDICINSKI POTPOMOGNUTOJ OPLODNJI*

Zagreb, 16. travnja 2012.

Ovih se dana u našoj javnosti najavljuje donošenje Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji žurnim postupkom. Prema pisanju medija nadležni ministar je najavio "da zakon ide u žuran postupak na prvoj sljedećoj saborskoj sjednici, kako bi se primjenjivao u svibnju" i "moja je obveza da se taj zakon počne primjenjivati u svibnju" (usp. Večernji list od 28. ožujka 2012.).

Povodom takvih i sličnih najava izražavamo svoju bojazan i zabrinutost, budući da su u najavama naznačeni termini blizu, a javnosti još uvijek nije obznanjen službeni tekst ni nacrt prijedloga Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji te ni vjerske zajednice u Republici Hrvatskoj dosad nisu bile u mogućnosti razmatrati njegov sadržaj niti se, budući držale potrebnim, argumentirano uključiti u javnu raspravu.

Držimo da je svaka državna vlast pozvana biti, među ostalim, i servisom svih svojih građana, te da je stoga dužna i pri donošenju izmjena zakona ove vrste u redovitim okolnostima osigurati redovitu proceduru i javnu raspravu i uzimati u obzir sve građane, osobito kada se neki zakon tiče prava na život ljudskoga bića i zadire u stožerne ustanove društva: brak i obitelj.

Podržavamo stav Predsjednika Hrvatskog sabora, koji je prema izvještajima iz medija, izjavio u općem kontekstu, da je "za to da zakoni idu po redovnoj proceduri", i da će "tražiti od Vlade RH da što više zakonskih prijedloga ide u redovitu proceduru, a u hitni postupak s posebnim obrazloženjem" (usp. Slobodna Dalmacija od 14. ožujka 2012.). Držimo da u konkretnom slučaju izmjena Zakona o medicinski pomognutoj oplodnji nema dostatnih opravdanih razloga za žurni postupak i uskraćivanje prava na javnu raspravu, tim više što je važeći Zakon o medicinskoj oplodnji iz 2009. već usklađen s odgovarajućim direktivama Europskoga parlamenta i Vijeća Europe iz 2004. odnosno 2006. godine.

Stoga, ne ulazeći ovdje u sam sadržaj izmjena Zakona, apeliramo na Vladu RH i na Hrvatski sabor, da za ovako značajna zakonodavna rješenja s mnogostruko delikatnim implikacijama ne primjenjuju žurnu nego redovitu proceduru u kojoj je javna rasprava nužan i nezaobilazan preduvjet demokratskog procesa donošenja zakona.

Svi pripadnici vjerskih zajednica kao građani ove zemlje imaju ustavno pravo biti aktivni sudionici javne rasprave te stoga opravdano očekuju od zakonodavca kao i od sredstava javnog priopćavanja da ih se ne isključuje nego da im se u hrvatskom javnom prostoru osigura ravnopravno mjesto bez diskriminiranja, etiketiranja i omalovažavanja njihovih stavova.

Ohrabrujemo sve vjernike naših zajednica da daju konstruktivan doprinos javnoj raspravi o ovoj značajnoj temi, a medije i sve druge čimbenike društvenog života da zajedno dosljedno gradimo kulturu dijaloga i uzajamnog uvažavanja radi boljšitka zajedničkog nam hrvatskog društva.

U Zagrebu, 16. travnja 2012.

Mons. Vlado Košić, predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog

Muftija Ševko Omerbašić, predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj

Luciano Moše Prelević, rabin Koordinacije židovskih općina u RH

Kotel Da Don, rabin Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj

O. Slobodan Lalić, protovjerej stavrofor Srpske pravoslavne Crkve

O. Emil Cenov Angelov, ikonom Bugarske pravoslavne Crkve

O. Kirk Velinski, protovjerej Makedonske pravoslavne Crkve - Ohridske arhiepiskopije

Branko Berić, generalni vikar Evangeličke Crkve u RH

Gosp. Lajoš Čati Sabo, biskup Reformirane kršćanske (kalvinske) Crkve u RH

Toma Magda, predsjednik Saveza baptističkih Crkava u RH

Mr. sc. Damir Špoljarić, predsjednik Evanđeoske pentekostne Crkve u RH

IN MEMORIAM

MONS. ANTE JURIĆ
SPLITSKO-MAKARSKI NADBISKUP U MIRU

Nadbiskup Ante je rođen 17. svibnja 1922. kao sedmo od desetero djece od oca Jakova i majke Marice. Osnovnu školu je pohađao u Vranjicu, gimnaziju u splitskom sjemeništu, filozofsko-teološke studije u Đakovu, Splitu i Zagrebu. Za svećenika ga je zaređio biskup Kvirin Klement Bonefačić 18. svibnja 1947. Iste je godine imenovan župnikom Desana u Neretvi. Godine 1953. imenovan je starijim prefektom u splitskom sjemeništu do zatvaranja sjemeništa od strane komunističke vlasti 1957. Od te godine do 1963. bio je župnik župe Gospe od Otoka u Solinu. Godine 1963. se ponovno djelomično otvara splitsko sjemenište, a don Ante je imenovan ravnateljem Sjemeništa. Godine 1968. vrši službu duhovnika u Bogoslovnom sjemeništu, a 1970. godine je imenovan duhovnikom malog Sjemeništa. Godine 1978. imenovan je župnikom, dekanom i biskupskim vikarom u Makarskoj. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 10. rujna 1988. Nadbiskupom metropolitom splitsko-makarske nadbiskupije, a biskupsko ređenje bilo je 16. listopada, ovdje u Konkatedrali. Glavni zareditelj bio je njegov predšasnik nadbiskup mons. Frane Franić, a suzareditelji mons. Marko Jozinović, nadbiskup sarajevski i mons. Marijan Oblak, nadbiskup zadarški. Nadbiskupski palij je primio od pape Ivana Pavla II. 29. lipnja 1989. Nadbiskup Jurić umirovljen je 17. lipnja 2000., preminuo je 20. ožujka u 90. godini života, 65. svećeništva i 24. godini biskupstva.

2. U obiteljskom ozračju molitve i rada rađao se njegov svećenički poziv tako da je spremno ostavio

barku i mreže na ušću rijeke Jadro i pošao za Onim koji ga je pozvao biti ribarom ljudi.

U potpunoj predanosti i ljubavi prema Bogu i bližnjemu u onim teškim poratnim godinama opasnosti i progona svećenika, don Ante, zaljubljenik Krista, bio je spreman i život dati. U iskrenom žaru i ljubavi za Crkvu i svoj narod bio je čvrsto i sigurno uporište svojim vjernicima onda u Neretvi, kao i kasnije kao župnik Solina i Makarske.

3. Godine 1963. ponovno se otvara i započinje život u splitskom Sjemeništu. Mnogi od nas tu smo prvi put susreli i upoznali don Antu. U skućenim prostorima, nenormalnih uvjeta i siromaštva, bio je duša i dobri duh, a pod pritiskom bezbožnog komunizma bio je nama jaka zaštita i ohrabrenje. Don Ante je zračio svojom očinskom dobrotom, ljudskom vedrinom, kršćanskom radošću i duhovnom toplinom. Čovjek vjere, jasan i dosljedan u načelima, a blag u postupcima i ukorima. Njegova osoba je izražavala ljudsku nemametljivost i iskrenu jednostavnost.

Dobio je naziv 'Čovik', jer je češće upotrebljavao u svom govoru ovu riječ, a nama je bilo simpatično kada bi don Ante reagirao povišenim tonom govoreći 'čoviče, što činiš?' Doista je bio čovjek, i više od toga, čovjek Božji. U njemu smo prepoznавали čovjeka duboke vjere, onoga koji je iskreno ljubio Boga i bližnjega, izgarao za svoju Crkvu i narod, potpuno odanog blaženoj Djevici Mariji i Petrovom nasljedniku. Odgajao je tolike generacije svećenika u bogoljublju i čovjekoljublju, rodoljublju i domoljublju. Njegovo rodoljublje i domoljublje bilo je iskreno i kršćansko. Toliki su prošli kroz sjemenište i izabrali neko drugo zvanje, ali zahvaljujući don Anti ostali su pošteni i vrijedni građani svoga naroda i redovito dobri vjernici. Tko zna što bi bilo od našega Sjemeništa i Nadbiskupije da nije bilo don Antina žara, ljubavi, njegove oduševljenosti i radosti što je Kristov svećenik. Radovao se svakom duhovnom zvanju.

4. Za svoje biskupske geslo novi je Nadbiskup izabrao iskustveno provjereno ljudsko pravilo i vjerničko otajstvo „U križu je spas!“ S ovim je geslom obilježeno njegovo svećeničko i biskupsko služenje. „U križu je spas“ – osobno je njegovo uvjerenje i istovremeno radosni navještaj braći i sestrama.

Spasenjska mudrost i snaga križa Krista raspetoga i uskrsloga, bio je trajni izvor ljudskog optimizma i kršćanske nade u svim poteškoćama osobnog, crkvenog i društvenog života. Njegova teologija, duhovnost, pastoral i navještaj izvirali su iz gesla „U križu je spas”.

U svjetlu ovoga gesla došlo je do pada komunizma, rađanja slobode i neovisnosti Hrvatske. Još više se očitovala snaga križa u žrtvi ljubavi i obrani Domovine. U teškim danima Domovinskog rata patio je sa svojim narodom, s prognanima, izgnanima, siromašnima, malima i ugroženima iz Hrvatske, kao i iz Bosne i Hercegovine, koji su našli utočište uz obalu na prostoru naše Nadbiskupije. Nadbiskup je organizirao odmah naš Caritas, tražio materijalnu pomoć i moralnu podršku gdjegod je mogao. I milosnu pomoć u molitvi. Srce i ruke su mu bile otvorene bližnjima i u žarkom vapaju još više uzdigнуте i otvorene Nebu. Često je posjećivao i dolazio među izbjegle i prognane, tješio ih i hrabrio. Nadbiskupski dom u Splitu je bio svojevrsna logistika, vrata ulaza i izlaza Crkve u Bosni i Hercegovini.

5. Poznato nam je koliko je naš Nadbiskup volio i bio ponosan na svoj Vranjic, Solin i Split. Ali, za njega je čitava Hrvatska doista bila njegov dom. Volio je sve krajeve i ljudi lijepe naše. U vrijeme Domovinskog rata predvodio je skupinu majki, supruga i sestara poginulih i nestalih Vukovaraca u Rimu sa Svetim Ocem. Ovaj do suza dirljivi susret često je spominjao. „Bile su smještene u prednjem dijelu dvorane. Papa je nakon uobičajenoga govora i obilaska invalida došao do njih, a one su držeći slike svojih najmilijih suznim očima zapavile: ‘Sveti Oče, spasite mi sina, supruga, oca...’ Papa im je pojedinačno postavljao pitanja o tim žrtvama, služeći se hrvatskim jezikom, a one su mu kroz plač odgovarale. To ga je toliko potreslo da se više nije susretao s ostalim hodočasnicima, koji su ga čekali također u prvom redu s druge strane, čak ni s onima koji su bili došli iz Češke i Poljske, nego je nakon pozdrava odmah krenuo prema izlazu iz dvorane i otišao” (Zbornik, str. 48).

6. Jedan od radosnijih trenutaka Nadbiskupove pastirske službe svakako je bio 4. listopada 1998., kada je Sveti Otac Ivan Pavao II., i sam danas blaženik, dan poslije proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca u Mariji Bistrici, pošodio Split i Solin. Pozdravljujući Svetoga Oca pred neizmernim mnoštvom na Žnjanu i s raspjevanom mladošću na Gospinom Otoku u Solinu, gdje se i sam Papa uključio u marijansku pjesmu, Nadbiskup se Ante osjećao kao da je u predvorju raja. I glas mu je bio neobično snažan.

Za ovoga odanog sina Katoličke Crkve bio je povijesni i milosni trenutak kada ga je Papa, zajedno s pokojnim pomoćnim biskupom mons. Petrom Šolićem, primio u osobnu audijenciju upravo 13. siječnja 1992., na dan kada je Sveta Stolica među prvima priznala Hrvatsku. I Nadbiskupovi životni datumi, datum rođenja i biskupskog ređenja podudaraju se s datumom rođenja i izbora za papu Ivana Pavla II.

7. Mons. Jurić, sinovski odan blaženoj Djevici Mariji, duboko je obilježen marijanskom pobožnošću. Marijanski se monogram nalazi i u njegovom biskupskom grbu. Često je naglašavao da je rođen, kršten, pričešćen, ređen te slavio Mladu Misu u svibnju – Marijinom mjesecu. Gospu od Otoka kao najsvetije tlo hrvatske rodne grude trajno je nosio u svome srcu. Bio je jedan od organizatora nacionalnog veleslavljia 1976. godine u Solinu. A koliko je samo Gospinih medaljica, škapulara i sličica podijelio?! Vozeći se zajedno u automobilu uvijek je bilo prisutno ono njegovo 'mogli bismo još jedan Ruzarij izmolit'. Oprostite, oče Nadbiskupe, za ono moje 'ma, čekajte, sad će vijesti!' A svoje je propovijedi često završavao poticajnim i ohrabrujućim riječima 'budimo uz Boga i Majku Mariju i nitko nas neće nadvladati'.

8. I u teškim danima agresije, uza sve ratne neprilike i siromaštvo materijalno i duhovno, Nadbiskup je počeo osnivati nove župe u gradu Splitu. Tolikim tisućama katoličkih vjernika nastanjenima u novim gradskim predjelima nije dozvolio da ostanu bez Crkve i svećenika. Za svog dvanaestogodišnjeg upravljanja Splitsko-makarskom nadbiskupijom povraćena je i obnovljena sjemenišna zgrada; ute-meljena Nadbiskupijska klasična gimnazija „don Frane Bulić“ s pravom javnosti; osnovan je Katolički bogoslovni fakultet u sastavu splitskog Sveučilišta; povraćena je stara biskupska zgrada; postavljeno je više kamena temeljaca za nove crkve i pastoralne centre, a obnovljene su mnoge crkve i župne kuće. Međutim, najvažnija briga i obnova našega Nadbiskupa bila je svakako duhovna i moralna: obnova obitelji i odgoj mladih naraštaja preko vjeronauka u školi i župne kateheze, kao i briga za nova duhovna, svećenička, muška i ženska redovnička zvanja. Ponosan što potječe iz brojne obitelji, redovito je u svojim homilijama govorio o obitelji, o otvorenosti životu, demografskoj i moralnoj obnovi hrvatskog naroda, snažno pozivajući prije svega mlade roditelje da se ne boje žrtava koje traže odgovorno očinstvo i majčinstvo. (Zbornik, str. 51)

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Uvijek je naglašavao optimizam i nadu, uvjeren da naš narod u sebi nosi snagu vjere i plemenitost poštenja. Govorio je iskreno, jasno, uvjerljivo, sa žarom srca, iz ljubavi prema svome Bogu i rodu, tako da su njegove riječi, premda ponekad izgovorene tihim glasom, snažno dopirale do srca ljudi. I mlađi su ga rado slušali i dobro razumjeli. U njemu su prepoznali dobrog oca i prijatelja koji ih zaista voli i želi dobro. Susrećući se s njima po župama na krizmama, znao ih je upozoravati na opasnosti i zavođenja života. Hrabrio ih je i oduševljavao za život koji Krist donosi, a Crkva ga naviješta. Pozivao je našu mladost koja je u obrani Domovine bila sposobna pokazati toliko junaštvo, da isto takvo, i još veće junaštvo pokaže u ljubavi prema radu, redu, samodisciplini i poštenju, bez čega nema ni prave osobne sreće ni napretka voljene Domovine. (Zbornik, str. 51)

Nadbiskup je umro u 90. godini, bez da je ostario! Jer je u sebi imao mladenaštvo, žar, svježinu i zanos duha, zato je mogao biti ugodan sugovornik mlađima. O njegovoj mladosti svjedoče i posljednje godine takozvanog 'umirovljenja', koje je Nadbiskup aktivno živio dijeleći svoje vrijeme i obveze između Splita i sjemeništa „Redemptoris Mater“ u Puli.

9. I na kraju, progovara nam naš nadbiskup Ante svojim duhovnim testamentom: „Draga braćo i sestre, dragi vjernici kojima sam služio kao svećenik i biskup. Preporučam se u molitve za moju dušu, ali i u ovom času mislim na spasenje vaših duša. Nalazite se u velikom životnom iskušenju ... Ne dajte se prevariti... Čovjekova sreća je jedino u Bogu!...“

Iz govora mons. Marina Barišića, nadbiskupa splitsko-makarskoga na sprovodu nadbiskupa Jurića

SAŽALNICA MONS. ŽELIMIRA PULJIĆA, NADBISKUPA ZADARSKOG POVODOM SMRTI NADBISKUPA JURIĆA

Nadbiskupski ordinariat Zadar, br. 699/2012

Preuzvišeni i dragi oče Nadbiskupe,

Primio sam Vaš dopis u kojem javljate kako je u utorak 20. ožujka 2012. preminuo umirovljeni nadbiskup mons. Ante Jurić. Odmah sam u molitve preporučio plemenitu dušu pokojnog nadbiskupa Ante komu je Gospodin darovao i svježu pamet i dobro zdravlje sve do same smrti. Iako u miru moglo bi se reći da je preminuo na radnom zadatku kao duhovnik u Biskupijskom misijskom sjemeništu 'Redemptoris mater', u Puli gdje se u radu s mlađim bogoslovima i sam osjećao pomlađenim. Još mi je u sjećanju razgovor s njime u Zadru, uz blagdan svete Stošije ove godine, kada mi je pričao kako mora poći u Pulu pripremiti neki igrokaz. A prije nekog vremena rezervirali smo mu kartu za zrakoplov iz Zadra za Pulu. Nije je, nažalost, koristio jer ga je Gospodin pozvao na dulje putovanje. Neka mu milosrdni Otac, komu je vjerno i odano služio punih 65 godina kao svećenik i od toga 24. godine u biskupskoj službi, udijeli pokoj vječni.

Dobro ste primijetili, dragi oče Nadbiskupe, da je mons. Jurić svoju službu vršio u vrlo zahtjevnom vremenu, svjedočeći svoju ljubav prema Bogu, čovjeku, Crkvi i Domovini. I meni u opkoljenom Dubrovniku bio je velika potpora i utjeha u onim teškim danima rata i porača.

I dijelio s nama sve muke i probleme, ali i radost svega lijepoga što smo tih dana doživjeli. Bio je, dakle, pravi nadpastir po Srcu Božjem. Svojom jednostavnosću i skrovitošću stvarao je prirodni respekt i poštovanje u okolini gdje je živio i radio. Jasno i naglašeno je volio Crkvu. I branio njezin ugled i dostojanstvo. Volio je Isusov križ i rado govorio i razmišljao o teologiji križa. Jer, znao je i vjerovao da su kršćanske kreposti blizu križa Kristova. I, eto, nakon što je 'vjeru sačuvao i ovozemnu trku završio', Bog je pozvao svoga vjernog slugu tamo gdje 'jauka i bola više neće biti'.

Primite, dragi nadbiskupe Marine, izraze iskrenoga suošćenja i kršćanske solidarnosti u moje ime, kao i u ime svećenika, redovnica, redovnika i vjernika laika Zadarske nadbiskupije. Izraze suošćenja prenesite, molim Vas i rodbini pokojnog nadbiskupa Jurića, kao i kleru Vaše nadbiskupije. Iako nas smrt uvijek žalosti, očima vjere prihvaćamo neizbjježni rastanak. Jer, Isus nam je svojom smrću i uskrsnućem najavio zoru nade. S tim uskrsnim pouzdanjem molim pokoj njezinoj plemenitoj duši. Otac, 'bogat milosrdjem', neka ga pridruži uskrsnuću Krista Gospodina. S izrazima kršćanske i bratske solidarnosti uz pozdrav u Gospodinu,

mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

ZADARSKA NADBISKUPIJA

NADBISKUPOVA ČESTITKA PAPI BENEDIKTU XVI.
ZA RODENDAN I OBLJETNICU PREUZIMANJA SLUŽBE

Zadar, il 12 aprile 2012.

Santo Padre,

In questo mese di aprile ci sono due giorni che saranno ricordati nelle nostre preghiere. Il primo è il giorno della Sua nascita, il 16 aprile 1927 in Marktl am Inn (in Germania). Mi ricordo del pellegrinaggio che feci un anno fa alla Madona di Alltötting. Allora ho visitato anche Marktl am Inn dove ho pregato per Lei di fronte al vecchio altare ed il battistero del Suo battesimo. La seconda data è la magnifica celebrazione all'inizio del Suo Ministero Petrino alla quale presi parte 2005. E' stato molto commovente all'inizio del Suo servizio alla Chiesa universale sentirLa con le parole di psalmista, "In Te, Domine, speravi", rinnovare la fiduciosa adesione al Cristo e alla Sua Chiesa con un totale abbandono nelle mani della Provvidenza.

Colgo l' occasione, Santo Padre, di esprimere nel nome dei sacerdoti, religiosi e religiose, come pure dei fedeli laici di questa arcidiocesi i sinceri auguri per il Suo giorno di nascita e il giorno dell'inizio del Suo servizio come Sommo Pontefice della Chiesa universale. Pregheremo con ardore Cristo risorto che Le dia forza nel santo servizio affidatoLe, affinché possa far risplendere davanti agli uomini di oggi la luce di Cristo, unico redentore del mondo.

Implorando la benedizione apostolica per la mia arcidiocesi di Zadar, Le auguro, Santo Padre, buon compleanno.

In comunione Patris Omnipotentis addictissimus,

+ Želimir Agić
Mons. Želimir Puljić,
arciepiscopus Iadrensis

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Hrvatski prijevod

NADBISKUP ZADARSKI

Zadar, 12. travnja 2012.

Sveti Oče,

u ovom mjesecu travnju dva su dana kojih ćemo se spomenuti u svojim molitvama. Prvi je dan Vašeg rođenja, 16. travnja 1927. u Marktl am Innu (Njemačka). Sjećam se hodočašća Gospi u Alltötting na kojem sam bio. Tada sam posjetio i Marktl am Inn gdje sam molio za Vas pred starim oltarom i krstionicom Vašeg krštenja. Drugi je datum veličanstveno slavlje na početku Vaše Petrove službe na kojem sam sudjelovao 2005. Bilo je uistinu dirljivo čuti kada ste na početku Vaše službe općoj Crkvi s psalmistom rekli: „U tebe se, Gospodine, uzdah“, obnoviti vjerničku privrženost Kristu i Njegovoj Crkvi s poptunim predanjem u ruke Providnosti.

Koristim priliku, Sveti Oče, uime svećenika, redovnika i redovnica, kao i vjernika laika ove Nadbiskupije izraziti Vam iskrene čestitke za Vaš rođendan i godišnjicu preuzimanja službe Vrhovnog Svećenika sveopće Crkve. Usrdno ćemo moliti Krista uskrsloga da Vam udijeli snagu u svetoj službi koja Vam je povjerena, kako bi ljudima današnjice zasjalo svjetlo Krista, jedinog otkupitelja svijeta.

Moleći blagoslov za moju Zadarsku nadbiskupiju, čestitam Vam, Sveti Oče, Vaš rođendan.

U zajedništvu Oca Svemogućega odani,

mons. Želimir Puljić,
nadbiskup zadarski

VAZMENO TRODNEVLJE I USKRS 2012.

NADBISKUPOVA HOMILIJA NA MISI POSVETE ULJA,
Veliki četvrtak, Katedrala, 5. travnja 2012.

Uvod

Braćo svećenici, redovnice i redovnici. Braćo i sestre u Kristu. Od srca vas pozdravljam u prigodi liturgije Posvete ulja kad se prisjećamo dana rođenja Euharistije i našeg svećeničkog rođendana. Ovaj nas dan i obred povezuje i sjedinjuje s Kristom koji je vječni i neprestani izvor našeg svećeništva. Zahvalna srca razmišljamo o divnom Božjem daru da jesmo ovo što jesmo, iako toga nismo dostojni. Danas se prisjećamo svojih prvih koraka kad smo se bojažljivo i sa strahom pitali: hoćemo li odgovoriti Božjem pozivu i ustrajati u njemu. Sjećamo se i svih onih dragih i značajnih ljudi koji su nam pomagali, molili se za nas i pratili nas na tom putu. Ovi obredi nas potiču o tomu razmišljati, te javno obnoviti svoja svećenička obećanja, kako bismo odgovorno dijelili svete Tajne i stali vjerni svojoj misiji i poslanju. Za naše pak grijehе, propuste i nedostatke molimo iskreno Božje milosrđe.

1. Dok smo ovdje okupljeni kao prezbiterij svete Crkve zadarske da ispunimo Kristovu zapovijed 'ovo činite meni na spomen', sa zahvalnošću sjećam se hodočašća u Svetu zemlju prije godinu dana. Tada sam sa skupinom vjernika i svećenika prošao Kristovom domovinom i putovima kuda je on hodio od rođenja u Betlehemu do smrti na Golgoti. Posjet dvoranu Posljednje večere pružio nam je prigodu razmatrati to veliko otajstvo našega Otkuljenja. Tu nam je, naime, Krist ostavio neizmerni dar Euharistije. Tu je da današnji rođeno naše svećeništvo. Upravo zbog toga je ovo za nas poseban dan. Veliki četvrtak je dan Euharistije i 'naš' dan.

Kad se vjernik nađe u prostoru gdje je Isus žarko želio s učenicima slaviti svoju posljednju Pashu, osjeti svu bremenitost otajstva koja se odigrala među tim zidovima one svete noći. I s apostolima sluša iznova njegove riječi i promatra znakovite geste. Bili su to sati velikog boja između ljubavi koja se bezrezervno predaje i tajne zla koja će se očitovati u neshvatljivoj mržnji i neprijateljstvu (mysterium iniquitatis). Moramo se, braćo svećenici, češće vraćati u tu dvoranu i razmatrati o velikom otajstvu koje se tamo dogodilo. Samo u ozračju tога otajstva i u blizini Božanskoga Srca u kojem se rodilo naše svećeništvo, i mi se možemo osjećati 'kod kuće'.

2. Ovaj naš svećenički dan osobita je prigoda, braćo svećenici, iznova otkrivati veliki 'dar i otajstvo' koje smo primili, te poslanje i žrtvu koju Gospodinu valja prinositi. Rečenicom 'evo dolazim, Bože, vršti volju tvoju' (Heb, 10,5.7) pisac poslanice Hebrejima rasvjetjava upravo taj žrtveni vidik koja je bitna sastojnica euharistije. Svećenik i Žrtva, Sacerdos et Hostia! U tomu je izraženo i sadržano otajstvo koje bilo hranom vjernicima kroz stoljeća. Crkva slavi euharistiju i od nje živi. A euharistija izgrađuje Crkvu. Ona je bila milosno vrelo i svecima koji su u njoj našli zalog i predokus vječnosti. Neka i nas zahvati onaj kontemplativni žar sv. Tome Akvinskoga koji je opjevao to otajstvo rijećima: Gospod zbori i kruh biva svetim tijelom njegovim. Likom vina krv se skriva, okom toga ne vidim. Ali, sama vjera živa kazuje bezazlenim.

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Vjerničkom i bezazlenom srcu euharistija nije jednostavno sjećanje. Ona je 'spomen' kojim se uprisutnuje ono što se slavi. Ona nije simbolično sjećanje prošlosti, već živa prisutnost Gospodina među svojima. Zbog toga danas u mislima idemo u onu Dvoranu u kojoj je rođena i euharistija i naše svećeništvo. Tamo je, naime, započela Isusova nova i trajna prisutnost u svijetu. I ona se, evo, bez prekida zbiva gdjegod se slavi Euharistija i gdje svećenik posuđuju Kristu svoj glas i ponavlja iste riječi i iste geste njezinoga ustanovljenja.

3. Slavimo stoga euharistiju gorljiva duha i ostamimo vjerni 'zalogu' Kristova poslanja. Otkrivajmo po euharistiji dubinu i značenje našega svetoga zvanja i poslanja u svijetu. Svjedočimo i u našim župama to bogatstvo slavlja svete mise, osobito onog svečanog nedjeljnog okupljanja oko stola Gospodnjeg. I zahvalimo Bogu srdačno i harno na ovaj naš dan za dar euharistije i svetoga reda. Božjim promislom nama je dodijeljena odgovorna i sveta zadaća sabirati, miriti, upućivati i odgajati vjerničku zajednicu ove mjesne crkve. Zahvalni za milosni dar služenja u njegovoj Crkvi, molit ćemo da Duh Sveti obnovi naše svećeništvo kako bi rasla naša spremnost za darivanjem i svetim služenjem.

Dobro je o tome govoriti i razmatrati skupa s vjernicima laicima kako bi i oni razumjeli i shvatili zašto je svećenik među njima?! Crkva je uvijek smatrala da je pitanje svećenika zapravo njezino 'biti ili ne biti'. Zbog toga i vjernici moraju uočiti važnost svećeničkog zvanja za život Crkve i pitati se što im je činiti kako ne bi nedostajalo radnika u vinogradu Gospodnjem?! Svećeničko zvanje nije shvatljivo mjerilima ovoga svijeta! Druga zvana, naime, čovjek može vršiti dobro ako i nema vjere. U svećeničkom zvanju to je temelj. Ono ima svoje opravdanje samo iz vjere i svoj smisao samo po vjeri. Dobro je to ponavljati i isticati u kulturnom ozračju koje za to nema sluha. I posebice u vidu Godine vjere koja će započeti u listopadu ove godine.

4. U tom vidu nositelj svećeničkog zvanja može biti samo čovjek vjere koji ne naviješta svoju vjeru i moralna načela, nego vjeru Crkve i njezina moralna načela. I narod Božji prihvata svećenika uglavnom duhom vjere. I od njega očekuje govor vjere, istine i ljubavi. I posebice život usklađen s proklamiranim načelima. I dok druga zvana mogu odijeliti život od službe, svećenik to ne može. On ne može biti podvojen. U njemu život i služba moraju se srasti i biti jedno. A sva drama Crkve odvija se na osobit način u životu i u srcu svećenika.

Jer, on je označen biljegom Isusa koji je na njega položio svoje ruke i uveo ga u svoje svećeništvo kojemu je oltar na križu. Božjim promislom nama je dodijeljena odgovorna i sveta zadaća sabirati, miriti, upućivati i odgajati vjerničku zajednicu ove mjesne Crkve zadarske. Svjesni svojih mana, slabosti i promašaja mi ćemo obnoviti svoja svećenička obećanja i moliti Boga neka obnovi naše svećeništvo kako bi rasla naša spremnost za darivanjem i svetim služenjem.

I vas, braće i sestre u Kristu, pozivam otvorite svoja srca Bogu i molite za svećenike. Neka vam budu dragi! Pomozite im neka u svom radu i apostolatu ne klonu! Crkva ne može živjeti bez njih! Kakvi su svećenici, takva će biti i Crkva! Hrvatski narod i njezina povijest duguje mnogo svojim svećenicima! Neprocjenjiva je njihova prisutnost među nama. Oni su dragi Isusu kao zjenica oka i Bogorodici kao braća njezinoga Sina. Čuvajte ih svojom ljubavlju i dobrotom! I ne umarajte se upravljati nebu svoje žarke molitve za njih. Preblažena Djevice, Kraljice apostola, potkrijepi ove naše ponizne molitve pred Srcem svoga Božanskog Sina. Amen!

NADBISKUPOVA HOMILIJA NA MISI VEČERE GOSPODNE
Veliki četvrtak, Katedrala, 5. travnja 2012.

1. Liturgija Velikoga četvrtka podsjeća nas na dan rođenja Euharistije, kao i na rođendan svećeništva. Zbog toga ćemo večeras razmišljati o euharistiji i svećeništvu, te zahvaliti Bogu za taj veliki dar. Molit ćemo kako nikada ne bi presušio izvor poslužitelja velikog otajstva bezgranične ljubavi. U ovoj Misi preporučit ćemo u molitve sve koji su svetim ređenjem postali poslužitelji toga velikoga otajstva. No, posebice ćemo moliti Gospodara žetve da u našoj nadbiskupiji bude uvijek dovoljan broj onih koji će dijeliti svete tajne, slaviti Euharistiju i upućivati ljudе na pravi put spasenja.

Isus je na Posljednjoj Večeri odlučio po Euharistiji prebivati među nama. Zbog toga je euharistija produljenje Isusovog života na zemlji i milosno približavanje ljudima. Kad je prvi put pričestio svoje apostole na Posljednjoj večeri, Isus je izgovorio riječi: «Uzmite i jedite, ovo je moje tijelo. Uzmite i pijte ovo je krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za vas». I od toga svetog i svečanog trenutka obnavlja se isto pod svakom svetom Misom. Obnavlja se na nekrvni način milost križa i otkupljenja. Tu na oltaru leži on kao «zaklano i žrtvovano», ali uvijek živo «Janje Božje koje oduzima grijehе svijeta» (Jv 1, 29).

2. Isus Krist nije došao biti Spasiteljem svijeta samo u jednom vremenskom razdoblju ljudske povijesti. On je htio ostati trajno, do konca svijeta. I zato kad je došao čas da s ovoga svijeta podje k Ocu (usp. Iv 13, 1), slavio je sa svojim apostolima pashalnu večeru: "Svom sam dušom čeznuo ovu Pashu blagovati s vama prije svoje muke. Jer kažem vam neću je više blagovati dok se ona ne završi u kraljevstvu Božjem" (Lk 22, 7 - 20). Euharistija i svećenički red ustanovljeni su upravo te svete večeri. Stoga su ta dva sakramenta sudbinski povezana. Nema svećenika bez euharistije, kao što nema euharistije bez svećenika. Stoga se i veli da je svećeničko zvanje u biti euharistijsko. Svećenik, naime, priprema euharistijski stol da ljudi blaguju Tijelo Kristovo. Sam se stavlja na raspaganje Bogu da preko njega i njegove službe preobražava svijet i vjernike. I dok predvodi euharistijsko slavlje, događa se čudesna preobrazba čovjeka, povijesti i svemira. To je Božanska pretvorba koja nadilazi vremena i prostore. A ipak ona je vidljiva i konkretna. U svojim znakovima i obredima. Svećenik je liturg, predvoditelj slavlja. On živi od mise i za misu.

Snagom ovlasti, koju su primili od Gospodina, svećenici uprisutnjuju Krista među vjernicima, a sebe suobličuju Kristu. Zato je svećenik svim svojim bićem, zauvijek i neizbrisivo označen službenikom Isusa i Crkve. Činom ređenja on dobiva neizbrisivi biljeg, a sveti Red mu podjeljuje sakramentalnu milost koja ga čini dionikom Isusove spasiteljske vlasti i službe. "Raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi" piše apostol Pavao svom učeniku Timoteju i potiče ga neka "ne zanemari taj milosni dar", već neka ustraje u tome, jer "vršeći to spasit će i sebe i one koji ga slušaju" (1 Tim 4, 16).

3. Zato su potrebni svećenici, misnici koji će dijeliti svete tajne i odgajati narod Božji. Još u Starom Zavjetu prorok Jeremija zabilježio je Jahvino obećanje: "Dat ću vam pastire po srcu svome" (Jr 3, 15). Crkva i danas živi od tog obećanja. Ona je svjesna da je zvanje Božji dar i govor, koji zahtjeva velikodušan milosni odgovor. Stoga se Crkva ne umara pozivati vjernike da se mole i rade kako bi bilo dovoljno svećeničkih zvanja. Ona poziva roditelje, a napose majke, neka s radošću surađuju s poticajima Duha Božjega i neka budu velikodušni u darivanju svoje djece kad ih Gospodin pozove u svoju službu. Svećenički je poziv "otajstvo i dar" služenja Božjem narodu. A povijest zvanja jest povijest "razgovora" između Boga i čovjeka, između Božjeg poticaja, poziva i ljudske slobode i odaziva; između Boga koji s ljubavlju i pažnjom "nagovara" i čovjeka koji u slobodi i ljubavi "odgovara".

Isusu, koji je povezao svećeništvo i euharistiju, upravljamo na kraju ovoga razmišljanja žarku molitvu: Usliši, Kriste, naše ponizne molbe i daj da oni, koje si po neizmjernoj dobroti svoje blagosti uzvise na službu nebeskih tajna, budu dostojni sluge tvoga oltara, te ono što njihov glas iznese tvojom posvetom bude i potvrđeno. Potiči roditelje da odgajaju svoju djecu najsvetijom brigom. Privuci k sebi plemenite mlađenacke duše i učini ih svojim učenicima. Pošalji anđele svoje da čuvaju u njihovim srcima dragocjeno sjeme zvanja. Izlij Duha Svetoga tamo gdje se oni odgajaju i budi svjetlo onima koji ih poučavaju. Daj da svako sjemenište prožima duh Posljednje večere. Marijo, Kraljice apostola, usliši molbu vjernika zadarske Crkve: isprosi nam dovoljno svetih svećenika ispunjenih žarom apostolske ljubavi koji traže samo Božju slavu i spasenje duša. Čuvaj naše svećenike od unutarnjih i vanjskih pogibelji kako bi do kraja ostali vjerni svome zvanju. Amen!

ZADARSKA NADBISKUPIJA

NADBISKUPOVA HOMILIJA NA SLUŽBI MUKE GOSPODNE Veliki petak, Katedrala, 6. travnja 2012.

1. Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te, jer si svojim svetim križem svijet otkupio. Krist jučer, danas i uvijek. Isti Spasitelj. Ista trnova kruna. Ista predragocjena krv koja se proljeva za spasenje svijeta. Samo su drugi suci. Druga imena tužitelja i druge okolnosti. No, ista je procedura presuđivanja. U Isusovo vrijeme, kao i u sva vremena prije i poslije njega, ljudi su se, u svrhu pokoravanja i osuđivanja drugih, služili dvjema uhodanim vještinama: nasiljem kojim su izazivali strah i lažima kojima se prikrivalo nasilje. To je vještina «ocubojice i zavodnika» ljudskog roda od početka. To je metoda koju se jednako i uspješno prakticiralo u vrijeme Nerona i Dioklecijana, kao i u vrijeme Tita i Staljina. Ona je jednako primjenjivana na Istoku i na Zapadu, u zemljama povijesnog kršćanstva, kao i u zemljama paganstva.

Misterij zla, braće i sestre, ne može se shvatiti samo ljudskim umom. Potrebno ga je staviti u kontekst Isusovog procesa. Kako inače razumjeti dramu Isusovog križnog puta? Kako razumjeti izdajnički poljubac njegova učenika i apostola Jude? Kako shvatiti Petrovo odreknuće u zoru Velikoga Petka pred običnom sluškinjom? Kako razumjeti čudnu koaliciju Židova Heroda i Rimljana Pilata koji se inače nisu ni pozdravljali, ni podnosili. Ali, u jednom su se odmah složili: Ovoga čovjeka –Isusa Nazarećanina– treba smaknuti i ukloniti s pozornice svijeta.

Premda nisu našli na njemu nikakve krivice, članovi Velikog vijeća i okupljena svjetina tražili su od «tuđinca» i stranca Pilata da ga pogubi. I nađoše se zajedno predstavnici «izabranog naroda» s predstnikom okupatorske rimske uprave. Dogovoriše se i Isusa osudiše. Ni kriva ni dužna. Bože moj, je li to moguće?

2. A u svemu im je pomagala izbezumljena svjetina, koja je prije koji dan, na Cvjetnicu, kliktala «Hosana Sinu Davidovu». «Blagoslovjen koji dolazi u ime Gospodnje!» A, evo, u ovom prežalosnom procesu urliče i viče: «Raspni ga, raspni! Krv njegova na nas i na djecu našu!» Misterij je to i tajna koju nije lako shvatiti. Ne shvaćamo svojim ljudskim razumom kako Bog može biti tako nemoćan. On koji zapovijeda vjetrovima da utihnu, koji uskrsava Lazara, koji ozdravlja bolesne, sam sebi pomoći ne može. Ne shvaćamo kako su njegovi apostoli mogli onako napustiti Učitelja s kojim su tri pune godine hodali, jeli, razgovarali i planirali. Ne samo da ga ostaviše, već jedan od njih (sin propasti) poljupcem izdade Učitelja svoga, a drugi se u strahu zakle da ne pozna toga čovjeka. Bože moj, pa kako je to moguće?!

Utješna je ipak činjenica da se u Isusovom procesu našlo i pozitivnih uloga. Bilo je ljudi koji su htjeli biti blizu i pomoći napačenom Isusu: Šimun Cirenac mu pomaže nositi križ; Veronika mu briše znojno i krvavo čelo; žene Jeruzalemske ga sažalijevaju; apostol Ivan i nekoliko pobožnih žena prate ga do Kalvarije.. Isusov proces povjesni je događaj opisan u detalje na stranicama Svetog Pisma. No, taj proces je i povjesna konstanta koja se ponavlja, a mi smo aktivni ili pasivni sudionici u njemu. Blago nama ako se nađemo u ulogama s pozitivnim obilježjem. Zahvalni za veliku milost koju nam je Gospodin udijelio po zaslugama muke i smrti gospodina našega Isusa Krista, žarko ćemo moliti da Križ i neizmjerna vrijednost Kristove Predragocjene Krvi bude zalogom našeg vječnog spasenja u nebu, a u ovoj suznoj dolini utjeha i snaga. Častimo te stoga križu sveti, na kom umrije Isus naš. Na života tamnoj stazi, kao zvijezda ti nam sjaš. Ustima, srcem častimo te, sveti križu Isusov!

*NADBISKUPOVA HOMILIJA NA VAZMENOM BDJENJU
Velika subota, Katedrala, 7. travnja 2012.*

1. Živimo u kulturnom ozračju koje ne dopušta razmišljati i govoriti o smrti. Tehnička sredstva, naime, koja pomažu da se bol umanji i malo produži ovozemni hod, ne vodi brigu o tomu kako čovjeka pripraviti i za onaj zadnji hod prema vječnosti. Naglašeno isticanje uspješnosti, produktivnosti, ekonomske stabilnosti ne daje prostora onim drugim stvarima s kojima se čovjek također susreće, kao napr. lomljivost, slabost, patnja, bol i smrt. Usprkos činjenici, napr. što dnevno umire 50 milijuna ljudi, smrt kao trajna konstanta nije umrežena u našu svagdašnjicu. U tom kontekstu čini mi se indikativnim razmišljanje iz današnjeg brevijara koje počinje upitnikom: 'Što je ovo danas? Velika tišina na zemlji, šutnja, samoća i smirenost. Zemlja se prestrašila i zašutjela, jer je Bog u tijelu usnuo, umro'. I nastavlja kako je Uskrsnuli najprije potražio praroditelja Adama kao izgubljenu ovcu, kako bi oslobodio i njega i zarobljenu Evu. Uhvatio ga za ruku, podigao i rekao: 'Probudi se ti što spavaš! Ustani od mrtvih, sliko i priliko moja. Radi tebe mi je lice bilo popljuvano zato da ti povratim onaj prvotni dar života. To sam podnio da tvoje nagrđeno lice obnovim prema mojoj slici. Ustani, idimo odavde! Neprijatelj te je istjerao iz raja zemaljskog; ja te neću više povratiti u taj raj, nego će te smjestiti na nebesko prijestolje, koje te čeka još od postanka svijeta'.

2. Pitam večeras i vas i sebe koliko je ovaj govor razumljiv čovjeku pod dojmom znanstvenih otkrića koja mu pokazuju puno toga, a zaboravljaju na ovo što spomenuti tekst ističe: nebesko prijestolje koje je čovjeku pripravljeno od početka svijeta. Ne bih se čudio da tko god odmahne rukom i komentira: 'Ah, jedna od tolikih srednjovjekovnih priča'. Tko, naime, suvremenom čovjeku o tomu danas zbori? Što ga potiče da o smrti razmišlja? Gradovi i naselja gdje živi uklanjuju iz vidokruga sve što bi nam o smrti govorilo. Nekada se umiralo i rađalo u domu. Činjenica života i smrti bila je za obitelj prirodan kućni događaj. Djeca su gledala i oca i majku kako plaču zbog smrti nekoga iz kuće, ili se pak raduju zbog djeteta koje se rodilo. Danas se djeca rađaju u rodilištima, a umire se u bolnicama ili sanatorijima. Groblja i mrtvačnice su negdje na periferiji i izvan grada gdje obično doskačemo na oprastaj od pokojnika. Obred treba što kraće trajati jer već drugi čekaju. Smrt se, naime, tako lakše podnosi i 'preboli'.

I predstavlja se kao nešto što se, eto, dogodilo jer lijekovi nisu više pomogli. Ne gleda se na smrt kao na prirodni tijek događaja. A niti na čovjeka kao biće koje se rađa, raste, živi i umire.

3. Ova sveta noć na smrt gleda drugačijim očima: očima vjere, nade i perspektive. Velika tišina испunjena blaženom šutnjom donosi našoj duši radost i smirenost. Nijedna druga noć ne može se mjeriti s ovom. U ovoj noći slavimo najdulje bdijenje sa svečanim slavljem zbog najčudesnijeg događaja. "Ovo je noć koja je svjetlošću stupa raspršila tmine grijeha. Ovo je noć u kojoj je Krist raskinuo okove smrti i kao pobjednik od mrtvih ustao". Osjećamo i doživljavamo kako se u liturgiji ove svete noći isprepliću tolike zbilje i događaji. U tren oka prelazi se iz jednog svijeta u drugi: iz tame u svjetlost, iz smrti u život, od stanja grijeha u stanje milost i svetost. A orkestralnu svečanost uz anđeoske glasove našega zbora ove noći tvore: liturgija svjetla, liturgija riječi, liturgija vode i krsnih obećanja i euharistija.

Njezin početak pod vedrim nebom kao da nam želi reći: ovo je nebeski događaj i nadpovijesna stvarnost koju nam Krist svojim križem i uskrsnućem objavljuje. Zato je ona tako i raspjevana: od svjetla i riječi do vode i euharistije. To je liturgija koja nebesko sa zemaljskim spaja, a božansko s ljudskim povezuje. Vrhunac ovoga vazmenoga bdijenja jest euharistijsko slavlje u kojemu je sadržan cijeli život Crkve. Ova se večer nadovezuje na ono što smo sinoć slušali i pratili u liturgiji muke Gospodina našega Isusa Krista.

4. I dok i večeras još zvone u ušima prijekorne riječi: "Puče moj, što učini tebi..", večerašnji su obredi su pod intonacijom satnikovih riječi: "Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!" On, Uskrsnuli Gospodin, svjetlo je ljudske povijesti, njezin smisao i njezino otkupljenje. Svima vama koji ste u ovo korizmeno vrijeme osjetili blagodati molitve i sakramentalnog života, i koji ste aktivno i pobožno sudjelovali u obredima svetog Trodnevlja u našoj prvostolnici, želim blagoslovljene uskrsne blagdane s anđeoskim pozdravom: Uskrsnuo je Gospodin, doista kako je rekao, Aleluja!

ZADARSKA NADBISKUPIJA

NADBISKUPOVA HOMILIJA NA MISI USKRSNE NEDJELJE Uskrs, Katedrala, 8. travnja 2012.

1. Sinoćne bdijenje, braćo i sestre, s popratnom subotnjom šutnjom dalo nam je osjećaj radosti i smirenosti. U sinoćnoj liturgiji ispreplitali su se toliki događaji koji su nas nosili iz jednog svijeta u drugi: iz tame u svjetlost, iz smrti u život, od stanja grijeha u stanje milosti i svetosti. A orkestralnu svečanost uz milozvučne glasove našega zabora tvorili su: liturgija svjetla i riječi, liturgija vode, krsnih obećanja i euharistija. Njezin početak pod vedrim nebom kao da nam htio reći: ovo je nebeski događaj; ovo je nadpovjesna stvarnost koju nam Krist svojim križem i uskrsnućem objavljuje. Zato je bdijenje bilo onako raspjevano. Ono je spojilo i povezalo nebesko sa zemaljskim, te božansko s ljudskim. U toj noći, naime, Krist je raskinuo okove smrti i kao pobjednik od mrtvih ustao.

Zašto je Crkva danas tako raspjevana?! Čemu veselje kad smo ovih dana, posebice na Veliki Petak s bolom u duši pratili Isusa na njegovom krvavom putu?! Vrijeme dramatičnoga poslijepodneva na Veliki Petak, kao i jutarnji subotni muk, naime, bilo je neobično turobno i bez perspektive. I dok učenici u strahu zaključani u dvorani Posljednje večere kukaju, dvoume se, ne shvaćaju i zdvajaju, dotle Židovi osiguravaju grob sa stražom da ne bi slučajno tkogod od njegovih došao i ukrao ga, pa onda kazao da je uskrsnuo. Kakva besmislica: vidjeli su kako umire u bolovima, proboli su mu srce kako bi se uvjerili da je doista preminuo. A sada postavljaju stražu i izmišljaju konstrukcije o mogućem dolasku njegovih da ga ukradu i onda reknu kako je uskrsnuo.

2. I dok umrli i pokopani Krist ponovno zadaje muke i probleme neprijateljima, događaj 'ranoga jutra' probudio je nadu njegovim prijateljima i razveselio njihova srca. Isus je, naime, one svete noći pokazao svoju božansku moć. Pod križem su mu dobacivali: 'Ako si Sin Božji siđi pa ćemo ti vjerovati'. On je doista pokazao da je Sin Božji. Ali, ne na zahtjev Židova, već kad je sam htio. Upravo kad su se najmanje nadali: 'u ranu zoru, još za mraka'. Iako smo se radi Isusove muke, procesa i umiranja čudili i pitali zašto je Bog pripustio da u tom procesu nastrada, uskrsno nam jutro pokazuje kako Bog ne može izgubiti. Bog nikada ne gubi bitaka. On uvijek ima zadnju riječ. Svetkovinom Uskrsa mi zapravo slavimo tu njegovu slavnu pobjedu: pobjedu svjetla nad tamom, pobjedu ljubavi nad zlobom, istine nad lažima i duha nad materijom. Zbog toga i pjevamo: 'Veseli se i raduje se, Božji narode.

Gospodin je uskrsnuo, aleluja! Uskrsnuli Krist je nepomučeno svjetlo u povijesti ljudskog mraka i tame. On je njezino središte i njezino raskrižje. On je njezin smisao i njezino otkupljenje. Nema, uistinu, pod nebom drugog imena dana ljudima po kojem se možemo spasiti, osim imena Isusa Krista (Dj 4,12).

3. Kristovo uskrsnuće je zahvat samoga Boga u zemaljsku stvarnost. Zato ono postaje kamenom temeljcem apostolskog naviještanja. Na početku trećeg tisućljeća Crkva zadarska svjedoči i propovijeda istu radosnu vijest našega spasenja: Uskrsnuo je kako je rekao, aleluja! Ponešena snagom Duha Svetoga, ona upire svoj pogled prema nebu te pjeva usrdno i žarko: Znamo da si doistine, uskrsnuo Božji Sine! U toj vjeri sve vas, koji se radujete Usksru, od srca pozdravljam i želim sretne uskrsne blagdane! Svima koji su mi izrazili usmeno ili pismeno molitvenu potporu, podršku i uskrsne čestitke od srca zahvaljujem.

Osnaženi uskrsnim događajem i mi znamo i vjerujemo da sve možemo u Njemu koji nas jača (Fil 4, 13). U toj uskrsnoj nadi i radosti svim vama okupljenim u ovoj našoj prвostolnici, kao i svim slušateljima Radio Zadra, želim sretne uskrsne blagdane!

Sretan Uskrs svećenicima, redovnicama i redovnicima, i svim vjernicima naše nadbiskupije zadarske, sa željom neka budu propovjednici nade i širitelji optimizma i pouzdanja. I neka se ne plaše reći sva-kome tko ih upita za razloge nade koja je u njima.

Sretan Uskrs predstavnicima građanske vlasti koji su pozvani snagom službe u temelje naše države ugrađivati vrednote mira, tolerancije, pravde, poštivanja i solidarnosti, te odstranjivati sve što rađa malodušjem i pesimizmom.

Sretan Uskrs braniteljima Domovine naše. Oni su svoj život založili za slobodu našu - "dar koji nam višnji Bog je do". Sretan Uskrs ucviljenim obiteljima, starcima i bolesnicima koji su po svojoj patnji najbliži Kristu patniku. Neka svoju muku i probleme prikazuju za dobro naše Domovine, te bolju i skladniju budućnost naroda. Svi ćemo im za to biti neizmerno zahvalni.

Sretan Uskrs učiteljima i odgojiteljima mladih naraštaja, liječnicima i bolničkom osoblju, obrtnicima, ratarima i pomorcima i svima koji u znoju lica svoga zarađujete kruh svoj svagdanji.

4. Sretan Uskrs svim kršćanima koji nisu katolici, slave dan Kristovog Uskrsnuća danas ili u slijedeću nedjelju! Živim u nadi da će se s vremenom prevladati sablazan kršćanske podijeljenosti i ostvariti Isusova velikosvećenička molitva: da svi budu jedno.

Sretan Uskrs svim zauzetim vjernicima - laicima po našim župama: pjevačima, bratimima, ministrantima, članovima ekonomskih i pastoralnih vijeća, katoličkih društava, kao i svima koji se zdušno bore za slavu Božju i za čast Crkve njegove.

Onima koji govore drugim jezicima, a isповijedaju istu vjeru, izražavam srdačne čestitke na starom jeziku Crkve, na latinskom: Resurrexit Dominus sicut dixit! Hymnum dicimus Domino Deo nostro, Alleluia!

Uskrsnuli Krist je gospodar života i smrti. On nam danas upućuje utješne riječi: 'Ne bojte se. Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u mene, živjet će ako i umre'. Njegovo je uskrsnuće najsnažnije vrelo našeg optimizma i nade. To je ključni događaj povijesti i ljudskih sudsrbina. To nije neka 'utješna filozofija' za slabe i naivne. Ne, njezin objekt vjere nije povijest, nego nadpovijest, kojom se 'nadamo i protiv nade'. U to ime svima još jednom želim sretne uskrsne blagdane, te optimizmom i nadom ispunjene dane! Amen. Alleluia!

**RESURREXIT DOMINUS SICUT DIXIT !
HYMNUM DICIMUS DOMINO
DEO NOSTRO,
ALLEUIA!**

ZADARSKA NADBISKUPIJA

UVODNA RIJEČ ZADARSKOG NADBISKUPA ŽELIMIRA PULJIĆA NA KONFERENCIJI ZA TISAK POVODOM SLUČAJA DON NEDJELJKA IVANOVA Zadar, 20. ožujka 2012.

1. Preko Tiskovnoga ureda traženo je očitovanje pa je to i učinjeno, 14. ožujka 2012. kad je napisano kako 'nije uobičajeno ulaziti u detalje procesa koji traje, niti davati priopćenja o slučaju koji se vodi pred crkvenim sudištem. Ipak, budući da su se u medijima javili sami svjedoci i progovorili o tome, priopćeno je da su njihova svjedočanstva dostavljen Kongregaciji za nauk vjere koja je nadležna za takve slučajeve. Izrečen je stav kojim se oštro osuđuje svaki slučaj pedofilije u bilo kojoj skupini se dogodio, kao i duboko žaljenje zbog patnja onih koji su pretrpjeli takva nasilja, posebice za one slučajeve koje su počinili svećenici. I podržava beskompromisno nastojanje da se rasvijetle takvi slučajevi, kako zbog žrtava nasilja, tako i zbog dobra i ugleda same Crkve. Jasno, uvjek s pravnom klauzulom da nitko nije kriv dok se ne dokaže.

2. Dobro je što su i naši novinari postali osjetljivi na tu moralnu devijaciju u suvremenom društvu. Posebice što se time približavaju crkvenom stavu koji ne trpi nikakvu toleranciju na području iskorištavanja maloljetnika. Moglo bi se na prvi mah pomisliti i zaključiti kako provode stroge crkvene propise o toj temi koji su u crkvenom zakonodavstvu na snazi još od 1922. godine. Ne prihvatljiv je, međutim, senzacionalizam kojim se toj temi pristupa. Kao i jednostranost komjom se problem pedofilije prikazuje u medijima. Ako uzmete dnevni tisak u Hrvatskoj pa analizirate ono što su mediji pisali i kako su predstavljali javnosti tu bolnu nastranost suvremenog društva, neće vam trebati puno da zaključite kako je pedofilija usko vezana uz Crkvu. Dapače, imate dojam kako je to nešto što se samo u njoj događa. I to uglavnom na relaciji svećenika i djece koja dolaze na vjeronaute.

3. A statistički podaci govore sasvim suprotno. Najmanji postotak pedofilskih slučajeva odnosi se na kler i na Crkvu. Neki dan mi je jedan ugledni vjernik intelektualac rekao 'pa ovo je smišljena diskreditacija Crkve i njezinih službenika'. Slegao sam ramenim i spomenuo kako sam nedavno čitao jednu američku studiju dvojice sociologa koji su proučavali fenomen pedofilije. Oni su ustanovili kako je u njihovom istraživanju bilo tek 1,4 % zlostavljanih koji se odnosio na svećenike. Svi drugi slučajevi ca 98% tiču se drugih segmenata društva: sportske, odgojne, vojne i druge, a najviše obiteljske. Crkva je žalosna i tužna i zbog toga maloga postotka koji se odnosi na njezine službenike. I nema milosti kada se dokaže takvo zlostavljanje njezinih sinova. No, ne možemo ipak izbjegi pitanje 'otkuda takav iracionalan napad na Crkvu?! Pa, eto, i mene optužiše i to iz Rima kako sam

zataškavao škandal' u Zadru. Nije to učinila Kongregacija nego dopisnik Jutarnjega lista. A ja učinio sve što crkveni propisi traže.

4. Napravit će jedan mali diskurs gledom na slobodarsko kulturno ozračje Europe, tamo negdje 70-tih i 80-tih. Tada se, naime, javno opravdavalо pedofiliju a da sa strane ondašnjih medija nije bilo su-protstavljanja ili kritike:

- Tako je napr. Jan Carl Raspe 1969. godine, prije ulaska u fakciju 'Crvene Armije' (Rote Armee Fraktion) u svojoj Kursbuch hvalio Komunu br. II. u kojoj su odra-sli tjerali djecu, unatoč njihovu otporu, na pokušaje spolnih odnosa.

- Njemački zeleni su 1985. zahtjevali dekriminalizaciju spolnih odnosa s djecom, a 1989. objavili knjigu koja je otvoreno tražila da se dopuste pedoseksualni kontakti. U to se doba naročito borilo protiv katoličkog seksualnog morala kao represivne prepreke za 'emancipaciju djeće seksualnosti'.

- Ni u Italiji nije nedostajalo pokušaja političke legalizacije pedofilije. Giovanni Giusti, jedan od voditelja međunarodnog networka mreže (1998) za internetsko širenje djeće pornografije ovako je branio svoj rad: »Naša bitka zahtjevati slobodu izražavanja za one koji smatraju opravdanim ljubiti djecu, pa odnos između njih treba dopustiti«.

- Taj je stav na političkoj razini službeno preuzeala Talijanska radikalna stranka, koja je 1998. objavila dokument s naslovom: Pedofilija i internet: stare opsesije i novi križarski ratovi, u kojem se očitovala: »U pravnoj državi ne može se smatrati kažnjivim djelom ako je netko pedofil, ako se takvim proklamira ili također podupire zakonitost toga; pedofilija, kao i svaka druga seksualna sklonost, kažnjivim djelom postaje u trenutku kada nanosi štetu drugim osobama«.

- U sličnom kontekstu poznato je da je službeno legalizirana prisutnost jedne pedofilske stranke u Nizozemskoj 2006. koja zastupa mišljenje o slobodi da ljudi hodaju goli, da se legalizira droga, pornografski filmovi po danu, spolni odnos sa životinjama, seksualni odgoj djece, spuštanja dobne granice za spolne odnose sa 16. na 12. godinu života.

5. Svjesna u kakvom se kulturnom ozračju nalazi Crkva će nastaviti svoju mukotrpnu i beskompromisnu borbu za pobjedu dobra i obranu ljudskoga dostojanstva. U tom vidu moli se i očekuje i od djelatnika medija da pomognu Crkvi u tom poštenoj borbi; da budu u službi istine i objektivnog izvješćivanja.

PRIOPĆENJE TISKOVNOG UREDA NADBISKUPSKOG ORDINARIJATA
U SVEZI SA SLUČAJEM DON NEDJELJKA IVANOVA

Nije uobičajeno ulaziti u detalje procesa koji traje, niti davati priopćenja o slučaju koji se vodi pred crkvenim sudištem. Ipak, budući da su se u medijima javili sami svjedoci i progovorili o tome, Tiskovni Ured Zadarske nadbiskupije priopćuje da je njihova svjedočanstva zadarski nadbiskup Želimir Puljić dostavio Kongregaciji za nauk vjere koja je nadležna za takve slučajevе. Stranke su upozorene na težinu i odgovornost njihovog svjedočenja, a istinitost ikaza da potkrijepe zakletvom na Svetu Pismo. O postupku pred spomenutom Kongregacijom upoznat je i svećenik Nedjeljko Ivanov. Njemu je gospodin Nadbiskup izdao dekret, 20. veljače 2012. g., kojim mu 'zabranjuje ispovijedati i odlaziti na župe' dok proces traje.

U srijedu, 14. ožujka 2012. g. u sjemeništu 'Zmajević' u Zadru održan je redoviti mjesecni susret svećenika Zadarske nadbiskupije na kojem ih je nadbiskup Puljić informirao o tom slučaju. Zamolio ih je neka u svoje molitve uključe brata po svetom redu. Posebice ih je potaknuo da budu ljudski i kršćanski blizu onima koji se tuže da još pate od zadobivenih trauma iz djetinjstva. Neka ih ovo sveto korizmeno vrijeme ispuniti potrebnim mirom i oslobođi im dušu od osjećaja mržnje i nepovjerenja prema Crkvi Kristovoj.

I u ovoj prigodi mons. Puljić, kao pastir Crkve Zadarske, ponovio je da oštro osuđuje svaki slučaj pedofilije u bilo kojoj skupini se dogodio. Nadbiskup izražava duboko žaljenje zbog patnje onih koji su pretrpjeli takva nasilja, posebice za one slučajevе koje su počinili svećenici. U duhu posluha i vjernosti papi Benediktu XVI. i mjerodavnim tijelima u Rimu, Nadbiskup podržava beskompromisno nastojanje da se rasvijetle takvi slučajevi, kako zbog žrtava nasilja, tako i zbog dobra i ugleda same Crkve. Konačno i zbog pravednoga pravorijeka prema onima koji su ih počinili. Jasno, uvijek s pravnom klauzulom da nitko nije kriv dok se ne dokaže.

don Šimun Šindija,
predstojnik Tiskovnog ureda
Zadarske nadbiskupije

**DEMANTIJ TISKOVNOG UREDA ZADARSKE NADBISKUPIJE NA KONSTRUKCIJE I
NETOČNE NAVODE INOSLAVA BEŠKERA**

Kao djelatnica Tiskovnog ureda Zadarske nadbiskupije nazočila sam i vodila konferenciju za medije koju je zadarski nadbiskup Želimir Puljić upriličio u utorak 20. ožujka u zadarskom sjemeništu. Zgrožena sam neistinama, podvalama i zločestim konstrukcijama koje je napisao Inoslav Bešker na stranicama Jutarnjeg lista od 21. ožujka 2012. (str. 9.). Kolege novinari su jasno čuli što je nadbiskup rekao, i ističem da su korektno prenijeli navode koje je nadbiskup na konferenciji rekao. Gospodin Inoslav Bešker učinio je sasvim suprotno.

1. Teza o nadbiskupovoj nesuradnji s policijom podvala je komentatora Beškera. Na tonskoj snimci s konferencije jasno se čuje da nadbiskup kaže: 'Surađujem s policijom. Ja surađujem i tako treba. I svi trebamo surađivati'.

2. Gnusna je izmišljotina novinara Beškera kako nadbiskup Puljić pedofiliju ne smatra zločinom. Sasvim suprotno. Nadbiskup je izrijekom pedofiliju nazvao zločinom rekavši da 'taj zločin ne može

zastarjeti'. Ponovio je i dio priopćenja od 14. ožujka kad je rečeno da 'nadbiskup oštro osuđuje svaki slučaj pedofilije u bilo kojoj skupini se dogodio'. Izrazio je 'duboko žaljenje zbog patnja onih koji su pretrpjeli takva nasilja, posebice za slučajevе koje su počinili svećenici'. Nadbiskup je ponovio da 'podržava beskompromisno nastojanje Pape da se rasvijetle takvi slučajevi, zbog žrtava nasilja i zbog dobra i ugleda same Crkve'.

3. Dopisnik iz Rima sugerira čitateljima kako nadbiskup terminom 'moralna devijacija' zataškava težinu pedofilskog zločina. Sasvim suprotno. Nadbiskup je nekoliko puta na konferenciji ponovio: 'Ne kanim zataškavati. I neću ništa zataškavati. Crkveni stav ne trpi nikavu toleranciju u području iskorištavanja maloljetnika'. U vidu normalnog odvijanja procesa dodao je kako se 'ne može suditi prijekim sudom. Nismo u komunizmu ili nekim drugim diktaturama, kad se ideoološki rješavalo slučajevе. Zaista nisam ništa zataškavao, niti želim. I budite sigurni, neću ništa zataškavati'.

U sedam kratkih rečenica nadbiskup je pet puta ponovio da ništa ne zataškava. A rimski dopisnik sve to ignorira. Načelno – svaki zločin spada u kategoriju moralne devijacije. Nadbiskup je pedofiliju nazvao zločinom kad je rekao: „Nema zastare. Ono što kažu – zločin ne može zastarjevati. I ova djela (pedofilije) izjednačuju se sa zločinom. Ali ne možeš osuditi čovjeka prije nego se dokaže“.

4. Bezobrazna je Beškerova interpretacija nadbiskupovog spominjanja UDB-e. Podsjećajući da nisu više vremena prošlog režima, nadbiskup je doslovno rekao: ‘Nisam ja neki organ, neka institucija koja surađuje s UDB-om. Ima neke diskrekcije’, misleći na poštivanje svih strana u procesu i njegovu učinkovitost. Zanimljiva je osjetljivost gospodina Beškera za to spominjanje UDB-e kad on piše da ‘kazneni zakon RH obvezuje sve građane (osim eventualno nadbiskupe koji neće surađivati s UDB-om, ukoliko je to dopušteno nekim tajnim protokolom vatikansko-hrvatskih ugovora koji nije obznanjen)’. Nadbiskup ni po čemu nije poistovjećivao današnju hrvatsku policiju i UDB-u. Dapače, s policijskom upravom u Zadru vlada korakno ozračje.

5. Podmetanje je i sarkazam kad rimski dopisnik piše da ‘prvo sve moraju prijaviti novinari, a tek onda biskup’. Baš obratno. Čim je nadbiskup saznao od svjedoka u Americi o slučaju, odmah je reagirao i prijavio Kongregaciji. ‘Nikakvih zataškavanja nije bilo. Ako su novinari to saznali prije mene, trebali su prijaviti. Sada se proziva biskupa, makar je on prijavio’ rekao je mons. Puljić. I naglasio ‘da je svatko dužan prijaviti policiji kad takvo nešto sazna. Što su učinili novinari, kada su to saznali. A znali su prije mene. Sve što je Kongregacija od mene tražila, ja sam učinio. Dostavio sam policiji smjernice da znaju što smijem a što ne smijem’, rekao je nadbiskup.

6. Podvala je sugestija gospodina Beškera da nadbiskup pedofiliju svodi na šestu Božju zapovijed. Nadbiskup je citirao Dokument Kongregacije u kojem se među prekršajima protiv morala spominje termin ‘delikt protiv šeste Božje zapovijedi ‘Ne sagriješi bludno’, koji je počinio neki klerik s maloljetnikom mlađim od 18 godina’. Da je pedofilija kršenje šeste Božje zapovijedi nije nadbiskupova formulacija, nego Kongregacije za nauk vjere koju je potpisao kard. Levada.

7. Konstrukcija gospodina Beškera ‘da je župnik u Bibinjama eventualno bio pod utjecajem ekstremista u Nizozemskoj koji su kanili legalizirati pedofiliju’, krajnje je podmetanje i uvreda mjesta i stanovnika Bibinja. To je cinizam ispod svake razine profesionalnog i objektivnog izvješćivanja. Nadbiskup je samo spomenuo kako se u slobodarsko kulturnom ozračju Europe prije 40-tak godina pedofiliju opravdavali neki pokreti (npr. njemački Zeleni, talijanski Radikali) i neke stranke (pedofilska stranka u Nizozemskoj). Gospodin Bešker mogao se u svojoj novinarskoj istraživačkoj znatiželji uvjeriti u takve primjere u Italiji. Nadbiskup se požalio što ondašnji mediji nisu bili odlučni u su-protstavljanju i kritici takvih stavova. Rekao je da će Crkva ‘nastaviti mukotrpnu i beskompromisnu borbu za pobjedu dobra i obranu ljudskoga dostojanstva’. Izrazio je želju i očekivanje da i ‘djelatnici medija budu u službi i na strani istine i objektivnog izvješćivanja’.

8. Niz drugih konstrukcija gospodina Beškera ne kanim opovrgavati iz poštovanja prema strpljenju i vremenu čitatelja. Ali lista podvala i proizvoljno tumačenih nadbiskupovih izrijeka je zaista duga.

Zadar, 22. ožujka 2012.

Ines Grbić,
Tiskovni ured
Zadarske nadbiskupije

ODREDBE I OBAVIJESTI

KONCELEBRACIJA, BINACIJE, MISNO RUHO I PRILOZI ZA MISU

Broj: 634/2012.

Zadar, 12. ožujka 2012.

Župnim uredima i samostanima u Zadarskoj nadbiskupiji

1. Što veli kanonsko pravo gledom na misna slavlja?

a. Kan. 905. & 1 govorи da "svećeniku nije dopušteno slaviti ili koncelebrirati više od jedanput na dan". A kan 945 & 1 ističe da svećeniku "koji slavi ili koncelebrira misu dopušteno je primiti prilog na određenu nakanu".

b. Kan 951 & 2 precizira da svećenik "koji istog dana koncelebrira drugu misu, ne može ni s kojeg razloga primiti za nju prilog". A kan 952 & 1 veli da je dužnost "pokrajinskih biskupskih skupština odrediti visinu misnog priloga" te da "svećeniku nije dopušteno tražiti veći iznos".

c. Kada svećenik ima dopuštenje mjesnog Ordinariјa da binira ili trinira, stipendij od binacija i trinacija mora dostaviti Ordinariјu mjesta (Papinsko vijeće za tumačenje tekstova od 20. 02. 1987.).

d. Kan 534 & 1 obvezuje župnike da u nedjelje i zapovjedne blagdane namijene misu za narod ("pro popolo"). Ako toga dana zbog pastoralne obveze slave još jednu misu, nagradu za nju mogu za sebe zadržati. Ako pak zbog pastoralne obveze slave treće misu, nagradu dostavljaju Ordinariјu mjesta (Papinsko vijeće za tumačenje tekstova od 27. studenog 2000.).

e. Kan 947 nalaže neka se "uklone od misnog priloga čak i prividi špekulantskog poslovanja ili trgovine", te u tom smislu predviđa oštре kazne ("cenzure") ili "neke druge pravedne kazne" za sve one koji "nezakonito zarađuju iz priloga za misu" (kan 1385)

2. Što o tomu veli Uredba rimskog misala?

a. Opća Uredba rimskog misala govoreći o raznim vrstama koncelebracije u brojevima 153-208 najprije spominje one koncelebracije koje nalaže sam obred: svećeničko ređenje i biskupsko posvećenje, zatim navodi prilike u kojima je dopuštena koncelebracija, te na koncu spominje mogućnost koncelebracije uz dopuštenje ordinarija.

b. Kada je, dakle, dopušteno svećenicima više puta na dan misiti ili koncelebrirati? Na to pitanje Uredba odgovora u br. 158: Veliki Četvrtak, Uskrsno bdijenje i Uskrs, Božić, Spomen svih vjernih mrtvih, sinoda, pastirski pohod biskupa (ili izaslanika), svećenički sastanak. Očito je da je svećenicima dopušteno često koncelebrirati imajući uvijek na pameti odredbu kan 951 & 2 da za drugu misu svećenik "ni s kojeg razloga ne može primiti za nju prilog".

c. Što se pak tiče misnog ruha za koncelebrante Uredba u broju 161 precizira: to je alba, štola i misnica. Zbog pomanjkanja ruha, suslavitelji mogu (izuzevši glavnog celebranta) imati albu sa štolom. Kad je misa započela ne može se više nikoga priupustiti koncelebraciji, a za vrijeme euharistijske molitve suslavitelji izgovaraju molitve tišim glasom da se čuje glas glavnog misnika. Na koncu mise suslavitelji iskazuju oltaru dužno poštovanje, a samo glavni misnik poljubi oltar.

Pastoralne upute za svećenike Zadarske nadbiskupije:

1. Neka se obdržavaju propisi kanonskog prava (kan 905. & 1, kan 945 & 1; kan 947; kan 951 & 2 i kan 952 & 1).

2. Neka se obdržavaju propisi onoga što određuje Uredba Rimskog misala.

3. Imajući u vidu opravdanost prijedloga brojnih svećenika da se u dane kada se dogodi sprovod i slavi sveta misa, a toga dana je već najavljen slavljenje druge misne nakane, dopuštam mogućnost biniranja uz obdržavanje onoga što kan 951 nalaže.

4. Što se tiče mogućnosti koncelebracije ovim u duhu Uredbe rimskog misala dopuštam koncelebraciju (uz ono što je navedeno u Uredbi rimskog misala, br. 158) na svećeničkim sastancima

ODREDBE

(pastoralnim i duhovnim), na sprovodima svećenika, redovnika i redovnica, obdržavajući uvijek ono što nalaže Crkveni zakonik u kan 951 & 2.

5. Gledom na mogućnost slavlja kumulativnih misa, ova se mogućnost do daljnega ne dopušta.
6. Ove odredbe stupaju na snagu svetkovinom Uskrsa (8. 4. 2012.)

† Želimir, v. r.,
nadbiskup

DANI KRŠĆANSKE KULTURE - ZADAR 2012.

Br. 638/2012.

Zadar, 12. ožujka 2012.

Župnim uredima i samostanima u Nadbiskupiji

Prije sedam godina nakladna kuća Verbum iz Splita pokrenula je manifestaciju 'Dani kršćanske kulture' poput brojnih primjera drugih europskih gradova u kojima se organiziraju slične manifestacije. Nakana je ove manifestacije jednom godišnje obogati hrvatsku kulturnu scenu sadržajima kršćanskog nadahnuća, te buditi svijest o našim kršćanskim korijenima. Ali, i pokazati kako i danas nastaju umjetnička, kulturna, književna i znanstvena djela nadahnuta kršćanskim vrijednostima. 'Dani kršćanske kulture' žele otvoriti prostor suvremenim autorima koji nadahnuti kršćanskom vizijom svijeta stvaraju na različitim područjima kulturnog i umjetničkog djelovanja.

Posebnost ovogodišnjih Dana kršćanske kulture jest sudjelovanje i Zadarske nadbiskupije (uz Split, Šibenik i Dubrovnik). Program ovih dana uključuje raznovrsne sadržaje namijenjene najširoj publici: izložbe, koncerti, tribine, okrugli stolovi, predstavljanje knjiga, kazališne predstave i filmske projekcije. Dostavlja se ova informacija s programom koji će u Zadru trajati od 24. do 31. ožujka 2012. godine.

Neka se vjernike na prikidan način upozna s ovom manifestacijom i potakne na sudjelovanje.
Želim plodne korizmene dane uz pozdrav u Gospodinu,

† Želimir, v. r.,
nadbiskup

RAZRJEŠENJA I IMENOVANJA

1. Fra Diego Deklić, OFM: Razrješenje članom Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije / Razrješenje službe pročelnika Vijeća za posvećeni život (Broj: 660/2012., od 15. ožujka 2012.);
2. O. Jeronim Adam Marin, OSB: Imenovanje članom svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije za Izbornu jedinicu svećenici redovnici u Samostanima na području Nadbiskupije (Broj: 661/2012., od 15. ožujka 2012.).

NOVI PROVINCIJAL FRANJEVACA SV. JERONIMA

Fra Andrija Bilokapić novi je provincijalni ministar Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, odlučeno je u srijedu 11. travnja, drugog dana održavanja Kapitula Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri. Fra Andrija je rođen je 9. travnja 1949. g., a u franjevački red stupio je 15. kolovoza 1968. g.; red prezbiterijata je primio 29. lipnja 1975. g. Poznati je voditelj duhovnih obnova i autor više duhovnih knjiga. Čestitamo!

KRONIKA

VELJAČA, 2012.

24. POHOD VIRU – O. Nadbiskup je sudjelovao u pobožnosti Puta križa te potom predvodio misno slavlje i propovijedao u župi Vir.
25. STRUČNI SKUP VJEROUČITELJA – O. Nadbiskup je održao uvodnu riječ na Stručnom skupu vjeroučitelja u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“.
26. POHOD POLAČI – Prve nedjelje Korizme, na obljetnicu posvete župne crkve sv. Kuzme i Damjana, o. Nadbiskup je pohodio Polaču, predvodio nedjeljnju Misu i propovijedao.
29. EKONOMSKO VIJEĆE – O. Nadbiskup je predsjedao sjednici Ekonomskog vijeća Zadarske nadbiskupije.

OŽUJAK, 2012.

2. POHOD RAŽANCU – O. Nadbiskup je sudjelovao u pobožnosti „Put križa“ te potom predvodio misno slavlje i propovijedao u župi Ražanac.
4. POHOD ZATONU - O. Nadbiskup je predvodio misno slavlje i propovijedao u župi Zaton.
9. POHOD KOŽINU - O. Nadbiskup je sudjelovao u pobožnosti „Put križa“ te potom predvodio misno slavlje i propovijedao u župi Kožino.
10. SUSRET MINISTRANATA – O. Nadbiskup je sudjelovao na susretu ministranata u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“.
16. POHOD VRSIMA – O. Nadbiskup je sudjelovao u pobožnosti „Put križa“ te potom predvodio misno slavlje i propovijedao u župi Vrsi.
18. DAN GRADA OBROVCA – O. Nadbiskup je sudjelovao na svečanoj akademiji u povodu Dana grada u Obrovcu.
19. BLAGDAN SV. JOSIPA – o. Nadbiskup je na blagdan s v. Josipa predvodio misno slavlje u kapelici sv. Josipa u Svećeničkom domu, u župnoj crkvi sv. Josipa u Obrovcu, te navečer u crkvi sv. Josipa u Zadru na Plovaniji.
20. KONFERENCIJA ZA MEDIJE – U Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“ održana je tiskovna konferencija povodom prvog održavanja Dana kršćanske kulture u Zadru, na kojoj su uz Nadbiskupa, sudjelovali Miro Radalj (Verbum), Livio Marijan (Nadbiskupski ordinarijat) i Ksenija Abramović (Galerija „Laudato“). Poslije je o. Nadbiskup održao zasebnu konferenciju s novinarima u svezi sa slučajem don Nedjeljka Ivanova.
21. PREMINUĆE SV. BENEDIKTA – O. Nadbiskup je predvodio misno slavlje o blagdanu Preminuća sv. Benedikta u crkvi benediktinki sv. Marije u Zadru.
22. SKUP CRKVENIH POKRETA – O. Nadbiskup je održao nagovor i sudjelovao na skupu članova crkvenih pokreta koji djeluju u Zadarskoj nadbiskupiji, održanom u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“.
23. POHOD RADOVINU – O. Nadbiskup je sudjelovao u pobožnosti „Put križa“ te potom predvodio misno slavlje i propovijedao u župi Radovin.
24. SPROVOD NADBISKUPA ANTE JURIĆA – O. Nadbiskup je u Splitu sudjelovao na sprovodnim obredima i pokopu mons. Ante Jurića, nadbiskupa splitsko-makarskoga u miru.
25. MISA NA SUSRETU MINISTRANATA – U Katedrali sv. Stošije, Nadbiskup je predvodio misno slavlje u povodu susreta ministranata.
26. DAN SVEUČILIŠTA – Upovodu Dana Sveučilišta i obljetnice njegova ponovnog osnutka u Zadru, o. Nadbiskup je predvodio misno slavlje u svučilišnoj crkvi sv. Dimitrija te sudjelovao u svečanostima proslave na kojem je bio i predsjednik Republike Hrvatske, g. Ivo Josipović. Nadbiskup je čestitao obljetnicu te uime Nadbiskupije primio plaketu priznanja nadbiskupu Marijanu Oblaku, koju mu je Senat Sveučilišta posmrtno dodijelio.

KRONIKA

26. DANI KRŠĆANSKE KULTURE / DORIS PACK
U HKK – U sklopu Dana kršćanske kulture u Zadru, njemačka političarka i europska parlamentarka Doris Pack održala je predavanje o Hrvatskoj i Europskoj uniji u Hrvatskoj kazališnoj kući, na kojem ju je posebno pozdravio o. Nadbiskup. Sudjelovali su učenici Osnovne glazbene škole sv. Benedikta, klapa Cantus (Sv. Filip i Jakov) i Akademski zbor Sveučilišta u Zadru, te pozdravnim govorima dožupan Đani Bunja, dogradonačelnik Dražen Grgurević te prorektorka Dijana Vican.

27. DANI KRŠĆANSKE KULTURE / „MASLINA DRVO ŽIVOTA“ – O. Nadbiskup je zajedno sa županom zadarskim Stipom Zrilićem i ravnateljicom Narodnog muzeja Zadar Renatom Peroš, u Gradskoj loži otvorio izložbu „Maslina – drvo života“ koja se održava u sklopu Dana kršćanske kulture u Zadru.

29. DANI KRŠĆANSKE KULTURE / „STABAT MATER“ – Usklop Dana kršćanske kulture, u Katedrali

sv. Stošije, održan je koncert pasionskih djela više hrvatskih i europskih skladatelja pod nazivom „Stabat mater“, na kojem je sudjelovao o. Nadbiskup. Uz Katedralni zbor sv. Stošije pod ravnanjem mo. Žana Morovića a uz orguljsku pratnju Dragana Peića, sudjelovale su mezzo-sopranistice Nelli Manuilenko i Terezija Kusanović iz Splita te kao duhovni voditelj mr. don Dario Tičić.

30. DANI KRŠĆANSKE KULTURE / „PUČE MOJ“ – O. Nadbiskup je bio nazočan i na kraju se obratio zahvalnim slovom na koncertu tradicionalnih glagoljaških napjeva Velikog tjedna zadarskog kraja i domaće pasionske čakavske poezije, u crkvi sv. Frane pod nazivom „Puče moj“, na kojem su nastupili crkveni pjevači iz Sali, Velog Iža, Kali, Radovina i Paga, te Katedralni zbor sv. Stošije, a čitale su se pjesme Ante Mihića, Slavka Perovića, Slavka Govorčina, Zvonimira Sutlovića i Marije Ramov. O glagoljaškim napjevima i pasionskoj baštini naših krajeva govorio je etnolog Livio Marijan.

TRAVANJ, 2012.

1. CVJETNICA – Na nedjelju Muke Gospodnje („Maslinsku“), o. Nadbiskup je blagoslovio maslinove grančice u crkvi sv. Marije i potom predvodio procesiju do Katedrale, gdje je slavio euharistiju s pjevanjem Muke po Marku.

4. NADBISKUPOVA USKRSNA ČESTITKA – U velikm salonu Nadbiskupske palače održano je predstavljanje i snimanje Nadbiskupove uskrsne čestitke za medije.

5. MISA POSVETE ULJA – Na Veliki četvrtak ujutro, u Katedrali sv. Stošije, o. Nadbiskup je s prezbiterijem Zadarske nadbiskupije predvodio Misu posvete ulja na kojoj je posvetio bolesničko ulje i ulje za krizmu. Nakon misnog slavlja održan je zajednički ručak u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmaejvić“.

5. MISA VEĆERE GODPOĐNJE – Na Veliki četvrtak navečer, u Katedrali sv. Stošije, o. Nadbiskup je predvodio Misu Većere Gospodnje s obredom pranja nogu. Nakon Mise i pohrane Presvetog u Božji grob, otpjevan je tradicionalni „Gospin plač“.

6. SLUŽBA MUKE GOSPOĐNJE – Na Veliki petak navečer, u Katedrali sv. Stošije, o. Nadbiskup je predvodio Službu Muke Gospodnje s klanjanjem križu, i potom procesiju s tradicionalnim „Puče moj“ Širokom ulicom do crkve sv. Šime.

7. VAZMENO BDJENJE – Na Veliku subotu navečer, u Katedrali sv. Stošije, o. Nadbiskup je predvodio slavlje Vazmenog bdjenja.

8. SVETKOVINA USKRSA – Na svetkovinu Usksra, o. Nadbiskup je predvodi svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje u Katedrali sv. Stošije u 11 sati.

9. USKRSNI PONEDJELJAK – Prema tradiciji, o. Nadbiskup je na Uskrsni ponedjeljak predvodio svečano misno slavlje u svetištu sv. Šime.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

'VEČER U KNJIŽARI' – DR. DIJANA VICAN

Dr. Dijana Vican, istaknuta hrvatska pedagoginja, prorektorica Sveučilišta u Zadru za razvoj, znanost i tehnologije, u srijedu 29. veljače gostovala je na susretu 'Večer u knjižari' u knjižari Verbum u Zadru. Do 2011. g. četiri godine je bila državna tajnica u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta. Bila je i predsjednica Vijeća za nacionalni kurikulum pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta i članica pregovaračke skupine za poglavlje Obrazovanje – kultura i Pravosuđe i temeljna prava. To je bila prva pregovaračka skupina koja je svoje zadaće ostvarila u jako kratkom vremenu. Istaže da Europa ničim ne uvjetuje kakvo obrazovanje kao zemlja želimo ili hoćemo imati. Hrvatska je prihvatile da će se uskladiti s nekim zanimanjima, npr. medicinskim. Na susretu koji je moderirala Ines Grbić, Vican je rekla da na obrazovanje gleda na dva načina: jedno je stvarno tržište rada, u smislu da svatko želi da dijete dobije kruh u ruke. Važno je da se upiše, neka ne najde na prepreku. No, kad završi, počinju teškoće jer ga tržište rada ne treba. „Problem zapošljavanja je uvijek problem loših vlada i loših država. Dugo smo živjeli u sustavu u kojem je društveni plašt davao da je veća nagrada što si dobio državniji posao. Stvorio je anomalije kod ljudi koji su imali smjelosti. Ostala je anomalija da se kaže 'ja sam završio posao i mora me čekati posao u javnoj službi'. Ljudima se nije napravio prostor niti im se daju mogućnosti da osmišljavaju svoje djelatnosti. Naš narod nije bez ideja. Ali treba im se napraviti prostor da mogu imati svoje tvrtke, poduzeća. Mnogi bi nešto učinili jer imaju ideja, ali im ti prostori u društvu nisu otvoreni“ rekla je Vican. Zato je zahtijevala da pored vrijednosti znanja, identita, solidarnosti, u nacionalni kurikulum obavezno uđe i poduzetništvo kao vrijednost. „Mi smo oduvijek bili poduzetnička nacija. Poduzetništvo znači biti inicijativan, inovativan, konkurentan i uvažavati najveće zahtjeve, kao zdravlje. Naši stari ljudi su bili izvrsno ekološki educirani. Poduzetništvo je vrijednost u smislu cilja, da svatko stane na svoje noge. Cilj nam je da djeca budu samostalna, da svoj život nose, da zagrele svoje probleme, da budu finansijski samostalni. Ako djecu naučimo da nauče vrednovati i samovrednovati sebe, a to kurikulum prepostavlja, onda se mogu naučiti da ne budu

svadljivi, da rade solidarno. Da proizvode novu vrijednost od nečega“ rekla je Vican. Smatra da je vizija danas postala pomalo potrošena riječ. Neke njene vizije su možda trebale imati odjeka a nisu, jer je pitanje tko ih sluša. Svoje je vizije posložila i dijelom ih kao državna tajnica uspjela ostvariti u dokumentu Nacionalni okvirni kurikulum. Otkad postoji, škola nikad nije bila lišena svog društvenog i kulturnog okruženja. Svaku javnu školu su osnivale određene politike. Zato su bile pokrivene društvenim plaštom. Naša je država dugo desetljeća živjela pod određenim društvenim plaštem. Kultura je bila stješnjena, skrivena, dobivala je neki drugi izričaj. Kad država postaje samostalna, i kultura dobiva svoj prostor u društvu, dobiva odraz u odgoju i obrazovanju, politikama i onome što se zove hrvatska škola.

Vican podržava Bolonju jer je uvela vrednovanje, odobrava da student kaže što ne valja, da pomogne profesoru da ne bude učmao i kopira sebe iz godine u godinu. Bolonju ne vidi kao dokument spušten na sveučilište koji mu zapovijeda da se pretvori u nešto drugo od dojučerašnjeg, i to zato što su to poslali neki politički autoriteti. Treba ispoštovati Bolonju i reći da taj s tri godine studija može nešto raditi. „Bolonja je rekla, radite sa skupinama studenata jer mu nakon jednog polugodišta možete reći da nije za to. Ili nek mu se kaže da izabere neko drugo zanimanje, da bude drugi put motiviraniji kad dođe. Bolonja je omogućila da sami napravimo svoju kulturu“ rekla je Vican članica Povjerenstva Vlade RH za izradu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

NADBISKUP POHODIO ŽUPU ZATON

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić prvi je put kao zadarski nadbiskup u nedjelju 4. ožujka po-
hodio župljane Rođenja BDM u Zatonu u Nin-
skom dekanatu gdje je predvodio misno slavlje
druge korizmene nedjelje. Govorio je o značenju i
sadržaju korizmenog vremena koje je kao uspješan
pedagoški hod priprava za Svetu trodnevlu; ob-
navlja i upravlja prema otkupljenju, obilježeno ho-
dom obraćenja. "Korizma ima dvostruki pastoralni
vid: pripravu za krštenje i čin pokore kojim su vjer-
nici spremni slušati Riječ Božju i zauzetije se moliti.
To znači čitati Svetu pismo, razmišljati nad tim
tekstovima i suočavati se s njegovim porukama i
značenjem. Korizma stvara prikladnu atmosferu i školu molitve, da nam molitva postane navikom
bez koje se ne može. Molitva je pravi pokretač u svijetu. Ona svijet otvara Bogu i pokazuje da bez
molitve nema nade i ostaje samo iluzija", rekao
je nadbiskup. Post kao drugi korizmeni put nije
mazohističko i volontarističko vježbanje naše volje
nego opredjeljenje koje nam pomaže da se od grijeha
očistimo. Naši darovi i solidarnost s onima

koji su u nevolji treći je put u korizmi. "To nije izraz našeg humanizma i filantropizma, nego izričaj konkretnе ljubavi i teološke kreposti koja traži obraćenje prema Bogu i ljudima. Našom materijalnom pomoću, koja nas približava ljudima, mi se približavamo Bogu", rekao je mons. Puljić, istaknuvši da korizma, osobito vrijeme kad treba prakticirati molitvu, post, pokoru i dobra djela ljubavi, nije samo sebi svrha. Pomaže nam proći hod u autentičnom kršćanskom duhu te produbiti duh molitve i pobožnosti.

"Pobožnost križnog puta nas odgaja za osjetljivost prema otajstvu Kristove patnje u okruženju koje sve više gubi osjećaj prema križu i njegovu značenju. To su i duhovne obnove, misije, seminari i molitveni susreti kao izvrstan izvor duhovne milosti i blagoslova. Korizma je vrijeme šutnje i sa-
branosti. Otvorena vrata crkve mogu biti poticaj da nadoknadimo ono što smo jurnjavom i brigama propustili", rekao je nadbiskup, zaključivši da korizma "pomaže i dopušta da nas zahvati ozračje Kristova Srca koje kuca za svakog čovjeka.

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA - „DISCIPLINSKI DOKUMENTI O SVEĆENIČKOM ŽIVOTU“

Na svećeničkoj rekolekciji Zadarske nadbiskupije u srijedu 14. ožujka u sjemeništu 'Zmajević' u Zadru gostovao je mons. dr. Tomo Vukšić, vojni ordinarij u BiH. Izlagao je o temi „Najnoviji disciplinski dokumenti Svete Stolice o svećeničkom životu“. „Neki su se svećenici teško ogriješili o pravila kršćanskog morala i prekršili odredbe pozitivnog crkvenog i civilnog zakona, nanijeli ne-nadoknadiju štetu žrtvama te narušili dobar glas Crkve, njen moralni autoritet u svijetu i dobar glas svećenika uopće“ rekao je dr. Vukšić, dodavši da su na početku crkveni dokumenti poznavali tajnost istražnog postupka. No, normativa o procesima protiv seksualnih prekršaja nikad nije shvaćana kao zabrana da se prekršitelji prijavljuju kod civilnih vlasti. Tajnost postupka postoji radi zaštite dobra glasa osoba koje su zahvaćene tim radnjama, žrtava i svećenika, jer zakon pretpostavlja svačiju nedužnost dok se ne dokaže krivnja. U zemljama u kojima ne postoji takva zakonska obveza, Kongregacija ne obvezuje biskupe da moraju prijaviti takve svećenike civilnim vlastima, ali ih ohrabruje da se obrate žrtvama i njih pozovu da sudovima prijave svećenike koji su nad njima počinili zločin. Poziva biskupe da žrtvama pruže duhovnu pomoć, ne samo duhovnu.

Govorio je i o istraživanju i procesu u slučaju dijecezanskog klerika. Propisano je da ordinarij, kad ima barem vjerojatnu obavijest o rezerviranom deliktu, nakon što obavi prethodnu istragu, informaciju dojavi Kongregaciji za nauk vjere. Primivši obavijest, Kongregacija će, zbog posebnih razloga, sebi pridržati slučaj, ili naređiti ordinariju, dajući mu prikladne norme, da nastavi dalje posredstvom svog sudišta. Praksa je Kongregacije da od ordinarija traži da on zamoli okrivljenog ne bi li sam okrivljeni zamolio oslobođenje od svih obveza koje proizlaze iz svećeničkog redenja.

KRIŽNI PUT MLADIH I BRANITELJA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Križni put mladih Zadarske nadbiskupije u subotu 17. ožujka organizirali su nadbiskupijski Ured za mlade i pripadnici 19 braniteljskih udruga sa zadarskog područja 11 km dugom linijom obrane Grada Zadra u Domovinskom ratu. Gotovo četverosatni hod rubnim gradskim predjelima počeo je kod crkve Uznesenja BDM na Dračevcu Zadarskom, preko brda Križ, Babindub, Crno do Bokanjca gdje je završnu riječ i blagoslov kod župne crkve sv. Šimuna i Jude Tadeja uputio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. S mladima, na Križnom putu bili su sudionici Domovinskog rata koji su svjedočili o daima obrane Hrvatske. „Želja nam je da mladi vrednuju žrtvu naših branitelja i na tom Križnom putu. Hvala braniteljima za sve što su učinili za našu domovinu“ rekao je don Zdenko Dundović, nadbiskupijski povjerenik za mlade. Razmišljanje uz postaje bilo je o prihvaćanju žrtve, spremnosti da pomognemo drugima, o izdaji i padovima, uzdizanju, sumnji u vlastite snage, o činu milosrđa, neuspjehu i razočaranju; spoznati kako se usprotiviti beznađu i ne odustajati, bez obzira na poteškoće. „Sjetili smo se mučenika i razmišljali o smrti i gubitku voljenih. Upitali smo se kako dalje. Završili smo Križni put okrećući se prema novom početku, uskrsnuću Isusa. Nadamo se da će nam Križni put pomoći da ispunimo korizmeno vrijeme u svemu što je Isus pretrpio za naše spasenje te da spremnije prihvatimo vlastiti životni križ“ rekao je mons. Puljić, u zahvalnosti za žrtvu branitelja.

Podsjetio je kako je 1992. g. sudjelovao na sinodi europskih biskupa u Rimu gdje je došao iz okruženog Dubrovnika. Na toj je sinodi bilo pet hrvatskih biskupa, s preostalih 280 sudionika iz cijele Europe. „Izrekao sam tada iznenadenje nad onim što se događa u mojoj domovini Hrvatskoj, čuđenje kako ta civilizirana, jaka Europa ne može obustaviti ruku koja ubija. Bila je to prigoda i reći 'Hvala' brojnim ljudima diljem Europe i svijeta koji su s nama tih dana dijelili našu muku. Bili su s nama poput Šimuna Cirenca da nam pomognu nositi naš teški križ. Bili su naša Veronika koja nam je brisala znojno čelo. Rekao sam hvala takvima, hvala svima koji su bili blizu nas“ rekao je mons. Puljić, smatrajući da je Hrvatska onda i sada utonula u otajstvo muke Kristove. „Samo u kontekstu tog velikog otajstva možemo shvatiti naše dnevne križeve i osmislići ih. Samo u svjetlu Kristove muke i njegovog uskrsnuća možemo shvatiti i osmislići naše patnje i probleme koji nisu prestali, iako je rat prestao. Dapače, možda smo i još više opterećeni nekim problemima, nepotrebнима. Kad smo u poteškoćama, sjetimo se križnog puta. Neka Isusova patnja bude naša snaga i naša utjeha“ zaključio je nadbiskup Puljić.

U ZADRU ODRŽAN MALI TEČAJ KURSILJO

Ususret održavanju stotog Malog tečaja kršćanstva u Zadarskoj nadbiskupiji, u nedjelju 4. ožujka u župi sv. Josipa na Plovaniji u Zadru završen je trodnevni susret Kursilja koji je okupio brojne angažirane župljane iz nadbiskupije na njihovu 99. susretu. Voditelji susreta bili su povjerenik za Kursiljo u Hrvatskoj don Andrija Vrane te voditelji nadbiskupijskog Kursilja Zorica Alempijević, Nebojša Gunjević, Ružica Anušić, Marija Butković i Matija Bambir. Župnik Plovanije don Šime Perić istaknuo je značaj Kursilja kao način djelovanja prijateljske skupine u župi. Rektor zadarskog Kursilja Gunjević u nagovoru "Mi i svijet" upozorio je da je temeljna zabluda Đavla da nas uvjeri da smo siromašni i da ne možemo ništa učiniti. Uz nagovore, isповijed, molitvu, meditaciju i svjedočanstva, don Andrija Vrane je govorio o Duhu Svetome. "Duh nije mrtvo slovo na papiru. Isus nam je predao Duh da bismo njegovim duhom, koji je ljubav, mogli ljubiti", rekao je don Andrija.

"Duh se veže na naš razum i našu volju. Bog nam je omogućio da svoje psihološke sposobnosti ojačamo... Bojim se – ali to nije razlog da ne idem. Jer me prati Duh Sveti" - zaključio je.

BLAGDAN SV. JOSIPA NA PLOVANIJI

Blagdan sv. Josipa svečano je proslavljen u ponедjeljak 19. ožujka u župi sv. Josipa na Plovaniji u Zadru. Svečanu večernju koncelebriranu misu u župnoj crkvi pred brojnim pukom predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Sv. Josip je šutljivi svetac; karakteristike njegova života su molitva i šutnja, rekao je nadbiskup, istaknuvši da je šutnja važna u liturgiji i uopće u životu. Josip je zaštitnik onih koji šute i mole. „Malo je duša kojima bijaše dano vidjeti Bogorodicu. A jedna odabrana i sveta duša je gledala Djesticu svaki dan. Imao je sreću gledati Majku Božju i pratiti s njom onoga koji je sve stvorio. Kako je Josip morao biti svet da je imao tu milost, koja nije bila dana nikome drugome“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da Josipa nije svetim proglašila Crkva, kako to čini ubičajeno za svece koje častimo. Josipa je sam Duh Božji proglašio, a evanđelist Matej zabilježio kao Josip pravednik. „Bilo mu je dano nositi u rukama onoga koji u svojoj ruci drži cijeli svijet.“ „Živimo u vremenima kad se rad nažalost nedovoljno cijeni. Osobito osobni rad. Istiće se zarada na brzinu i prijevaru. Nekad se to događa i pod firmom izglasanih zakona – o nacionalizaciji, konfiskaciji, eksproprijaciji. Sve nerazumljive riječi, ali imale su cilj. Zakon koji se u ime naroda donosio i ljudi lišavao. Ili najnoviji zakon o privatizaciji, slobodi tržišta uime nečega;

uime ulaska u Europu. Pod firmom nekih zakona omalovažava se rad ili se događa bezakonje“ „Njegov jedini zakon je poštjenje. A njegova putovnica vlastiti rad i vlastiti žuljevi. Njegova sreća, nada i zadovoljstvo je društvo Isusa i Marije. Bog ga poštuje, ima povjerenja u njega i povjerava mu svoja najdraža dva dragulja“ rekao je nadbiskup. „Budimo dobri čuvari obitelji, bogobojažni putnici, odlučni i zauzeti radnici i izvrsni Božji suradnici“ upozorio je nadbiskup Puljić. Sv. Josip se ukazuje sa stavovima uzornog radnika koji svojim znojem i vlastitim žuljevima zarađuje kruh svagdanji.

BLAGDAN SV. JOSIPA I PROSLAVA 750. GRADA OBROVCA

Ovogodišnja svetkovina sv. Josipa u župi Obrovac bila je iznimno svečana. Razlog za svečanost bila je posebna obljetnica. Kao najstarija župa u Zadarskoj nadbiskupiji povećena sv. Josipu, Obrovac se spomenuo 40 godišnjice od kako su naši biskupi potvrđili odluku Hrvatskog sabora od 9. i 10. lipnja 1687. godine svetog Josipa za nebeskog zaštitnika Hrvatskog Kraljevstva, odnosno hrvatskog naroda. U Protokolu Hrvatskog Sabora od 9. i 10. VI. 1687. godine nalazi se na latinskom jeziku ovaj tekst:

“Sveti Josip, Krista Spasitelja vjerni hranitelj, Djevice Bogorodice djevičanski zaručnik, za posebnog zaštitnika Kraljevine Hrvatske u Državnom saboru godine 1687. od redova i staleža jednoglasno je odabran.”

Ove obljetnica se poklopila s svečanim slavljem 730 godišnjice grada Obrovca. Naime F. Bianchi u svojoj knjizi „Kršćanski Zadar“ svež. II spominje da je 1282 krbavski knez Juraj Kurjaković vjerojatno izgradio kaštel obrovački. Ova obljetnica je bila ljepa prigoda za otkrivanje sveg duhovnog i kulturnog bogatsva ovog kraja. Tako je u ovoj prigodi fra Ante Barišić vodio trodnevnu duhovnu obnovu u kojoj je vjernicima župne zajednice istaknuo lik svetog Josipa kao izvrstan primjer „tihog patrijarha koji svojom spremnošću osluškivanja poticaja Duha Božjega nemametljivo sudjeluje u otajstvu spasenja ljudskog roda. Obrovac je društveno i kulturno središte prema kojem gravitiraju okolna mjesta. Kao takvo je u

ovoј prigodi organiziran i nogometni turnir na kojem je sudjelovalo osam ekipa. Ovaj sportski događaj je obogatila nogometna reprezentacija hrvatskih svećenika koji su s veteranim Obrovca odigrali revijalnu utakmicu. U finalu turnira ekipa Obrovca je pobijedila ekipu Karina. Vrhunac društvenih i kulturnih događanja je svečana akademija u domu kulture u Obrovcu. Akademiju je otvorio gradonačelnik Obrovca dr. Ante Župan. Nakon toga je prof. Željko Modrić, ravnatelj osnovne škole, iznio dojmljivi pregled zanimljivih događanja kroz povijest grada Obrovca, dok je KUD „Zrmanja“ pod vodstvom voditelja gosp. Đure Župana i gđa. Marjana Pjetraj izveo glazbeno-scenski igrakaz o životu i običajima ovog kraja. Svojom prisutnošću i glazbenim komadima Hrvatsko pjevačko-glazbeno društvo „Zoranić“ iz Zadra, je obogatilo ovu svečanu akademiju. Na kraju otac nadbiskup mons. Želimir Puljić je zahvalio i čestitao na ovoj svečanoj obljetnici. Sutradan, na blagdan sv. Josipa, bila je svečana sv. misa u župnoj crkvi sv. Josipa koju je predvodio nadbiskup mons. Želimir Puljić, u koncelebraciji braće svećenika. Nazočnim vjernicima od kojih su mnogi bili hodočasnici Nadbiskup je spomenuo sv. Josipa, vjernog Božjeg suradnika, na čijem primjeru je izgrađen kulturni i vjernički identitet ovog grada. Poslije sv. mise, ispred župne crkve se nastavilo zajedničko slavlje pjesmom i plesom nebeskog zaštitnika sv. Josipa.

Don Krešo Ćirak

Stari grad Obrovac - Kaštel

PREDSTAVLJENI DANI KRŠĆANSKE KULTURE U ZADRU

Dani kršćanske kulture (DKK) ove se godine prvi put održavaju u Zadru. U sedam dana će se održati deset događaja. Ta se osma u nizu manifestacija od 24. ožujka do 3. travnja održava i u Splitu, Dubrovniku i Šibeniku. U utorak 20. ožujka zadarski DKK predstavljeni su na Konferenciji za medije u sjemeništu Zmajević u Zadru. Sudjelovali su zadarski nadbiskup Želimir Puljić, inicijator da se ta manifestacija održava i u Zadru; Miro Radalj, direktor nakladne kuće 'Verbum' koja je manifestaciju pokrenula; Livio Marijan, koordinator DKK-a i Ksenija Abramović, direktorka Galerije hrvatske sakralne umjetnosti 'Laudato' čijom se izložbom 'Častimo te, križu sveti' DKK u Zadru otvaraju. Vjera je važna u životu naroda i u stvaranju određene kulture. Sve što ćemo vidjeti i čuti rodilo se i nastalo oko crkve, u blizini svetišta. „Kombinirala se vjera i kultura. Papa Ivan Pavao II. je u Pismu umjetnicima rekao ono što je u pozadini DKK: vjera koja ne rađa kulturu je mrtva vjera.

Takvim manifestacijama želi se svima dati mogućnost da u ozračju onoga gdje živimo vjerom stvaramo nova djela, osobito u području kulture“ rekao je mons. Puljić.

Ovogodišnja manifestacija s više od 70 sadržaja najbogatija je dosad, rekao je Radalj. Sva četiri grada imaju svoj program u koji je ugrađen dio identiteta nadbiskupije, no cijeli događaj je jedna cjelina i programi u svim gradovima čine jednu manifestaciju.

Iako događaj promiče riznicu kršćanske kulture, nije riječ samo o kulturi u užem smislu, rekao je Radalj. Plodovi su povećano stvaralaštvo autora i praćenje publike sa zanimanjem. DKK u Zadru se otvaraju izložbom eminentnih hrvatskih kipara 'Častimo te, križu sveti' u subotu 24. ožujka u crkvi sv. Donata u Zadru. Abramović je izrazila zadovoljstvo što se izložba 15 križeva održava u crkvi koja je izvan sakralne funkcije. Ta je crkva spomenik u sklopu Arheološkog muzeja, ali potrebno joj je povremeno vratiti izvornu sakralnost.

Prof. Marijan je predstavio program zadarskih DKK. U Hrvatskoj kazališnoj kući Zadar u ponedjeljak 26. ožujka gostuje europska parlamentarka Doris Pack; 1995. g. je dobila odlikovanje za iznimani doprinos neovisnosti RH, Red kneza Trpimira, ima i počasni doktorat Sveučilišta u Zadru. Ususret integraciji Hrvatske u EU, pozvana je kao relevantna osoba iz Europskog parlamenta, koja poznaje našu i situaciju u Europi,

da se domaćoj javnosti obrati s tom temom. Sljedeći događaji su izložba Maslina – drvo života' koja zauzima povlašteno mjesto u kršćanstvu; predstavljanje knjige 'Ivan Pavao II.' A. Riccardija, film 'O ljudima i bogovima', dobitnik Grand Prix u Cannesu 2010. g., akademik mo. Pavle Dešpalj gost je 'Večeri u knjižari' te 'Ljepota školjki' - Malakološka zbirka don Blaža Cvitanovića, 'poznatog glagoljaša i sakupljača školjaka svjetskog glasa. U katedrali sv. Stošije održat će se 'Stabat mater', pasionski koncert europskih i hrvatskih majstora, a u crkvi sv. Franje 'Puče moj', koncert tradicijskih glagoljaških napjeva Velikog tjedna i pasionska čakavska poezija zadarskog kraja. U samostanu sv. Franje provincijal dr. fra Josip Sopta izlagat će o temi 'Franjevci i franjevačka prisutnost u Zadru kroz 800 godina'.

KONFERENCIJA ZA MEDIJE O SLUČAJU DON NEDJELJKI IVANOVA

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić održao je u utorak 20. ožujka Konferenciju za medije u dvorani sjemeništa 'Zmajević' u Zadru. U susretu s novinarima argumentirano je pojasnio ozračje odvijanja procesa te je odgovarao na optužbe medija da slučaj svećenika Nedjeljka Ivanova, osumnjičenog za pedofiliju, nije prijavio nadležnim hrvatskim državnim tijelima. „Treba braniti sve koji su ugroženi. Nemojte se bojati istine. Ali nemojte raditi od toga senzaciju. Poštujte dostojanstvo žrtava i onih koji su na novinskim strancima“ poručio je novinarima mons. Puljić istaknuvši: „Ja sam otvoren za sve žrtve. Moramo pružiti pomoć. Ali isto tako, ne možemo suditi prijekim sudom. Nismo u komunizmu ili nekim drugim diktaturama, kad se ideološki rješavalo slučajeve. Zaista nisam ništa zataškavao, niti želim. I budite sigurni, neću ništa zataškavati“ poručio je zadarski nadbiskup, jer to je bilo glavno pitanje i predbacivanje nadbiskupu – zašto slučaj nije prijavio policiji. Kad nešto takvo saznaš, dužan si prijaviti policiji, izričito je rekao mons. Puljić. Konkretno, 'slučaj Bibinje' - nitko od novinara nije prijavio Državnom odvjetništvu, a znali su prije njega. „Bilo je o tome na televiziji, nisam gledao. Ne znam je li to vaša kolegica Danijela Trbović prijavila. A vi prozivate biskupa koji je to učinio. Ona je imala svjedoka i cijeloj Hrvatskoj ga prikazala. Pitajte nju jel' prijavila policiji“ rekao je mons. Puljić novinarima. Sveta Stolica je biskupima naložila obavezno prijavljivanje u situaciji kad državne vlasti to zahtijevaju. U hrvatskom zakonodavstvu prijava je obvezna kad je utvrđeno da je kazneno djelo počinjeno, istaknuo je nadbiskup. U slučaju Ivanova radi se o početku istražnog postupka. Istaknuo je da su prema dokumentu Kongregacije u nekim zemljama anglosaksonskog, američkog prava i u Francuskoj biskupi dužni prijaviti takve svećenike sudskoj vlasti.

„Mi ne živimo ni u Francuskoj, ni u Engleskoj ni u Njemačkoj. Dodatak dalje ide. U zemljama u kojima ne postoji takva odredba, zakonska obveza, Kongregacija ne obvezuje biskupe da moraju prijaviti takve svećenike civilnim vlastima. Ja sam to dostavio policiji da znaju. Sve što je Kongregacija od mene tražila, ja sam učinio. Dostavio sam policiji da zna što smijem a što ne smijem“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da hrvatsko zakonodavstvo ima svoje propise i zakone. I Kongregacija ima svoje propise. „Može se na dva kolosijeka voditi proces. Dapače. I treba“ rekao je mons. Puljić.

„Don Nedjeljko je optužen prije procesa. Ne kažem da će biti ili neće biti kažnjen. Ali on je medijski optužen. To i svjedoči stavlja u nezgodan položaj. Vrši se medijski pritisak. Vatikan se o svemu mora informirati. O tome svemu oni znaju, dobivaju sve informacije. Ali ne znam koliko to samom procesu pomaže“ rekao je mons. Puljić. O slučaju svećenika Ivanova saznao je ove veljače u Americi. „Svjedok je došao i odmah sam reagirao. Nije bilo nikakvih zataškavanja. Pitalo bih propupitanjem novinare: vi ste prije mene saznali. Tko je od vas to prijavio policiji? Sad se proziva biskupa, da mora nešto prijaviti policiji makar dokument izričito kaže ne. Ja surađujem. I svi trebamo surađivati“ rekao je nadbiskup. „Dobro je što su i naši novinari postali osjetljivi na tu moralnu devijaciju u suvremenom društvu. Osobito što se time približavaju crkvenom stavu koji ne trpi nikakvu toleranciju u području iskorištavanja maloljetnika. Moglo bi se na prvi mah pomisliti i zaključiti kako mediji provode stroge crkvene propise o toj temi koji su u crkvenom zakonodavstvu na snazi još od 1922. g. Neprihvatljiv je, međutim, senzacionalizam kojim se toj temi pristupa. Kao i jednostranost kojom se problem pedofilije prikazuje u medijima. Ako uzmete dnevni tisak u Hrvatskoj pa analizirate što su mediji pisali i kako su predstavljali javnosti tu bolnu nastranost suvremenog društva, neće trebati puno da zaključite kako je pedofilija usko vezana uz Crkvu. Dapače, imate dojam kako je to nešto što se samo u njoj događa. I to uglavnom na relaciji svećenika i djece koja dolaze na vjerouauk“ rekao je mons. Puljić. Istaknuo je da statistički podaci govore sasvim suprotno. Najmanji postotak pedofilskih slučajeva odnosi se na kler i Crkvu. Ovo je smišljena diskreditacija Crkve i njezinih službenika, rekao je nadbiskupu jedan intelektualac. Dvojica američkih sociologa koji su proučavali fenomen pedofilije ustanovili su kako je u njihovom istraživanju bilo 1,4 % zlostavljanja koji se odnosi na svećenike. Svi drugi slučajevi, 98% tiče se drugih segmenta društva: sportske, odgojne, vojne i druge, a najviše obiteljske sfere. „Crkva je žalosna i tužna i zbog tog malog postotka koji se odnosi na njene službenike. I nema milosti kad se dokaže takvo zlostavljanje njenih sinova. No, ne možemo izbjegći pitanje otkud takav iracionalan napad na Crkvu?! Eto, i mene optužiš, i to novinar Jutarnjeg lista iz Rima, kako sam zataškavao skandal u Zadru. Nije to učinila Kongregacija, nego dopisnik Jutarnjeg lista. A ja učinio sve što

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

crkveni propisi traže“ rekao je mons. Puljić. Volio bi kad bi se rješavanju pedofilijske pristupalo isto takvim žarom i željom za pomoći žrtvama kad se to događa među drugim skupinama ljudi, kao što se to čini u slučaju kad se za to sumnjiče svećenici. Nadbiskup je rekao da će svojim autoritetom štititi svakog pojedinca koji mu prijavi što je doživio. Mons. Puljić je pojasnio i slobodarsko kulturno ozračje Europe 1970/80-ih, kad se javno opravdavalo pedofiliju a mediji se tome nisu suprotstavljali ili to kritizirali.

“Svjesna u kakvom se kulturnom ozračju nalazi, Crkva će nastaviti svoju mukotrpnu i beskompromisnu borbu za pobjedu dobra i obranu ljudskog dostojanstva. U tom vidu moli se i očekuje i od djelatnika medija da pomognu Crkvi u toj poštenoj borbi; da budu u službi istine i objektivnog izvješćivanja...” kazao je Nadbiskup.

BLAGDAN PREMINUĆA SVETOG BENEĐIKTA

Blagdan Preminuća sv. Benedikta u srijedu 21. ožujka svečano su proslavile benediktinke sv. Marije u Zadru u čijoj je crkvi sv. Marije svečano misno slavlje predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Taj otac zapadnog monaštva svojim je životom i djelom izvršio presudni utjecaj na razvoj europske civilizacije i kulture. Nadbiskup je podsjetio da je vrijeme njegovog pustinjačkog života u Subiacu, u potpunoj samoći u špilji koja čini srce benediktinskog redovništva, za njega bilo vrijeme sazrijevanja. „Tu je morao podnijeti i svladati tri glavne napasti kojima je izložen svaki čovjek: napast i želju da sebe stavi u središte, napast na koju navode osjetila i napast srdžbe i osvete. Bio je uvjeren da će pošto svlada te napasti moći drugima uputiti riječ koja će im biti od koristi u njihovoј potrebi“ rekao je mons. Puljić. Njegovo pravilo do danas donosi plod u čitavom svijetu. Proglašavajući ga 1964. g. zaštitnikom Europe, papa Pavao VI. želio je odati priznanje silnom doprinosu koje je taj svetac dao i geslom ‘Moli i radi’ u oblikovanju europske civilizacije i kulture. U zahvalnosti za doprinos sv. Benedikta svekolikom razvoju svijeta, nadbiskup je podsjetio na Tertulijanovo pitanje: što imaju zajedničko Atena i Jeruzalem? Što Akademija i Crkva? „To je očiti znak kritičke svijesti kojom su kršćanski mislioci pristupali filozofiji. I u naše

vrijeme naslućuje se raskol između teologije i filozofije, između vjere i kulture. Sve to pogoduje raznim ekstremizmima i raskolima. Zbog toga je bl. Ivan Pavao II. svojom enciklikom 'Fides et ratio' odlučno pozvao da vjera i filozofija obnove tijesnu povezanost koja čini da budu u skladu sa svojom naravi, a da istodobno sačuvaju svoju samostalnost. Otvorenosti i iskrenosti vjere treba odgovarati smjelost razuma“ podsjetio je na papine riječi nadbiskup Puljić, čestitavši zadarskim koludricama blagdan preminuća njihova utemeljitelja.

NADBISKUPOV SUSRET S PREDSTAVNICIMA CRKVENIH POKRETA

Susret zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića te odgovornih predstavnika crkvenih pokreta i udruga djelatnih u Zadarskoj nadbiskupiji, s nadbiskupijskim povjerenikom za pokrete mons. Ivanom Mustaćem, održan je u četvrtak 22. ožujka u sjemeništu 'Zmajević' u Zadru. Pokreti nisu samo buđenje koje nastaje na rubu crkvenog života nego izrastaju iz središta života Crkve, iz Duha koji nam je dan. Zajedništvo Crkve vidljivi je znak njene

nazočnosti u svijetu, poručio je mons. Puljić, podsjetivši na riječ kardinala A. Scote da pokreti pokazuju kako se među kršćanima o Crkvi ne može govoriti u trećem, nego uvijek u prvom licu. To traži sustavno srastanje svih udova u Crkvi u novo zajedništvo koje produbljuje vjeru i evanđeosko poslanje. „Mi zaista često upotrebljavamo treće lice - oni tamo. A trebalo bi govoriti u prvom licu. Zašto se ne govoriti u prvom licu? U zajedništvu Crkve nema oni, nego mi“ poručio je mons. Puljić. Istaknuo je da su četiri odlike prve kršćanske zajednice: zajedništvo nauka, lomljenja kruha, molitve i dobara životno mjerilo za svakog kršćanina, obitelj, zajednicu, narod, društvo uopće. Osobito su zajedništvo nauka i lomljenja kruha temelji onoga kad s ponosom kažemo da smo članovi Katoličke Crkve. Mons. Ivan Mustać je rekao da su ljudi iz pokreta upoznali Crkvu i Božju ljubav u Crkvi. Aktivni su u katehezi, djelu Nove evangelizacije. Dogovoren je da se susret svih članova dvadesetak pokreta u nadbiskupiji održi na Uskrsni ponedjeljak u Zadru.

ODRŽANI "DANI KRŠĆANSKE KULTURE"

Zajedničkom suradnjom nakladničke kuće „Verbum iz Splita“ i Zadarske nadbiskupije, a na poticaj zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića, ove su godine prvi puta u Zadru održani Dani kršćanske kulture. Tijekom sedam dana održano je deset različitih događaja. Ovogodišnja manifestacija koja se istovremeno održava u Dubrovniku, Splitu, Šibeniku i Zadru, s više od 70 sadržaja najbogatija je dosad. Sva četiri grada imaju svoj program u koji je ugrađen dio identiteta dotične nadbiskupije, no cijeli događaj je jedna cjelina i programi u svim gradovima čine jednu manifestaciju koja promiče prvenstveno kršćansku kulturu.

Zadarski Dani kršćanske kulture otvoreni su u subotu, 24. ožujka, u 12 sati, jedinstvenom izložbom „Častimo te, križu sveti“ u crkvi sv. Donata, na kojoj su izložene skulpture križeva 15 hrvatskih umjetnika. Na otvorenju su govorili: mons. dr. Pavao Kero, biskupski vikar za kulturu, koji je i otvorio izložbu uime zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića, spriječenog zbog sprovodnih obreda nadbiskupa Jurića u Splitu, zatim Stanko Špoljarić, direktor Umjetničkog paviljona Hrvatske u Zagrebu, Ksenija Abramović, ravnateljica galerije hrvatskih sakralnih umjetnina „Laudato“ te Livio Marijan, koordinator cijele manifestacije. Crkveni zbor iz Paga pod ravnjanjem sestre Miljenke Biošić izveo je

dva stara paška glagoljaška napjeva: „Častimo te, križu sveti“ te „Barjaci kreću Kraljevi“.

U ponedjeljak, 26. ožujka, u Hrvatskoj kazališnoj kući u Zadru, europska parlamentarka i njemačka političarka Doris Pack održala je predavanje o Hrvatskoj i Europskoj uniji. Gošću su pozdravili nadbiskup Želimir Puljić, dožupan Đani Bunja, dogradonačelnik Dražen Grgurević i prorektorica Dijana Vican. Nastupili su učenici Osnovne glazbene škole sv. Benedikta (kvartet) po ravnjanjem prof. Igore Cecića, klapa „Cantus“ iz Sv. Filipa i Jakova s „Dalmatino, povišću pritrijedena“ te Akademski zbor zadarskog sveučilišta pod ravnjanjem prof. Snježane Habuš-Rončević s „Odom radosti“.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

U utorak, 27. ožujka, u Gradskoj loži, otvorena je izložba „Maslina - drvo života“, koju su zajedno postavili Etnografski i Prirodoslovni odjel Narodnog muzeja u Zadru, Zadarska županija i Nadbiskupija. Izložbu su otvorili nadbiskup Želimir Puljić, župan Stipe Zrilić i ravnateljica NMZ Renata Peroš. Istog dana, navečer, u Nadbiskupsom sjemeništu „Zmajević“ predstavljena je najnajpovijja biografija pape Ivana Pavla II, koji je napisao talijanski povjesničar i političar Andrea Riccardi a izdala kuća „Verbum“ – Split. Knjigu su predstavili nadbikup Puljić, Miro Radalj, direktor „Verbum“ te dr. Ivica Maštruko, sociolog i bivši veleposlanik RH pri Svetoj Stolici. U srijedu, 28. ožujka, u multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice u Zadru, predstavljen je film „O ljudima i bogovima“, dobitnik Geand prix nagrade u Cannesu 2010. godine, uz uvodnu riječ mr. don Marinka Duvnjaka. Istog dana, navečer, u prostorijama Nadbiskupske knjižare „Verbum“ u Zadru, održana je tradicionalna „Večer u knjižari“ na kojoj je gostovao akademik mo. Pavle Dešpalj. U četvrtak, 29. ožujka, u Prirodoslovnom odjelu Narodnog muzeja u Zadru predstavljena

je malakološka zbirka glagoljaša don Blaža Cvitanovića, o kojoj je govorila dr. Snježana Vujčić-Karlo, a o don Blažu mons. dr. Pavao Kero. Navečer je u Katedrali sv. Stošije održan koncert pasionskih skladbi europskih i hrvatskih majstora pod nazivom „Stabat mater“. Nastupile su mezzosopraništice Nelli Manuilenko i Trezija Kusanović iz Splita, Katedralni zbor Sv. Stošije pod ravnjanjem mo. Žana Morovića te za orguljama Dragan Pejić. Koncert je duhovnim tekstovima vodio mr. don Dario Tičić. U petak, 30. ožujka, u crkvi sv. Frane, održan je koncert tradicionalnih glagoljaških napjeva zadarskog kraja Velikog tjedna pod nazivom „Puče moj“ zajedno s čakavskom pasionskom poezijom. Nastupili su crkveni pjevači iz Sali, Velog Iža, Kali, Radovina, Paga i Katedralni zbor sv. Stošije iz Zadra, te više čakavskih pjesnika.

U subotu, 31. ožujka, u Franjevačkom samostanu sv. Frane, provincijal o. dr. Josip Sopta, održao je predavanje s video prezentacijom na temu „Franjevci i franjevačka prisutnost u Zadru kroz 800 godina.“

BLAGDAN BLAGOVIJESTI I DAN SVEUČILIŠTA

Blagdan Blagovijesti proslavljen je u zadarskoj akademskoj zajednici u ponедјeljak 26. ožujka svečanim misnim slavlјem u crkvi sv. Dimitrija u Zadru, kapeli Sveučilišta u Zadru gdje su se okupili rektor, prorektori, profesori i studenti. Predvoditelj slavlja zadarski nadbiskup Želimir Puljić čestitao im je svima Dan sveučilišta koji na taj blagdan slave, poželjevši da Sveučilište bude i ostane osjetljivim čuvarom istine i u trajnom traganja za njom. Marija Nuncijata izgovorila je svoj povijesni ‘Neka mi bude’ pa je rodila Svjetlo istine. Što prorok davno najavljuje, Marija ostvaruje. „Sretni smo što se Bog među nama udomio.

Blagovijest je dan bez presedana i bez reprize. Jedinstven događaj na zemlji, u svemiru i povijesti! Možemo ga usporediti s danom stvaranja. Jer u oba slučaja zazvonila je stvarateljska riječ Fiat, neka bude. Tu je riječ izgovorila Marija pa je Bog čovjekom postao. Božja ljepota s neba spustila se na zemlju, a vječno svjetlo uljepšalo vrijeme i zemaljski svijet. To je razlog radosti svetkovini Navještenja Gospodnjeg“ rekao je mons. Puljić. Na Blagovijest zadarsko Sveučilište slavi svoj Dan sveučilišta u čijem su žigu utisnuta dva značajna povijesna godišta te visokoškolske ustanove: 1396. i 2002. Godine 1396. utemeljeno je Generalno filozofsko-teološko učilište dominikanskog reda u

Zadru kao prvo sveučilište na prostoru Hrvatske, a djelovalo je do 1807. g. Godine 2002. Sveučilište je obnovljeno. „Tradicija neprekinutog sveučilišnog rada 616 godina svrstava Zadar među najstarije sveučilišne gradove Europe“ rekao je mons. Puljić. Istaknuo je ponos na umjetnike i znanstvenike koji su nas zadužili i ostavili vrijedna djela u domovini i inozemstvu, osobito one koji su djelovali u Rimu. To su kipar Duknović, slikar Klović, filozof, polihistor i učenjak Petrić, ugledni liječnik Baglivije, arhijatar dvojice papa na prijelazu 17./18. st., svestrani genij, isusovac Ruđer Bošković, čija se 300. obljetnica rođenja obilježavala prošle godine.

SVEČANOST DESETE GODIŠNICE SVEUČILIŠTA U ZADRU

Deseta obljetnica ponovnog osnivanja Sveučilišta u Zadru u kontekstu 616 godina od utemeljenja Generalnog učilišta dominikanskog reda u Zadru (1396. - 1807.), najstarijeg i prvog sveučilišta u Hrvatskoj, svečano je proslavljen u pondjeljak 26. ožujka u dvorani Kazališta lutaka u Zadru u nazočnosti brojnih uglednika. Pozdravne riječi održali su predsjednik RH Ivo Josipović, potpredsjednik Hrvatskog sabora Nenad Stazić, ministar znanosti, obrazovanja i sporta Željko Jovanović i mnogi drugi. Okupili su se rektori svih hrvatskih sveučilišta i iz okolnih zemalja te su čestitali domaćinu slavljeniku, zadarskom rektoru dr. Anti Uglešiću, prorektorima i cijeloj akademskoj zajednici. Budući da je sadašnje zadarsko sveučilište baštinik Generalnog dominikanskog učilišta, a ponovno obnovljenom statusu Sveučilišta u Zadru 2002. g. velikim zalaganjem doprinijela Zadarska nadbiskupija i angažman nadbiskupa Marijana Oblaka i Ivana Prende, u

zahvalnosti za primjerenu suradnju između Nadbiskupije i Sveučilišta prvi pozdravni govor održao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. „Zadarsko sveučilište slavi svoj Dies academicus, dan kada je ponovno obnovljeno nakon stanke od 205 godina. Neka je sretan i blagoslovjen taj dan koji izaziva u nama studentsku pjesmu iz 18. st. koja poziva na radost profesore, akademski zbor, državu, grad i one koji njima upravljaju“ rekao je mons. Puljić.

Tajnik Vatikanskog Tajnog arhiva i crkveni dobročinitelj mons. Simeone Duca (posthumno) te dr. Stjepan Krasić i dr. Doris Pack od rektora Uglešić dobili su medalju kao počasni doktori Sveučilišta u Zadru. U zahvalnosti za iznimian doprinos obnovi sveučilišta, plaketa Sveučilišta u Zadru dodijeljena je posthumno mons. Marijanu Oblaku, a plaketu su primili i dr. Stjepan Krasić i Zadarska nadbiskupija.

PREDSTAVLJENA KNJIGA "NASTANAK I RAZVOJ ŠKOLSTVA OD ANTIKE DO SREDNJEG VIJEKA" DOMINIKANCA DR. STJEPANA KRASIĆA

"Nastanak i razvoj školstva od antike do srednjeg vijeka" jedinstveno je djelo, zadarski i hrvatski doprinos povijesti europskog i svjetskog školstva erudita, znanstvenika i pedagoga prof. dr. Stjepana Krasića. Ta je monografija u izdanju Sveučilišta u Zadru bila povod susretu mnogih znanstvenika u svečanoj dvorani Sveučilišta u utorak 27. ožujka da sudjeluju u izlaganju o temi sveučilišta kao izvornom europskom umu koje je plod srednjovjekovnog viđenja svijeta i čovjeka. "Samo je europska srednjovjekovna civilizacija iznjedrila sveučiliše kao dobro osmišljenu, specijaliziraju, visoko obrazovanu i institucionaliziranu ustanovu za stjecanje i prijenos znanja. Da nije bilo njega, povijest svijeta bi izgledala puno drugačije. Današnja sveučilišta su nastavak prirodnog razvoja tih visokoškolskih ustanova prilagođenih našem vremenu i potrebama. Druge izvaneuropske civilizacije ne poznaju nešto takvo, jer su imale drugi odnos prema svijetu i čovjeku" rekao je dr. Krasić. O vrijednom Krasićevom znanstvenom opažanju govorili su sadašnji i prvi rektor zadarskog sveučilišta, prof. dr. Ante Uglešić i prof. dr. Damir Magaš. Djelo je svjetski unikat jer još nitko nije govorio niti je spoznao to što je Krasić učinio te će se knjiga prevesti i na engleski jezik, rekao je dr. Uglešić. „Ljubav za istinom, spoznajom i sijanjem znanja potaknula je dr. Krasića da i na hrvatskom jeziku bude objavljeno djelo o nastanku i razvoju školstva, jer ga, začuđujuće, dosad u ovakvom obujmu i na ovaj način, nije bilo. "Na hrvatskom jeziku u čiju je vrijednost i institucionalnu važnost prvi i dosad jedini proniknuo, kad je u pitanju sudbonosna i dalekosežna odluka Svetе Stolice da je hrvatski jezik jedan od obveznih jezika u naukovnjima Crkve" rekao je dr. Magaš. Krasić je odlučio obraditi temu povijesti školstva jer o tome nitko nije pisao. Usprkos nedostatku stručne literature, uz svoje bogato znanje i iskustvo, Krasić je istražio 600 svjetskih djela o temi razvoja školstva u najstarijim razdobljima koja su još uvijek pod velom zaborava i nepoznanica. Iznjedrio je svestranu i bogatu, skladnu i pristupačnu sintezu na 312 stranica, popraćenu slikama i objašnjenjima. To može samo izuzetan i iskusan znanac pun ljubavi za znanjem i za prenošenjem znanja drugima, rekao je dr. Magaš. Krasić suptilno sintetizira spoznaje i činjenice od Platonove Akademije preko tisućljetne prakse sedam slobodnih umijeća, Aleksandrijske škole i pošasti velikih seoba naroda do irskih monaha, kršćanskog srednjeg vijeka,

karolinške renesanse školstva i kulturnog preporoda 12. i 13. st. s biskupijskim i samostanskim školama s nastankom sveučilišta. „Knjiga sadrži povijest školstva od zamisli da se teško stečeno znanje sačuva i prenese drugima na sustavan i organiziran način“ rekao je Krasić. „Europa se nakon pada Zapadnog Rimskog Carstva prvi put u svojoj povijesti od početka 13. st. imala čime ponositi. Njena sveučilišta su preporodila i unaprijedila Evropu i ostatak svijeta. Ona nisu nastala ni iz čega, nego su kao organizirane visokoškolske ustanove plod dugog razvojnog procesa“ rekao je Krasić. Nakon velike monografije 'Generalno učilište dominikanskog reda u Zadru ili Universitas Jadertina (1996) te Liber almi Studii generalis S. Dominis Iadrae (1684-1790) iz 2006., to je treća knjiga o povijesti visokog školstva. Tom trilogijom Hrvatska dobiva pregled školstva od početaka u antici do nastanka i razvoja visokog školstva u Hrvatskoj. „Čast mi je što sam tim trima knjigama mogao dati doprinos hrvatskoj kulturnoj povijesti ispunivši veliku prazninu koja je u njoj postojala“ rekao je Krasić. Knjiga čiji su recenzenti prof. dr. Aleksandar Stipčević i prof. dr. Ante Simonić ima uvod i 16 pogлављa od kojih 15 sadržava građu o povijesnom i strukturalnom razvoju školstva od nastanka do otvaranja prvih sveučilišta, a posljednje se bavi ulogom knjige u prenošenju znanja. Pisac kronološki opisuje 700 osoba, učitelja, znanstvenika, filozofa, teologa i mnogih povezanih s razvojem školstva u razdoblju od 2500 godina iz cijelog svijeta. Rektor Uglešić je upozorio: „Profesor Krasić svojim je radom zaslužio daleko više nego li mu u ovom trenutku pripada. Nije dobio mjesto akademika koje mu po svemu pripada. Ali to ne umanjuje njegovu vrijednost. Bio je i naš nesuđeni djelatnik. Nije tada došao iz političkih razloga. A on je u arhivima utvrdio da je zadarsko sveučilište korijen nastanka svih sveučilišta na jugoistoku Europe“.

CVJETNICA

„Muka našeg Mesije za vijeke je ogledalo spasa. Ogledajmo se u to ogledalo često“ poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić na nedjelju Muke Gospodnje, Cvjetnicu, 1. travnja u propovijedi koncelebrirane mise koju je predvodio u katedrali sv. Stošije u Zadru za vrijeme koje se pjevala Muka Isusa Krista po Marku. Prethodno je u crkvi sv. Marije kod benediktinskih koludrica u prisutnosti brojnih vjernika nadbiskup blagoslovio maslinove grančice te su se svećenici i puk uputili u procesiji prema katedrali.

Mons. Puljić je Cvjetnicu usporedio sa svečanim portalom, svečano otvorenim vratima na kojima su četiri velika reljefa. Prvi su riječi proroka Izaje o sluzi Jahvinom, gdje je Mesija prikazan kao učitelj, tješitelj, ali i kao dobar učenik koji sluša što Jahve određuje. Drugi su riječi psalmiste o rulji zločinačkoj koja je Isusa opkolila i podružuje mu se. „Dok čitamo izvješće o Mesiji koji osuđen pati i umire, razmišljamo o njegovima koji su doživljavali isto jer su bili njegovi, njegovo ime nosili i njegov nauk pronosili i svjedočili. Od rimskog Dioklecijana do naših dana. Gledamo i velikane i heroje koji se nisu strašili okova kako ne bi bilo okovano Evandželje. Divimo se i Bogu zahvaljujemo za silno mnoštvo malih i neznatnih Isusovih svjedoka u školama, bolnicama, trgovinama i tvornicama kojima se i danas podruguju, razvlače usne i mašu glavom, jer vjeruju, mole se i dolaze na sakramente“ rekao je mons. Puljić,

skrečući pozornost na početne i završne riječi Markovog prikaza Isusove drame. Glavari svećenički i pismoznaci u Jeruzalemu današnjim rječnikom bi bili kreatori dnevne politike, javnog mnjenja i svjetskog poretka, rekao je nadbiskup. „Na drugoj strani, u neznatnom mjestu Betaniji u provinciji, dok Isus sjedi u kući Šimuna Gubavca, dolazi neka žena s posudom nardove skupocjene pomasti i polijeva je po Isusovoj glavi. Krema društva u metropoli sprema smrt za nevinoga. A u provinciji neznana žena pomazuje Isusa za njegov ukop. U ženi koja je opisana zamjenicom ‘neka’, počašćen je ženski rod, počašćene su sve vrijedne žene, majke, supruge, domaćice i odgajateljice koje su snagom ženskog instinkta osjetile nepravdu koja je nad Isusom učinjena: od Pilatove supruge do pobožnih žena koje su ga pratile i oplakivale“ istaknuo je nadbiskup, poželjevši da se nikad ne nađemo u ulozi Jude koji Isusa prodaje za mizerne škude,

da ne budemo lažni svjedoci koji ga terete svojim iskazima, Petar koji je rekao da Isusa ne poznaje, svjetina koja više 'Raspni ga'. „Ponizna srca htjeli bismo se naći u društvu onih dobrih žena koje su Isusa pratile na njegovom križnom putu i s njm supatile. Očima vjere želimo ponavljati satnikove riječi: Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!“ zaključio je Nadbiskup.

MISA POSVETE ULJA

Na Veliki četvrtak 5. travnja u katedrali sv. Stošije u Zadru zadarski nadbiskup Želimir Puljić predvodio je misu posvete ulja za vrijeme koje je posvetio sveta ulja koja se upotrebjavaju u slavljenju sakramenata. U misi su sudjelovali svi svećenici djelatni u nadbiskupiji te su obnovili svoje svećeničko obećanje, kao i ovogodišnji krizmanici i katekumeni, vjeroučitelji i župni suradnici. „Crkva je uvijek smatrala da je pitanje svećenika njeno biti ili ne biti. Svećeničko zvanje nije shvatljivo mjerilima ovog svijeta.

Druga zvana čovjek može obavljati ako i nema vjere. U svećeničkom zvanju to je bitno i temeljno. Ono ima svoje opravdanje samo iz vjere i svoj smisao samo po vjeri. Dobro je to ponavljati i isticati u kulturnom ozračju koje za to nema sluha. Nositelj svećeničkog zvanja može biti samo čovjek vjere koji ne navješta svoju vjeru i svoja moralna načela, nego vjeru Crkve i njena moralna načela“ istaknuo je nadbiskup Puljić, dodavši da i narod Božji prihvata svećenika takvim duhom vjere. I od njega očekuje govor vjere, istine, govor ljubavi i osobito život uskladen s proklamiranim načelima. „Naš narod i njegova povijest duguju puno svojim svećenicima. Neprocjenjiva je njihova prisutnost među nama. Čuvajte svoje svećenike ljubavlju i dobrotom. I ne umarajte se upravljati svoje molitve za njih“ zaključio je nadbiskup Puljić.

MISA VEĆERE GOSPODNE

Na Veliki četvrtak 5. travnja u katedrali sv. Stošije u Zadru zadarski nadbiskup Želimir Puljić predvodio je Misu Večere Gospodnje na spomen ustanovljenja svete euharistije i svećeništva, kad je oprao noge dvanaestorici predstavnika gradskih župa. Nakon mise Svetu Otajstvo prenio je u 'Božji grob' a puk je ostao u molitvi i klanjanju, uz pjevanje Gospinog plača. U zahvalnosti Bogu za veliki dar euharistije, pozvao je na molitvu da nikad ne presuši izvor poslužitelja velikog otajstva bezgranične ljubavi. Isus je na Posljednjoj večeri odlučio po euharistiji prebivati među nama. Zato je euharistija produljenje Isusovog života na zemlji i milosno približavanje ljudima. „Isus Krist nije došao biti Spasiteljem svijeta samo u jednom

vremenskom razdoblju ljudske povijesti. On je htio ostati trajno, do konca svijeta. Zato, kad je došao čas da s ovog svijeta podje k Ocu, slavio je sa svojim apostolima pashalnu večeru. Euharistija i svećenički red ustanovljeni su te svete večeri i ta su dva sakramenta sudbinski povezana. “Zato su potrebni svećenici koji će dijeliti svete tajne i odgajati Božji narod“ rekao je nadbiskup, poželjevši da mladi budu privučeni Bogu te da se u njima čuva dragocjeno sjeme zvanja. Zazvao je Duha Svetoga na mesta gdje se odgajaju i svjetlo onima koji ih poučavaju. „Neka svako sjemenište prožima duh Posljednje večere, a svećenici budu sačuvani od unutarnjih i vanjskih pogibelji kako bi do kraja ostali vjerni svom svetom zvanju“ zaključio je nadbiskup Puljić.

PETAK MUKE I SMRTI GOSPODNE

Na Veliki petak 6. travnja u katedrali sv. Stošije u Zadru nakon obreda službe Muke Gospodnje koji je predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić, središtem grada puk je sudjelovao u procesiji s križem za vrijeme koje je predvođen Katedralnim zborom sv. Stošije pjevao prijekor 'Puče moj, što učinih tebi! Tim je križem u crkvi sv. Šime nadbiskup blagoslovio puk. "Svjesni da je križ izvor našeg spasenja i otkupljenja, vjerom pristupamo i ljubimo sveti križ. To je sveti i dragi običaj kojim ispovijedamo vjeru u Krista raspetoga čijom smo mukom, smrću i uskrsnućem i mi spašeni.

Nahranjeni Kristovim tijelom, s križem kojeg smo poljubili, želimo proći gradom i moliti blagoslov raspetog Krista našem narodu" rekao je mons. Puljić. „Zahvalni za veliku milost koju nam je Gospodin udijelio, po zaslugama muke i smrti Gospodina našeg Isusa Krista, molimo da križ i neizmjerna vrijednost Kristove predragocjene krvi bude zalogom našeg vječnog spasenja u nebu, a u ovoj suznoj dolini naša utjeha i naša snaga“ zaključio je nadbiskup Puljić.

VAZMENO BDJENJE

Na Veliku subotu 7. travnja u katedrali sv. Stošije u Zadru svečano uskrsno bdjenje s blagoslovom novog ognja predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Upozorio je da živimo u kulturnom ozračju koje ne dopušta razmišljati i govoriti o smrti. Sveta vazmena noć na smrt gleda drugaćijim očima: očima vjere, nade i perspektive. Velika tišina ispunjena blaženom šutnjom donosi našoj duši radost i smirenost.

Nijedna druga noć ne može se mjeriti s tom. Prelazi se iz jednog svijeta u drugi: iz tame u svjetlost, iz smrti u život, iz stanja grijeha u stanje milosti i svetosti. To je nebeski događaj i nadpovijesna stvarnost koju nam Krist svojim križem i uskrsnućem objavljuje. Ta liturgija spašava nebesko sa zemaljskim, a božansko s ljudskim. Uskrsnuli Gospodin je svjetlo ljudske povijesti, njen smisao i otkupljenje" zaključio je Nadbiskup.

SVETKOVINA USKRSA

„Kristovo uskrsnuće je zahvat samoga Boga u zemaljsku stvarnost... Osnaženi uskrsnim događajem i mi znamo i vjerujemo da sve možemo u Njemu koji nas jača“ rekao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi na svetkovinu Uskrsa u nedjelju 8. travnja kad je predvodio svečano koncelebrirano slavlje u katedrali sv. Stošije u Zadru. Nadbiskup je poželio da svećenici, redovništvo i svi vjernici budu propovjednici nade i širitelji optimizma i pouzdanja, da se ne plaše reći svakom tko ih upita za razloge nade koja je u njima. Čestitao je Uskrs i predstavnicima građanske vlasti koji su pozvani snagom službe u temelje naše države ugrađivati vrednote mira, tolerancije, pravde, poštivanja i solidarnosti te odstranjavati sve što rađa malodušjem i pesimizmom. „Sretan Uskrs braniteljima domovine naše. Oni su svoj život založili za slobodu našu, dar koji nam višnji Bog je dao. Sretan Uskrs ucviljenim obiteljima, starcima i bolesnicima koji su po svojoj patnji najbliži Kristu patniku. Neka svoju muku i probleme prikazuju za dobro naše domovine te bolju i skladniju budućnost naroda. Svi ćemo im za to biti neizmjerno zahvalni. Sretan Uskrs učiteljima i odgojiteljima mladih naraštaja, liječnicima i bolničkom oseblju, obrtnicima, ratarima i pomorcima i svima koji u znoju lica svoga zarađuju kruh svagdanji. Sretan Uskrs svim kršćanima koji nisu katolici, a slave dan Kristovog Uskrsnuća u sljedeću nedjelju. Živim u nadi da će se s vremenom prevladati sablazan kršćanske podijeljenosti i ostvariti Isusova velikosvećenička molitva: da svi budu jedno. Sretan Uskrs svim zauzetim vjernicima laicima u župama: pjevačima, bratimima, ministarstvima, članovima ekonomskih i pastoralnih vijeća, katoličkih društava, kao i svima koji se zdušno bore za slavu Božju i za čast Crkve njegove. Onima koji govore drugim jezicima, a ispovijedaju istu vjeru, izražavam srdačne čestitke na starom jeziku Crkve, latinskom: Resurrexit Dominus sicut dixit ! Hymnum dicimus Domino Deo nostro, Alleuia!“ zaključio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

pričaju za dobro naše domovine te bolju i skladniju budućnost naroda. Svi ćemo im za to biti neizmjerno zahvalni. Sretan Uskrs učiteljima i odgojiteljima mladih naraštaja, liječnicima i bolničkom oseblju, obrtnicima, ratarima i pomorcima i svima koji u znoju lica svoga zarađuju kruh svagdanji. Sretan Uskrs svim kršćanima koji nisu katolici, a slave dan Kristovog Uskrsnuća u sljedeću nedjelju. Živim u nadi da će se s vremenom prevladati sablazan kršćanske podijeljenosti i ostvariti Isusova velikosvećenička molitva: da svi budu jedno. Sretan Uskrs svim zauzetim vjernicima laicima u župama: pjevačima, bratimima, ministarstvima, članovima ekonomskih i pastoralnih vijeća, katoličkih društava, kao i svima koji se zdušno bore za slavu Božju i za čast Crkve njegove. Onima koji govore drugim jezicima, a ispovijedaju istu vjeru, izražavam srdačne čestitke na starom jeziku Crkve, latinskom: Resurrexit Dominus sicut dixit ! Hymnum dicimus Domino Deo nostro, Alleuia!“ zaključio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

USKRSNI PONEDJELJAK U SV. ŠIME

Na uskrsni ponedjeljak 9. travnja zadarski nadbiskup Želimir Puljić u crkvi sv. Šime u Zadru predvodio je svečano misno slavlje. Tragom navještene Božje riječi iz Djela Apostolskih o prvom Petrovom javnom nastupu nakon Pedesetnice, utemeljenom na činjenici da je Bog uskrisio Isusa, nadbiskup je istaknuo zanos Petrovog propovijedanja nošenog snagom Duha Svetoga i osnaženog uskrsnim događajem. „Pitali smo se zašto je Isus izabrao baš Petra. To će ostati tajnom. No, nije ga izabrao zbog njegove naobrazbe, kulture i društvenog položaja. Bio je obični ribar iz Betsaide, k tomu čovjek brzih reakcija, kukavica i slabic. Ali, bio je iskren. Bio je kadar priznati svoj grijeh i za njega se gorko kajati.

Možda ga je Gospodin izabrao baš zbog te njegove iskrenosti, otvorenosti otajstvu vjere te raspoloživosti za velika otajstva. Posebice zbog njegove velike ljubavi“ rekao je mons. Puljić.

„Uskrs je ključni događaj povijesti. On je programatski proglaš navještaja apostola. Njen objekt vjere je nadpovijest o kojoj sv. Petar jasno govori i propovijeda. Neka nas jasnoča njegovog izlaganja potakne da i mi ispunjeni uskrsnom vjерom budemo i ostanemo postojani u nauku apostolskom, zajedništvu, lomljenu kruha i u molitvama“ zaključio je nadbiskup Puljić.

IZABRANA NOVA UPRAVA FRANJEVAČKE PROVINCije SV. JERONIMA U DALMACIJI I ISTRI

Fra Andrija Bilokapić novi je provincialni ministar Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, odlučeno je u srijedu 11. travnja, drugog dana održavanja Kapitula Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, koji je s višednevnim radom započeo 10. travnja u samostanu Navještenja Marijina na Košljunu. Drugoga dana Kapitula pod predsjedanjem fra Darka Teperta, generalnog vizitatora i predsjednika Kapitula, izabrana je nova Uprava Provincije te su određene smjernice za daljnje djelovanje Male braće u Provinciji. Fra Andrija je izabrani novi provincial, vikar Provincije je fra Stipe Nosić, a defenitori su fra Anselmo Stulić, fra Mate Polonio, fra Diego Deklić i fra Tomislav Šanko. Fra Andrija je rođen je 9. travnja 1949. g., a u franjevački red stupio je 15. kolovoza 1968. g.; red prezbiterijata je primio 29. lipnja 1975. g. Poznati je voditelj duhovnih obnova i autor više duhovnih knjiga. Do izbora za provincialnoga ministra bio je u Kraju na otoku Pašmanu. Za službu provincialskog vikara izabran je fra Stipe Nosić, gvardijan samostana Male braće u Dubrovniku. Nakon izbora, braća su iz kapitularne dvorane pošla u crkvu pjevajući 'Tebe Boga hvalimo', nakon čega je novi Provincialni ministar položio ispovijest vjere i prisegu vjernosti, te mu je Predsjednik kapitula

predao pečat i potvrđio njegov izbor, kao i izbor cijele Uprave. Na kraju su braća kapitularci iskazala poslušnost novom Provincialnom ministru koji ih je potom blagoslovio. Kapitol se nastavlja raspravljanjem o prethodno utvrđenim temama o životu te Provincije iz koje je poteklo niz istaknutih franjevaca, među ostalima i bl. Jakov Zadranin, a u postupku za proglašenje blaženim je i o. Ivo Peran, istaknuti crkveni skladatelj, glazbenik, poznat po svojoj Pučkoj misi koju je napisao 1968. g. To je najpoznatija hrvatska misa i jedina u narodu općenito prihvaćena koja se najviše i redovito pjeva u liturgiji.

Franjevački križ, Šime Vulas, 2003.

IZ ŽIVOTA GIMNAZIJE IVANA PAVLA II.

IZ ŽIVOTA KLASIČNE GIMNAZIJE IVANA PAVLA II.

POČETAK KORIZME 2012.

U srijedu 22. veljače u 8.00 sati, u povodu početka korizme, cijela se naša školska zajednica okupila u Katedrali sv. Stošije. Naime, ravnatelj mons. Joso Kokić predvodio je euharistijsko slavlje za učenike, profesore i djelatnike Škole, a u koncelebraciji su sudjelovali i don Čedomil Šupraha, rektor Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“ i don Šime Kevrić.

U prigodnoj riječi homilije ravnatelj je istaknuo kako je Pepelnica početak jednog razdoblja koji treba biti primjer kako bi trebao izgledati cijeli tijek našega zemaljskog života. Čitava Crkva u ovaj Dan, kroz ovo 'povlašteno vrijeme' stoji pred Bogom – naglasio je i nadodao: „I mi kao zajednica – škola ovdje smo da zajedno budemo pred svojim Bogom, da zajedno pogledamo u lice svoga života, da zajedno pogledamo u lice jedni drugima, da zajedno pogledamo u lice današnjega svijeta.“ U vrlo dojmljivom obraćanju nama nazočnima istaknuo je kako ima puno toga što nas čini nesretnima i kako, zasigurno, osjećamo kako nam je potrebno prijateljstvo, nježnost, radost, praštanje, razumijevanje.... Tu je naš Bog, Bog s nama! On upravo sve to s nama želi podijeliti, dati.... A, gdje smo mi? Gdje su ljudi? – upitao se retorički. Nema ih! Zauzeti su... zauzeti su sobom, osamljeni, nesretni..... – odgovorio je i nastavio: „Čovjek je pobjegao od samoga sebe, od vlastitoga srca. Čovjek je pobjegao od Boga. Zato doživljava strah i užas vlastite samoće.“

Kako biti sretan? - pitamo se. Samo u zajedništvu s Bogom! Zato nam je krenuti k Njemu jer i On je uvijek okrenut prema nama. Isus nam je pokazao kako se to čini kad se povukao 40 dana u pustinju kako bi se posvetio življenu samo sa svojim Ocem, našim Bogom.

Isus nam, stoga, na početku korizme poručuje kako tri stvar(nost)i trebaju obilježavati našu korizmu pa i čitav naš život: post, molitva, pokora-djela milosrđa. Postiti znači vraćati se Bogu. Postiti znači stati i vidjeti tko smo i što smo? Postiti znači uvidjeti tko ili što me udaljava od Boga? Postiti znači izaći iz začaranoga kruga u kojem se okrećemo od jedne ovozemaljske stvar(nost)i prema drugoj, opet zemaljskoj, i napraviti iskorak ka Bogu. Prema tome, post je radost. Post je uspostava ili obnova prijateljstva s Bogom. Post nas vodi do molitve, razgovora s Bogom, a molitva do pokore, odnosno djela milosrđa, ljubavi i solidarnosti s drugima. To je ono što ovome svijetu nedostaje. „O, kad bi me moj narod slušao, brzo bih pokorio dušmane njegove“ - poručuje nam Bog naš. To je put ostvarenja sreće svakog čovjeka, svake ljudske zajednice pa i naše škole.“

Nakon propovijedi uslijedio je blagoslov pepela i obred pepeljanja, a po završetku euharistijskog slavlja učenici i djelatnici su se vratili u Školu, redovitoj nastavi.

UČITI VOLJETI ŽIVOT

U Školi je nakon velikog odmora u petak, 16. ožujka, otvorena izložba fotografija "Božja i ljudska pasija" Udruge osoba s cerebralnom paralizom "Srce" iz Splita, čiji su članovi teško pokretna i nepokretna djeca i mladež a uz to imaju probleme s govorom, sluhom, vidom, motorikom i koncentracijom. Okupili smo se toga jutra pred 14 fotografija autora Marija Bašića, pred znakovitim 14 fotografija – 14 postaja križnoga puta djece i mlađih iz ove Udruge koji na svojim leđima nose težak križ - invaliditet. Oko fotoaparata gosp. Bašića uhvatilo je i zabilježilo trenutak njihovoga zajedništva, nevinosti, životne radosti, optimizma ... koji se zarazno prenosi na sve one koji pred njima stoje. A toga smo jutra to bili mi, učenici Gimnazije

i naši profesori, zajedno s ravnateljem mons. Josom Kokićem. Osim nas kao domaćina otvaranju izložbe su nazočili i predstavnici Udruge „Srce“ iz Splita: Mario, Marko, Tonći i njihove mame te prof. Vanja Škrobica koja je Izložbu i osmisnila.

Najprije nam se obratila osnivačica Udruge i bivša predsjednica, gospođa Keti Vukašin istaknuvši kako je Udruga osoba sa cerebralnom paralizom "Srce" osnovana u Splitu 1995. Svrha njihova osnivanja i okupljanja je samoosnaživanje članova, pomaganje u procesima inkluzije, edukacije, informiranja, samozastupanja, medicinske rehabilitacije te zadovoljavanja socijalnih i kulturnih potreba njihovih članova. - Sva naša djeca imaju cerebralnu paralizu koja na njih različito utječe –

naglasila je gospođa Vukašin - ali to ne bi trebalo utjecati na njihovo pravo da imaju život kao i ostali ljudi! Stoga se i okupljaju promičući njihovo potpuno uključivanja u život zajednice od kojih je i ovo novo prijateljstvo s Klasičnom gimnazijom. Tako se doprinosi boljoj informiranosti i uzajamnom razumijevanju. Gospođa Vukašin je istaknula i aktivno djelovanje Udruge kroz razne projekte kao što su npr: Dođi i budi mi prijatelj; Sakralna umjetnost u očima djece sa CP; Sto ruku jedno srce; Idemo na jahanje; Slobodno vrijeme u srcu i sl. Potom nam se obratio ravnatelj mons. Joso Kokić istaknuvši vrijednost prezentiranih fotografija i ono što nas sve povezuje, a to je - vjera - na što su se na najbolji način uklopili stihovi iz pjesme „I moj križ gori, Josipe“ kao aluzija na stihove Josipa Pupačića „Moj križ svejedno gori“: O ti, Veliki, ne dopusti da se u prašini izgubi križ moj. / Neka Uskrsnuće bude ishod pasije tijela moga / kad sestru smrt, Razapeti, prigrlim ... / koje je pred okupljenima govorila učenica II. a razreda Josipa Butić i nazočnima izmamila suze.

ULOGA SAVJESTI U KATOLIČKOJ ŠKOLI

Stručnom seminaru za djelatnike svih katoličkih škola Hrvatske (osnovnih i srednjih) koji je održan u hotelu „Park“ u Rovinju od 2. do 4. ožujka 2012. sudjelovali su profesori Škole. Tema stručnog skupa bila je: "Odgoj savjesti u katoličkoj školi". Seminar je započeo 2. ožujka u 18.00 sati. Prigodni program dobrodošlice pripremili su učenici i djelatnici Pazinskog kolegija.

Iskazujući svoju dobrodošlicu novim prijateljima iz Splita i zahvaljujući na povjerenju zamolili smo ih da ostalim članovima Udruge „Srce“ prenesu naše pozdrave, toplu ljudsku privrženost, želju i molitvu da im Razapeti na križu pomogne nositi njihov vlastiti. Poruka ove izložbe u ovo Korizmeno vrijeme je kako bi svi trebali imati na umu da je invaliditet interakcija između osobina pojedinaca i sposobnosti društva da poštuje ljudsku različitost. Osim toga, kod mladih se budi empatija i poziva ih se na volonterski angažman, a šиру društvenu zajednicu poziva na toleranciju

različitosti i izgradnju humanijeg društva.

Izložba je bila otvorena do 30. ožujka, a ostvarena je suradnjom dviju knjižničarki, prof. Vanje Škrobica iz Škole likovnih umjetnosti u Splitu, volonterke u Udrizi „Srce“ i prof. Elvire Katić iz naše škole. Tako je i bilo razumljivo da se druženje, nakon otvaranja Izložbe, nastavi u čitaonici školske knjižnice. Tamo se recitiralo, smijalo, pjevalo Krist na žalu ali i Bili su, bili ..., uz obećanje da će ovakvih susreta biti još. Rastanak je, kao i svaki, bio vrlo dirljiv kako za Marija, Tončija i Marka tako i za Maju, Andriju, Andelu i mnoge druge koji su danas na trenutak zastali i zašutjeli. Jer, šutnja iz srca izlazi, ona puni posude naših misli, ona je amfora naših dubina, ona je pokretač naše duše! U šutnji se bolje čuje ... i bolje vidi.

U Knjigu dojmova jedna je naša učenica napisala: Danas sam tako sretna i tako neopisno ispunjena. Ove me fotografije i ovi mladi ljudi uče kako treba voljeti život.

IZ ŽIVOTA GIMNAZIJE IVANA PAVLA II.

Zatim je uslijedilo predavanje dr. Josipa Grudena: "Savjest u obitelji". Smisao života je – naglasio je dr. Gruden - susret osoba u obitelji. Prijepodnevni radni dio završili smo predavanjem dr. Josipa Jozića pod naslovom: "Ontološki vid savjesti". Osim navedenih stručnih predavanja, sudionici seminara obogatili su se upoznavanjem znamenitosti grada Pule, gdje su najprije sudjelovali na misnom slavlju kojeg je u 16.00 sati u Pulskoj katedrali predvodio mons. Ivan Milovan, uz koncelebraciju brojnih prisutnih svećenika, što ravnatelja što profesora u Katoličkim školama RH.

Nakon sv. Mise uputili smo se u razgledavanje grada uz stručno vodstvo prof. povijesti Daniela Bogešića. Nezaobilazni su bile sljedeće znamenitosti: Arena, Forum, Augustov hram, Kaštel, Zlatna vrata - Slavoluk Sergijevaca... U nedjelju 4. ožujka, nakon plenarne rasprave koju je predvodila s. Elizabeta, ravnateljica Ženske opće gimnazije Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti u Zagrebu, u župnoj crkvi Sv. Eufemije u Rovinju sudjelovali smo na nedjeljnomy misnom slavlju kojega je predvodio biskup koadjutor mons. Dražen Kutleša.

ZAHVALNO HODOČAŠĆE MATURANATA 2012.

Tradicionalni susret maturanata održao se ove godine 24. ožujka. Umjesto u poznatom hercegovačkom svetištu Sv. Ante Padovanskog na Humcu ove godine smo morali promijeniti sam plan i program susreta te smo središte događanja premjestili u Svetište Kraljice Mira u Međugorju. Razlog tomu je bila činjenica što nam se nisu mogli pridružiti maturanti iz Splitsko-makarske biskupije zbog pogrebnih obreda i oproštaja od umirovljenoga nadbiskupa mons. Ante Jurića. Trideset dvoje „maturanata-klašićara“ u pratinji profesorica Željke

Jadrošić te s. Mirjam i s. Viktorije Gadža, uz nekolicinu ostalih srednjih škola Zadarske županije, uputili su se toga subotnjeg jutra na zahvalno hodočašće generacije 2011./12. U Međugorje smo stigli oko 10.30 sati. Svi smo obišli crkvu i svetište te smo se nakon duhovne (osobne molitve, ispovijedi) i tjelesne okrjepe uputili istraživati ljepote Međugorja. Neki su se odvažili i bili na brdu Križevac dok su se drugi bili na brdo ukazanja. Bilo je dovoljno vremena da se svi odmorimo i pogledamo grad koliko smo htjeli. Sudjelovali smo zatim na sv. Misi zahvalnici u župnoj crkvi sv. Jakova koju je predslavio tamošnji župnik za sve maturante i druge hodočasnike. Uvijek je lijepo vidjeti punu crkvu mlađih ljudi okupljenih slaviti Gospodina, a ovdje je to na poseban način došlo do izražaja u zajedništvu s hodočasnicima koji svakim danom dolaze sve više i više.... i primjetno je kako žele punim srcem živjeti vrijeme milosti, ne dopuštajući da to vrijeme prođe pored njih. S Međugorjem u mislima i srcu nastavili smo putovanje prema drugom odredištu - Mostaru po kojemu nas je proveo naš bivši učenik Hrvoje Ćurčić. Posjetili smo centar grada i vidjeli najznačajniji njegov simbol grada – obnovljeni Stari most. Na mostu su počeli "photo session-i" klasičarki dok su drugi bili u potrazi za čevabdžinicama, suvenirima, "turskom kafom", neizostavni su bili susreti s uličnim sviračima na istočnoj strani grada.

S. Viktorija Gadža

IZ ŽIVOTA NADBISKUPSKOG SJEMENIŠTA "ZMAJEVIĆ"

GODIŠNJI SUSRET SEDMAŠA I OSMAŠA U SJEMENIŠTU

Dvodnevni godišnji susret učenika sedmih i osmih razreda iz Zadarske nadbiskupije u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“ u Zadru završen je u nedjelju, 25. ožujka 2012. godine. U duhovno rekreativnom programu, oko 100 osmaša provelo je zajedništvo sa sjemeništarcima kroz tri vikenda, a tu su razmišljali o životnom pozivu pred odabirom srednjoškolskog školovanja.

Svake školske godine sredinom drugog polugodišta Sjemenište upriliči susret ministranata sedmaša i osmaša, kako bi se osmašima koji razmišljaju gdje nastaviti školovanje ponudilo sjemenište i klasičnu gimnaziju ako osjećaju duhovni poziv. Ti se ministranti uključe u život sjemeništa te se zajedno druže kroz sudjelovanje u duhovnim sadržajima, sportskim natjecanjima te kvizu znanja. Posjetili su znamenitosti grada, mogli su posjetiti Klasičnu gimnaziju Ivana Pavla II, a sjemeništarci su im svjedočili o svom putu.

Jedan sjemeništarac reče: "Mi im ponudimo i potaknemo ih na razmišljanje, a Bog daje. Uvijek nam je drago kad nam dođu ministranti. Pitamo ih za njihova mišljenja o nama, hoće li doći, sviđa li im se

naš život. Odgovori su razni. Nekima je teško ustananje na jutarnju molitvu i Misu ali jako im se sviđa.

I do kasno navečer razgovaramo s njima, pitaju nas o životu u sjemeništu, kako smo se odlučili za taj put. Svaki sjemeništarac je nekom duktor i pazi na ministrante. Uvijek mogu doći i rado čemo ih privatiti", rekao je sjemeništarac, podsjetivši da su i oni bili na takvim susretima ministranata što im je bio dodatni poticaj u njihovoj odluci da dođu u sjemenište.

Također o sjemeništu su govorili i odgojitelji. Otac rektor don Čedomil Šupraha govorio je o sjemeništu kao instituciji, duhovnik don Stanislaw Wielinski o duhovnom pozivu, a naš prefekt don Roland Jelić, rekao je ponešto o odgoju u sjemeništu. Njihovu zajedništvu u nedjelju su se pridružili i roditelj ministranata koji su također prisustvovali sv. Misi te su ostali i na svečanom ručku u sjemeništu na kojem je bio i naš otac nadbiskup mons. Želimir Puljić, koji je na kraju razgovarao sa roditeljima i ministrantima o velikoj ulozi vjerskog odgoja u obitelji i o putu prema svećeništvu.

Don Roland Jelić

KULTURNI PRILOG

DANI KRŠĆANSKE KULTURE – ZADAR 2012.

Izložba „Častimo te, Križu sveti“ Galerije hrvatske sakralne umjetnosti Laudato Corde svečano je u nazočnosti brojnih posjetitelja, predstavnika vlasti i raznih društvenih struktura u subotu 24. ožujka otvorena u crkvi sv. Donata u Zadru. Tom je izložbom ujedno otvorena manifestacija Dani kršćanske kulture (DKK) koja se ove godine prvi put održava u Zadru. Na izložbi su predstavljene skulpture petnaest vrhunskih hrvatskih kipara s tematikom križa i raspela. Najveće djelo 'Raspelo' u glavnoj apsidi u poliesteru, visoko pet metara, djelo je Marina Marinica. Tu je zatim djelo 'Raspet, mučen i uskrnsuo' poliesterski križ s perforiranim oblikom Krista, Damira Mataušića, visok tri metra, s vlastitom rasvjetom, te impozantni 'Franjevački križ' u drvetu, akademika Šime Vulasa, visok četiri metra a težak tri tone. Izložena su i raspela do dva metra, autora Josipa Poljana, Valerije Michieli, Kuzme Kovačića, Stjepana Divkovića, Zlatka Čulara i Stjepana Gračana. U nišama ophodnog prostora sv. Donata izloženo je šest manjih križeva: Marije Ujević Galetović, Mire Vuce, fra Joakima Jaki Gregova, Andelka Odaka, Mile Blaževića i Tomislava Ostoje. Izložbu i manifestaciju DKK-a otvorio je biskupski vikar za kulturu mons. dr. Pavao Kero, izaslanik zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića koji nije mogao sudjelovati zbog sprovodnog ispraćaja splitsko-makarskog nadbiskupa u miru Ante Jurića. „Cilj DKK-a je ukazati na bogatstvo tradicije koju baštinimo i pokazati zašto se europska kultura u svojoj najdubljoj matrici može nazvati kršćanskom.“

O izložbi visoke umjetničke razine govorio je Stanko Špoljarić, kustos Umjetničkog paviljona u Zagrebu. „Svaki kip ima svoju posebnost, autentičnost, ali tu je jedna generalna skulptura, generalni kip, tjelesnost i duhovnost u prikazu Isusa Krista. Nije u pitanju samo kiparska vještina, znanje, iskustvo. Tu postoji istinsko vjersko nadahnuće. Prenijeta je poruka evnađelja u modulacijama i svjetlu koje je uprisutnjeno u svakom kipu“ rekao je Špoljarić. Direktorica galerije Laudato Ksenija Abramović istakla je da su „autori na različiti način pristupili motivu križa. Neki su mu pristupili kao drvu života i simbolu novog rođenja, a neki su prikazali upečatljivi trenutak u nebo vapijućeg Krista koji s križa govorи 'Bože moj, zašto si me ostavio'. Kroz program je vodio prof. Livio Marijan, koordinator DKK-a u Zadru, a pučke glagoljaške korizmene napjeve „Častimo te, Križu sveti“ i „Barjaci kreću Kraljevi“ izveo je župni zbor iz župe Pag, s voditeljima s. Miljenkom Biošić i Anthony Buljanovićem.

„Proživljavajući teške dane – O budućnosti projekta europskih integracija i ulozi kulture i obrazovanja“ naziv je izlaganja istaknute europske parlamentarke, Doris Pack, njemačke demokštanke i velike hrvatske prijateljice i poduprateljice koja je u sklopu Dana kršćanske kulture u Zadru Zadru u ponedjeljak 26. ožujka održala u Hrvatskoj kazališnoj kući u Zadru. Događaj je organiziran u suradnji sa Sveučilištem

u Zadru koje je Pack 2008. g. dodijelilo počasni doktorat. Gotovo 25 godina Pack je pratila hrvatski put prema EU. „Meni je stoga na poseban način i osobno zadovoljstvo čestitati vam na uspjesima i ulasku u EU, premda možda ima među nama i onih kojima bi više pristajali izrazi sućuti“ otvoreno je rekla Pack. „Ulazak Hrvatske u EU je prekretnica u povijesti Vaše zemlje i povratak kući. Za mene osobno, to znači sretno privođenje kraju važnog poglavљa moje političke karijere. Stoga ću nastojati doći u Hrvatsku idućeg ljeta da bih s Vama to i proslavila“ zaključila je Pack. Zadarski nadbiskup Želimir Puljić zahvalio je Pack na riječima optimizma.

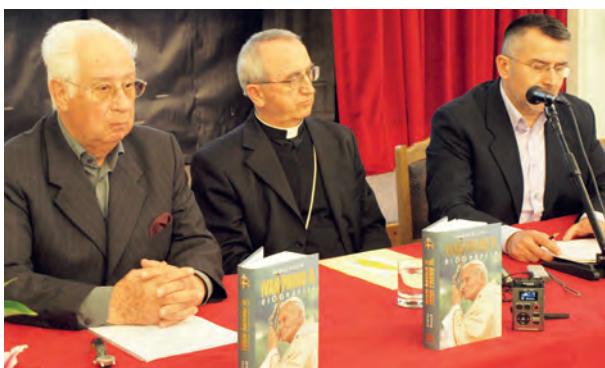
„Osobito joj zahvaljujemo na blizini koju je pokazala u teškim danima rata te za hrabrost kojom je zastupala pravedne težnje hrvatskog naroda u njegovoj borbi za nezavisnost“ zaključio je mons. Puljić. Gošću su pozdravili dožupan Đani Bunja, dogradonačelnik Dražen Grgurević te prorektorica dr. Dijana Vican. U programu su sudjelovali učenici Osnovne glazbene škole sv. Benedikta pod ravnateljem Igora Cecića, klapa „Cantus“ iz Sv. Filipa i Jakova te Akademski zbor Sveučilišta u Zadru pod ravnjanjem prof. Snježane Habuš-Rončević.

Izložbu „Maslina - drvo života“ svečano je u utorak 27. ožujka u Gradskoj loži na Narodnom trgu u Zadru u sklopu Dana kršćanske kulture u Zadru otvorio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. „Maslina je više od tisuću puta spomenuta u Bibliji i sastavni je dio kršćanske tradicije i liturgije. Duboko je u korijenima naše vjere... Znakovito da u tjednu uoči maslinske nedjelje otvaramo izložbu čiji predmeti, fotografije i tekstovi neka nas pripreme na dostoјno obilježavanje svetog vremena Velikog tjedna“ rekao je mons. Puljić.

Na izložbi je tekstovima opisan prirodoslovni pojam masline a brojne fotografije pokazuju tradiciju maslinarstva u sjevernoj Dalmaciji.

Velike aranžmane maslina priredio je Senko Sorić. Etnolozi su posjetiteljima pokazivali način pletenja grana masline za Maslinsku nedjelju. „Slavimo svoju povijest, svoj identitet, svoju vjeru i maslinu“ rekla je Renata Peroš, ravnateljica Narodnog muzeja upitavši koliko je težačkih obitelji maslina othranila, koliko je Cvjetnica svojim lišćem ukrasila, koliko je lumina gorilo zahvaljujući maslinovom ulju, obasjavajući svjetlošću i odagnujući tamu. „Maslina je kraljica Mediterana...“ rekao je zadarski župan Stipe Zrilić. Nadbiskup Želimir Puljić, umirovljeni ambasador dr. Ivica Maštruko i gosp. Miro Radalj, ravnatelj Verbuma predstavili su u utorak, 27. ožujka, u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“, dosad najopsežniju i najpotpuniju biografiju bl. Ivana Pavla II. koju je napisao poznati povjesničar i političar Andrea Riccardi. Bivši veleposlanik Maštruko s poštovanjem se prisjećao njegovih susreta s Ivanom Pavlom II. te progovorio o svojim viđenjima odnosa pape Ivana Pavla II. prema klasnim pitanjima, marksizmu i komunizmu.

U srijedu, 28. ožujka, u multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice prikazan je film „O ljudima i bogovima“ – dobitnik nagrade Grand Prix u Cannesu 2010. godine, koji prikazuje posljednje dane redovnika cistercita u Alžиру 1996., ubijenih od strane islamskih ekstremista, u planinama Magreba. Prije prikazivanja

KULTURNI PRILOG

filma, mr. don Marinko Duvnjak progovorio je o progonu kršćana u svijetu danas.

Na "Večeri u knjžari", u srijedu 28. ožujka, sudjelovao je istaknuti hrvatski akademik, maestro Pavle Dešpalj, dirigent, skladatelj i pedagog svjetskog glasa, koji je dirigirao svim najvećim svjetskim filharmonijama i ostvario karijeru od Europe, Amerike do Japana. Taj počasni šef dirigent Zagrebačke filharmonije i šef dirigent Simfonijskog orkestra HRT-a, utemeljitelj Zadarskog komornog orkestra prije 50 godina i međunarodne manifestacije „Glazbene večeri u sv. Donatu", ravnatelj cijele hrvatske komorne scene, potječe iz ugledne zadarske glazbene obitelji.

Dobitnik je brojnih državnih, stručnih i nagrada za životno djelo te je ostvario veliki uspjeh u Japanu. Profesor emeritus je na Tokijskom nacionalnom sveučilištu. Ravnao je Tokijskom filharmonijom, Tokijskim simfonijskim orkestrom i tamošnjim Operama. „Jako volim, cijenim i poštujem tradiciju. Zbog takve glazbe sam se njome i počeo baviti. Pomodarstvo me nikad nije zaokupilo. Zadnjih godina ljudi se vraćaju natrag starim dobrim vrednotama tako da ono što sam napisao nitko neće odbaciti. Pišem u tradicionalnom stilu. To je jedini stil koji znam, volim i poštujem. I to će vjerujem ostati“ rekao je Dešpalj.

U Prirodoslovnom odjelu NMZ-a, u četvrtak 29. ožujka, prikazana je malakološka zbirka don Blaža Cvitanovića (glagoljaš iz Velog Iža, rođ. 1844., umro 1932.), koji je kao župnik Velog Rata na Dugom otoku, između 1905. i 1916. g., na inicijativu svog kolege Špira Brusine, sakupio jedinstvenu zbirku školjaka i mukušaca, u to vrijeme smatrana jednom od najvrijednijih zbirki te vrste na Jadranu (794 vrsta). Zbirku je prikazala dr. sc. Snježana Vujčić-Karlo a glagoljaša Cvitanovića dr. Pavao Kero.

U monumentalnoj zadarskoj katedrali sv. Stošije, u četvrtak, 29. ožujka, održan je pasionski koncert hrvatskih i svjetskih skladatelja pod nazivom „Stabat mater“ na kojem su sudjelovale solistice Terzija Kusanović (mezzosporan, primadona opere HNK Split) i Nelli Manuilenco (mezzosporan) te mješoviti Katedralni zbor sv. Stošije pod ravnanjem mo. Žana Morovića, a za orguljama Dragan Peić. Uz „Stabat mater“ od Rheinbergera, izvedena su pasionska djela Tostija, Francka, Webera, Bizeta i Morovića. Mr. don Dario Tičić čitao je ulomke iz Službe Muke Gospodnje na Veliki petak što je predonjelo posebnom duhovnom ozračju koncerta.

U petak, 30. ožujka 2012., u crkvi sv. Frane u Zadru, održan je koncert tradicionalnih glagoljaških napjeva Velikoga tjedna Zadarskog kraja zajedno s čakavskom pasionskom poezijom. U jedinstvenom pasionskom ugodaju sudjelovali su: djeca iz župe Kali s čegrtaljkama ("krčala") i pozivanjem na službe; "Horišti" iz župe sv. Marije u Salima koji su izveli fragment Muke, čitanje sv. Augustina o psalmima te "Puče moj"; pjevači iz župe Sv. Petra i Pavla u Velom Ižu s pozivom: "Evo drvo križa... dodite, da mu se poklonimo", zatim "Gospin plač", te "Puče moj"; pjevači župe Sv. Lovre iz Kali nastupili su s napjevima "Ja se kajem", "Gospin plač" i "Puče moj", a pjevači KUD-a Radovin (župa Gospe od Zdravlja iz Radovina) u tradicijskim nošnjama pjevali su dvije postaje pobožnosti Križnog puta. Nastupio je i Ante Paro iz Paga, najstariji pučki crkveni pjevač na području Zadarske nadbiskupije (91 godina) otpjevavši na tradicionalnom paškom napjevu poslanicu Velikoga četvrtka. Na kraju je Katedralni zbor sv. Stošije u Zadru izveo "Evo drvo križa" i "Versi Božjeg Tila", koje je skladao zborovođa Žan Morović na temelju tradicijskog glagoljaškog pjevanja, te tradicionalni zadarski "Puče moj". Nastup svake skupine odvijao se dijelom i u hodu kroz crkvu te u pratnji križa i upaljenih "ferala".

Napjeve su pratili i stihovi čakavskih pjesnika sa zadarskih otoka (Slavka Perovića iz Kali, Slavka Govorčina iz Malog Iža, Ante Mihića iz Sali i Zvonimira Sutlovića iz Velog Iža, te Marije Ramov iz Žmana). Stihove su interpretirali Danijela Hermans, Edita Govorčin-Čurko, Ante Mihić i Tomislav Končurat. Voditelj koncerta etnolog Livio Marijan, progovorio je o vrijednosti starohrvatske glagoljaške tradicije, o starini, slojevitosti i bogatstvu napjeva, te o ekspresivnosti obreda i običaja Velikoga tjedna u kulturi naših primorskih krajeva.

Koncert je zaključio zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, izrazivši svoje divljenje tolikim vjersko-kulturnim bogatstvom.

Manifestacija "Dani kršćanske kulture" završila je u subotu, 31. ožujka, prigodnim predavanjem dr. fra Josipa Sopte, provincijala Provincije sv. Jeronima, u Samostanu sv. Frane, o franjevcima I njihovo osamstoljetnoj prisutnosti u Zadru. U sklopu predavanja, Sopta je pokazao i neke vrlo rijetke dokumente iz arhiva Provincije.

PASTORALNI PRILOG

SEDAM GLAVNIH NEDOSTATAKA CRKVENIH POKRETA ***Iz časopisa „La Civiltá Cattolica“***

Tri „opasnosti“ i četiri „izazova“ putem isusovačkog časopisa u Rimu, Vatikan je izvršio kritičku pro-sudbu. Neokatekumeni, Fokolari, članovi zajednice sv. Egidija, članovi Bose, teme su promišljanja Sandra Magister.

Rim- s Ivanom Pavlom II., zajednice i pokreti nastali u Katoličkoj Crkvi, posljednjih desetljeća proživljavali su pravi procvat praćeni papinom blagonaklonošću. Međutim, gdje je svjetlost onde ima i sjene. Nedavno izdanje „ La Civiltá Cattolica“ istaknulo je „opasnosti“ i „izazove“ koji su postavljeni pred Crkvu s obzirom na ove navedene pokrete. Izdanje od 19. lipnja, 2004., donosi članak pod naslovom „Crkveni pokreti danas“, od autora Giuseppe de Rosa, toliko je više važan koliko sama činjenica da je prije odlaska u tisak, pregledan i odobren od Državnog Tajništva, kao što se to inače čini sa svakim brojem „La Civiltá Cattolica“. Čitajući ga, na prvi pogled ne kao da nije pisan za tada aktualnog pontifikata Ivana Pavla II., već za sadašnjega, donosi za to vrijeme, još ne definirana pitanja. Ipak, ona nukaju na promišljanje. Čineći analizu „opasnosti“ i „izazova“ koje donose pokreti, časopis nikoga ne imenuje. Ali kod boljih poznavatelja situacije, nije teško otkriti o kojima je riječ i kojih se zapravo korak po korak kritizira. Kako piše „La Civiltá Cattolica“ izazovi koje donose crkveni pokreti u Crkvi jesu sljedeći:

1. PRAVNA NEDOREČENOST – prvi izazov je „nedostatak pravnog okvira“. Aktualni CIC ne govori izričito o crkvenim pokretima i to stvara stanovite poteškoće. Potrebno je dati jedan zakonski predviđeni sustav koji neće biti moguć bez posebnih poteškoća. Ovo vrijedi za najveći broj pokreta. Izuzetno je važno kao primjer ukazati na Opus Dei, koja kao osobna prelatura danas trenutno jedina u Crkvi, ima bespriječoran i solidan pravni sustav.

2. DVOJNE PRIPADNOSTI – druga stanovita opasnost je ta da se u nekim pokretima redovnika i redovnica koji su pripadnici određenih instituta događa napuštanje vlastite pripadnosti, dovodeći u krizu vlastiti identitet i stvarajući tako dvojne pripadnosti. taj se fenomen posebno očituje kod

karizmatika i neokatekumena. Česta je pojava npr. da isusovci ili franjevci imaju neku svoju privatnu ulogu. Otac Raniero Cantalamessa, službeni propovjednik papinskog doma, tipični je primjer dvojne pripadnosti: franjevac je i u isto vrijeme član karizmatskog pokreta Obnove u Duhu. Među karizmaticima su česte upravo te i takve dvojne pripadnosti. Međutim, često se događa među neokatekumenima da redovnici napuštaju svoju izvornu ulogu i zadaću i bivaju vođeni posvema u duhu pokreta Puta utemeljenog od Kika Arguella i Carmen Hernandez. Razumljivo je stoga da drevne i slavne redovničke obitelji ne gledaju dobrim okom entuzijazam vlastitih članova koji se olako uključuju u nove pokrete na taj način.

3. STRANCI (NEKATOLICI) U VLASTITOJ KUĆI – treći je izazov taj „da neki crkveni pokreti primaju krštene nekatolike“. Ako „ovi postanu mnogobrojni, bit će potrebne temeljite promjene statuta, stavljajući tako u opasnost vlastitu katoličku narav samoga pokreta“ ovdje se posebno misli na pokret Fokolara, utemeljenih i vođenih od sada vće pokojne Chiare Lubich, koji u svojim redovima imaju na tisuće nekatolika i ne kršćana, među kojima su brojni muslimani i budisti, te se tako olako relativizira uloga i slika Crkve i pokreta općenito.

Očit je primjer i monaška zajednica Bose, utemeljitelja i predstojnika Enza Bianchija. U toj su monaškoj zajednici očiti nekatolici poput reformiranog švicarskog pastora Danila Attingera sa još dvojicom protestanata, kao i pravoslavcem Emilianosom Timijadisom, dosadašnjim metropolitom u Silyvrii. Zbog ovoga ova zajednica ne može zadataki zakonsku potvrdu sa strane Svetе Stolice, a pri tome još je jedna poteškoća, a ta je da postoje mješovite zajednice, redovnici i redovnice u istom samostanu.

4. SVEĆENICI ISTRGNUTI IZ BISKUPIJA – četvrta kritička točka naznačena u časopisu „La Civiltá Cattolica“ zaslužuje posebnu pozornost.

„Posebno težak izazov je sama pripadnost svećenika pokretima. Treba napomenuti na poseban način, da neki pokreti imaju vlastita sjemeništa, u kojima

se kandidati pripremaju za vlastiti pokret, u duhu vlastite karizme te se kao takvi kasnije stavljuju u službu vlastitog pokreta. Ostaje otvoreno pitanje inkardinacije navedenih tako pripremljenih svećenika ili više ako imaju od Svetе Stolice odbrenu univerzalnu misionarsku aktivnost, kao takvu prepoznatu i svima obznanjenu, tko ih treba inkardinirati? Uglavnom se radi o instrumentaliziranoj inkardinaciji, po kojoj određeni biskup, koji je blagonaklon prema pokretu inkardinira takva svećenika u svoju biskupiju, a da ga ostavlja na raspolaganje rečenom pokretu bez zadrške, i to putem pisanog ugovora. To znači da je tako inkardinirani svećenik na raspolaganju pokretu, gdje god to ustreba. Međutim može doći do sljedeće poteškoće, a ta je da ako tog biskupa naslijedi drugi, koji neće uvažavati takav oblik inkardinacije te se pokaže velika pastoralna potreba prisustva takvog svećenika u biskupiji: u tom slučaju se dogodi da biskup ima pastoralnu potrebu za njim u biskupiji te mu tako ograniči ugovorom zajamčenu „slobodu kretanja“. U tom slučaju taj ugovor ima više formalnu nego pravnu vrijednost ukoliko nije zakonom predviđen“.

Mnogi su pokreti koji ovako djeluju. To je više nego očito kod Neokatekumenskog Puta, sa njihovih preko pedeset sjemeništa „Redemptoris Mater“ u čitavom svijetu, iz kojih su izišli tisuće svećnika pravno inkardiniranih, ali isključivo stavljenih na raspolaganje Neokatekumenskog Puta. Slične su pojave i kod zajednice sv. Egidija, Fokolara, članova tzv. Marijanskih oaza, kod misionarskih zajednica iz Villaregie i drugih pokreta; svi sa svećenicima koji vrše vlastitu službu, ređeni ili posuđeni od biskupa simpatizera. Predložena mogućnost koju ističe časopis je to da „pokreti koji imaju univerzalnu i misionarsku otvorenost, trebali bi dati otvorenu mogućnost inkardinacije vlastitih klerika“, kao što je to kod franjevaca, dominikanaca, isusovaca i uopće kod instituta posvećenog života. Zaista neki novonastali pokreti već imaju otvorene mogućnosti da se svećenici iz vlastitih njihovih redova mogu inkardinirati: Kristovi Legionari, članovi Lefebrove bratovštine koji su se povratili u Katoličku Crkvu, misionari sv. Karla Boromejskog, povezani sa Zajednicom oslobođenja, na čelu sa superiorom don Massimom Camisascom i dakako osobnom prelaturom Opus Dei.

Čak je i Neokatekumenski Put tražio u prošlosti postignuće vlastite prelature, ali bez uspjeha. Za mnoge nove pokrete karakteristično je da nemaju uvjeta za dobivanje službene potvrde od vatikanske Kongregacije za ustanove posvećenoga života.

Tzv. Marijanske Oaze osim što imaju ženu za vrhovnoga poglavara, imaju mješovite zajednice: sa istim uvjetima te je nemoguće tako postići suglasnost Svetе Stolice glede mogućnosti inkardiniranja vlastitih svećenika.

Popisu navedenih četiriju nadošlih problema, izdanje „La Civiltà Cattolica“ pridodaje i ponovno naznačuje opasnosti usko vezane s pokretima.

1. PRVA OPASNOST – „Postoji težnja apsolutizirati vlastito iskustvo kršćanstva, s takvom vrijednošću koju odražavaju samo oni „pravi“ kršćani koji su članovi vlastita pokreta.“

2. DRUGA OPASNOST – „Cilj je zatvarati se u sebe same, tj. sljediti vlastite pastoralne programe, vlastite metode formiranja vlastitih članova pokreta, provoditi vlastite apostolate, odbacujući suradnju sa ostalim crkvenim organizacijama, ili samo tražiti vlastiti prostor, negirajući ostale aktivnosti drugih crkvenih skupina.“

3. TREĆA OPASNOST – „Nakana je isključiti se iz mjesne Crkve, postavljajući kao polaznu točku vlastiti apostolat, ostvarujući samo ono što nalažu nadređeni, a ne odredbe i pastoralni programi biskupije i župe. Ovakve tenzije, kadikad prejake, mogu se pojaviti između crkvenih pokreta s jedne strane i biskupa i svećenika s druge.“

Prema Quaderno N° 3696 del 19/06/2004 – (Civ. Catt. II 523-626) Articolo I MOVIMENTI ECCLESIALI OGGI Giuseppe De Rosa S.I.

Preveo: don Dario Tičić

MLADI U BIBILIJI I NJIHOV ODNOS PREMA SVETOM

Uvijek nastojimo što je moguće bolje i više upoznati mlade ljude, uvidjeti kako razmišljaju, shvatiti što im je vrijednost u životu. Priznajemo da to nije baš jednostavno i da za takvo upoznavanje mlađih treba dosta truda i muke. U svim našim susretima, kad govorimo o mladima, nastojali smo kroz razna razmišljanja uvidjeti i približiti se tom «problemu» (u navodnim znacima), približiti ga što više. Nije nam cilj upoznati i shvatiti razmišljanje i želje današnje mladosti kako bi onda «napali» i na neki način ih pobijedili ili možda čak i «zarobili». Želja nam je sigurno ta da upoznamo što bolje mladost današnjice i prenesemo im ono što im nudi Isus Krist kroz svoje Evanđelje.

Ovaj rad za cilj ima upoznati mladog čovjeka u Bibliji u svim njegovim radnjama, zahtjevima i htjenjima. I na kraju vidjeti što danas u ovom vremenu možemo ponuditi današnjoj mladosti, a da smo dobili odgovor ili nadahnuće od onih mlađih koji su živjeli mnogo godina prije današnjeg vremena.

Biblia je sveta knjiga nas kršćana u kojoj nastojimo naći, a i nalazimo, odgovore na naša životna pitanja. Da li je moguće u Bibliji, koja je napisana skoro prije dvije tisuće godina, a neki dijelovi i prije, naći odgovor na pitanje – kako pridobiti današnju mladost za vrednote? Svima nam je jasno da mladost i mlađi ljudi koji su živjeli prije dvije tisuće godina nisu isto što i mladost i mlađi ljudi koji žive danas. Drugačiji je odnos prema životu, prema standardima življenja, prema roditeljima, prema religiji, prema naciji i prema svetom, onda i u današnje vrijeme. Također, stav mlađih prema svemu ovome prije nabrojenom pokazuje i situaciju samog društva i društvenih zbivanja ondašnjeg ili sadašnjeg vremena.

Što ćemo pokušati vidjeti u ovoj analizi? U prvom redu: što je ono za što su živjeli mlađi tadašnjeg vremena, što ih je pokretalo da poštuju vjeru, naciju; za što su se bili spremni žrtvovati, tko im je bio uzor u svemu tome, u koga i od koga su dobivali snagu za svoja djela koja su činili.

Također, moramo biti svjesni da Biblia ne donosi i ne ističe toliko mlade ljude jer mladost nije toliko cijenjena kao što je to zrela dob ili starost u Bibliji. Obično se velike ljude Biblije prati od njihove mladosti pa do zrele i staračke dobi. Na taj se način želi pokazati da je dotični od svoje mladosti bio onaj koji je živio po Božjem zakonu i zato je bio odabran od Boga.

I na kraju putujući kroz Stari i Novi Savez i gledajući pojedine likove koje nam donosi Biblija nastojat ćemo prosuditi da li postoji i u današnjoj mladosti žar i ljubav za sve vrednote koje su pokretale mlađe ljude Biblije.

POJMOVI «MLADOST» I «SVETO»

Prije analize samih likova koje susrećemo u Bibliji potrebno je razjasniti pojmove koje ovdje susrećemo. To su «biti mlađ» i «svetost».

«*Biti mlađ*» ili tko je to mlađi čovjek u Bibliji nije baš jednostavno odrediti. Kada se biblijski čovjek našao u kriznim situacijama i počeo razmišljati o mukotrpnosti života, težini rada, rađanja, umiranja i drugih patnji, onda se je zaželio vratiti u svoju mladost, početi živjeti iznova. Znajući da se ne može vratiti na početak, poželio je da mu se ta idila ostvari u budućnosti. Ta mu je idila značila prijateljstvo s Bogom, s ljudima i čitavom prirodom. Kad je Hebrej razmišljao o počecima svoje povijesti, onda je usporedivao svoj narod s djetetom: «Dok Izrael bijaše dijete, ja ga ljubljah, iz Egipta dozvah sina svoga» (Hoš 11,1). Mladost izabranog naroda osvježavala se uvijek novim Božjim zahvatima kojima Bog bira vrlo često mlađe ljude.

Usprkos svim ovim opisima i usporedbama koje nalazimo u Bibliji nije lako kazati kada započinje a kada prestaje mlađenačka dob. Odrediti dobnu granicu kada započinje mlađenačka dob je lakše nego odrediti kada prestaje mlađenačka dob. Dječaci u židovskom narodu na trinaesti rođendan postajali su muškarci. To se označavalo posebnim obredom *Bar mitva*. U subotu nakon rođendana dječak prvi put javno čita ulomak iz svitka Tore

za vrijeme bogoslužja u sinagogi. Od tada se drži odgovornom osobom i od njega se očekuje izvršavanje svih židovskih dužnosti. Punoljetnost bi stjecao s navršenih dvadeset godina. Djevojčice sa navršenih dvanaest godina postajale su punoljetne i ulazile su u mладенаčku dob. Sam obred se zove *Bat micva*.

Kada je prestajala mладенаčka dob još je teže odrediti, ali općenito se prihvata da je to bilo do onog trenutka kada su mladić ili djevojka stupali u brak i kada je očeva vlast nad njima prestajala.

«*Svetost*»- je drugi pojam koji susrećemo u ovom predavanju. Što je «sveto» u Bibliji. Kao prvo i najsvetije to je bio *Bog-Jahve*. Bog je bio ono najsvetije za jednog Židova jer uvijek su se sjećali i znali što je Bog za njih učinio. Poslije Boga svet je bio i sam *židovski narod* jer je bio odabran od Jahve. Također, svet je i *hram* u kojem Bog stanuje i sveti su svi predmeti koji se nalaze u hramu. *Svećenik* koji je u službi Boga i hrama smatra se svetim. Veliki *židovski blagdani* određeni su kao sveto vrijeme jer se u njima narod sjeća svega što je Jahve-Bog učinio za svoj narod. Osnovna stanica židovskih plemena – *obitelj*, bila je posebno sveta. Otac, glava obitelji, bio je svet i on je davao savjete i upute svojoj djeci kako se odnositi prema svetom. Novi Zavjet na sve ovo što imamo u Starom Zavjetu dodaje da je *Isus svet* jer on je Sin Božji.

MLADI U STAROM ZAVJETU

Kao što smo već rekli u uvodu, veliki likovi Starog Zavjeta spominjani su od njihove mladosti pa do konca života.

1) Kao prvi primjer mladića koji se spominje u Bibliji uzet ćemo ***Josipa Egipatskog***. Za Josipa se izrijekom kaže da je bio mladić, »kao mladić, u dobi od sedamnaest godina, Josip je čuvao stada sa svojom braćom,...(Post 37,2). Biblijski tekst nam opisuje Josipa kao mladića koji sudjeluje u životu svoje obitelji pomažući i radeći sve ono što se od njega tražilo. Bio je posebno voljen od svojeg oca, jer je bio dijete njegove starosti, što mu je priskrbilo poseban prijezir svoje braće. Po onome što donosi Biblija nije bio svjestan što njegova braća osjećaju za

njega. Čak ide toliko daleko da im priča snove koje je usnuo i na taj način izaziva kod njih još veći bijes i mržnju.

Bio je poslušan svojem ocu kako donosi tekst, »Jednom njegova braća odu čuvati očeva stada blizu Šekema. Izrael reče Josipu: Tvoja braća čuvaju stada kod Šekema, pa hajde da te pošaljem k njima. On odgovori: Dobro, idem» (Post 37,12-13). Što se dalje dogodilo svima nam je poznato. U Egiptu Josip postaje miljenik Faraona i njegova dvora. Povjerenje koje ima Faraon u Josipa neograničeno je, tako da mu povjerava upravljanje svega svog imanja kako piše Biblija. Premda postaje velikim uglednik egipatskog dvora, Josip kada dolaze njegova braća po hranu pokazuje da je milosrdan i prašta svojoj braći sve ono što su učinili. Nikada nije zaboravio kome pripada i da je Bog preko njihovog grijeha spasio svoj izabrani narod.

Iz ovo kratkog prikaza mladića Josipa i njegova života koji nam je poznat, možemo izdvajjite sljedeće:

- a) bio je mladić koji je sudjelovao u svim aktivnostima svoje obitelji. Obitelj i njezino dobro bili su mu na prvom mjestu. Za njega je obitelj sveta. Svojim radom doprinosi na najbolji način da obitelj funkcioniira onako kao je to otac, glava obitelji, zamislio.
- b) poslušan je svome ocu i poštuje ga kao onoga koji je odgovoran za čitavu obitelj
- c) svoju braću voli usprkos svega onoga što su mu učinili. Prihvatajući te ljude pokazao je da nije zaboravio kojem narodu pripada. Za njega je njegov narod Hebrejski, sveti narod.

2) Kao drugi primjer mladića Starog Zavjeta donosim Tobiju sina Tobita. Knjiga Tobijina nije nam možda toliko bliska ali glavni lik je mladić koji izvršava očev zahtjev i oslobađa jednu djevojku od demonske vlasti. Sama knjiga Tobijina na početku opisuje Tobita i njegovu pravednost. On u sužanjstvu pomaže najviše koliko može svojim sunarodnjacima u bilo kojoj potrebi ili nevolji. Međutim, zbog svoje nesmotrenosti i sam zapada u nevolju tako što osljepljuje. Osjeća se jadno i od Jahve traži da mu oduzme život koji i onako sada ništa ne vrijedi. Bog

PASTORALNI PRILOG

ne želi uslišati takvu molitvu Tobita i šalje mu u pomoć anđela Rafaela kako bi mu pomogao da opet progled.

Sada u prvi plan dolazi Tobija koji će ispuniti ono što je Jahve namjeravao učiniti. Otac ima potpuno povjerenje u svoga sina i šalje ga da on ispunji ono što je jako važno i povjerljivo. Ali prije samog putovanja daje mu posljednje savjete, « Svakog dana, sine, sjeti se Gospodina Boga našega; nemoj grijesiti ili kršiti njegove zapovijedi. Čini pravedna djela svega svojeg vijeka, i ne kroči putovima nepravde...Dijeli milostinju od svoga dobra... Ne okreći lica od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lica od tebe...Čuvaj se sine svakog preljuba. I pazi da ti žena bude iz plemena tvojih otaca...Ljubi svoju braću, i nemoj se uzoholiti u srcu pred svojom braćom...Neka ničija zarada ne prenoći kod tebe, nego je isplati odmah... Dijeli svoj kruh s gladnjima, a svojom odjećom odjeni gologa...U svakoj prilici hvali Gospoda Boga i moli ga da ti upravlja putove, da sve tvoje staze i namjere dobro završe..(Tob 4, 5-20). Tobija je krenuo na put i Bog je surađivao s njim tako da je ispunio ono što je Bog htio da učini.

Iz ovog primjer Tobije, mladića koji sluša svoga oca, možemo zaključiti sljedeće

a) Tobija je poslušan svome ocu. Ne postavlja mnogo pitanja već izvršavao ono što otac od njega traži. Pokazuje da razumje da njegov život vodi Bog preko njegovog oca.

b) Od velikog je značaja ono što je otac savjetovao svome sinu da treba činiti. Konkretno otac prenosi sve one vrijednosti koji su njemu nešto značile na svoje dijete

Kao treći primjer donosim primjer triju mladića koji su bili bačeni u užarenu peć.

c) U trenutku kad osjeća da je u poteškoći obraća se Bogu u koga vjeruje i zna da je Bog njegovih predaka: «Blagoslovjen da si, Bože naših otaca, blagoslovljeno sveto i slavno ime tvoje u sve vijeke! Blagoslivljala te nebesa i sva tvoja stvorenja u sve vijeke!

3) Kao treći primjer donosim jedan događaj koji je zapisan u trenutku kada je Izraelski narod bio u ropstvu. Trojica židovskih mladića nesebično

su svjedočili svoju vjeru i pripadnost židovskom narodu. Kralj Nabukodonozor je naredio u svome kraljevstvu da se svako mora klanjati zlatnom kipu, «O narodi, plemena i jezici, evo što vam se naređuje: u času kad začujete zvuk roga, flaute, citre, sambuke, psaltira, gajda i svakovrsnih drugih glazbala, bacite se na tlo i poklonite se zlatnom kipu što ga podiže kralj Nabukodonozor. Tko se ne baci na tlo i ne pokloni, bit će smjesta bačen u užarenu peć». (Dan 3, 4-6). Trojica mladića, Judejaca, koji su bili upravitelji pokrajine balilonske; Šadrak, Medšak i Abed Nego, odbijaju izvršiti tu kraljevu zapovijed. Kralj ih poziva kako bi se sam uvjerio da je istina ono što su mu drugi rekli, da oni ne žele izvršiti njegovu zapovijed. Trojica mladića su mu odgovorila: «ne treba da ti odgovaramo na to. Bog naš, kome služimo, može nas izbaviti iz užarene peći i od ruke tvoje, kralju; on će nas i izbaviti. No ako toga i ne učini, znaj, o kralju: mi nećemo služiti tvojemu bogu niti ćemo se pokloniti kipu što si ga podigao». (Dan 4, 16-18). Kralj se još više naljutio na ove njihove riječi i bez milosti ih je bacio u užarenu peć koja je bila ugrijana sedam puta više nego obično. Opis koji dalje slijedi možemo pripisati i slobodi izražavanja i vjeri samog pisca, međutim vjera u Boga-Jahvu ovih mladića je neupitna. Izlaze živi i zdravi iz užarene peći i sam se kralj Nabukodonozor obratio priznavši Boga.

Ovaj primjer kojim donosi Biblija o ovoj trojici mladića pokazuje nam sljedeće

- a) mladi ljudi imaju vrednote za koje su bili spremni dati svoj život. Vjerovati u Boga za njih nije bila sramota već su bili ponosni što su to mogli i javno pokazati.
- b) njihov osobni život nije važan kada treba svjedočiti za Boga
- c) imaju neizmjerno pouzdanje u Boga da će ih on izbaviti i svega onoga što im se sprema. Ali bili su spremni prihvatići da Bog ne usliša njihovu molitvu i položiti svoj život.

Ova mladi ljudi Starog zavjeta; Josip Egipatski, Tobija, Šadrak, Mešak i Abed Nego

su nam primjer, kako je svatko u svojoj životnoj situaciji svjedočio za ono «sveto» što su u sebi nosili.

- a) koje se ugledati. Najčešće su to roditelji, i to otac u prvom redu. Sjetimo se od prije, što je otac Tobit govorio svome sinu Tobiji prije nego ga je poslao na put. Obitelj i roditelji su najvažniji u odgoju mlađih ljudi da im «sveto» bude nešto vrijedno u životu. Jako rijetko se događa da mladić ili djevojka koji nisu izišli iz dobre obitelji upoznaju vrednote «svetog». Institucije kao takve nisu bile ključne u odgoju mlađeg čovjeka. One su bile smo nadogradnja onoga što je mlađi čovjek dobivao od svoje obitelji. Možemo postaviti i sebi pitanje koji je pastoral važniji: roditelja ili njihove djece.?
- b) Mlađi čovjek u Bibliji nikad nije ostavljan sam u svom hodu prema «svetom». Uvijek su postojali oni koji su im na tom putu pomagali. Onaj u koga su se najviše pouzدavalni i koji ih je najviše pratilo bio je Bog, (Tobija- anđeo kojeg mu Bog šalje za pomoć). Nekima su pomoć bili i sami ljudi koji su im svojim savjetima pomagali u životnim poteškoćama. Također, mlađi čovjek je imao snage i volje slušati onoga koji mu je na tom putu bio od pomoći (Pavao-Timotej).
- c) «Biti mlađ» nije zapreka da se pojedincu povjeri vodstvo zajednice ili jednog plemena i naroda. S time što prijanja svojim životom uz «sveto» i što je dokazao da vrednuje ono što je «sveto» povjerava mu se bilo koja dužnost unutar zajednice. Ljudi Biblije nisu se bojali mlađih ljudi da oni nisu na «visini zadatka» u ispunjavanju onoga što je možda i bilo nekako namijenjeno zrelim ljudima. Pitanje dolazi samo po sebi: koliko je povjerenje zrelih ljudi u današnjeg mlađeg čovjeka? Odgovor: društvena zajednica više nego sama Crkva.

Ovo rad zahtjeva i bolju i dublju analizu mlađih ljudi koji se nalaze u Bibliji. Da ne bi ispalo dugo i

dosadno donesen su oni primjeri koji su opravdali ove teze koje su iznesene u zaključku. Literature na ovu temu kod nas i nema, ali možda je bolje zastupljena u drugim govornim područjima. Zbog toga, ponavljam, ovo je samo početak analize mlađih ljudi u Bibliji i njihovog odnosa prema Svetom.

Sve što smo do sada govorili i radili na našim susretima ide za tim da što bolje približimo mlađim ljudima današnjice one vrednote koje ima Crkva u sebi od svojih početaka. Današnja mladež je veliki izazov za Crkvu i polako se javlja kao problem zato što ne prihvata vrednote koje je sam Bog dao, a Crkva ih prenosi. Misleći da zna sama što je najbolje najčešće luta u traženju pravog puta.

Ipak na kraju čitajući Bibliji moramo zaključiti da mlađi ljudi u Bibliji nikada nisu bili problem. Uvijek su prijanjali uz ono što su im iz generacije na generaciju prenosili njihovi roditelji, i nikad se nije postavljalo pitanje kako i na koji način prenijeti vrednote koje je častio i kojima se klanjao čovjek Starog i Novog Zavjeta. Kako sama Biblija kaže «vjerovali su vjeri svojih otaca».

don Mario Sikirić

Bibliografija na temu Mlađi i Biblija (izvod):

- BISSOLI, C., *Biblija i ljudska prava. Razmišljanje u perspektivi pastoralne mlađih*, u: "Kateheza", 25(2003)3, 215-228.
- BISSOLI, C., *Mlađi u susretu s Biblijom: "Koja je zapovijed prva od svijetu?" (Mk 12,28)*, u: "Kateheza", 23(2001)3, 298-306.
- CIMOSA, M., *Biblija u pastoralu mlađih*, u: "Kateheza", 25(2003)4, 314-347.
- DUGANDŽIĆ, I., *Biblija uvijek nova i živa riječ Božja*, u: "Kateheza", 3(1981)3, 25-33.
- DUGANDŽIĆ, I., *(Ne)zainteresiranost mlađeži za Bibliju*, u: "Bogoslovska smotra" 68(1998)1-2, 33-46.
- HOHNJEC, N., *Međugeneracijski odnosi u Objavi*, u: "Obnovljeni život" 50(1995)6, 569-580.
- REBIĆ, A., *Odgajanik u vjeri i Biblija - s osobitim osvrtom na djecu*, u: "Kateheza", 7(1985)2, 19-34.
- VIDOVIĆ, M., *Biblijski likovi u vjeronaučnoj nastavi*, u: "Kateheza", 23(2001)4, 354-388

ZNANSTVENI PRILOG

DON MARINO NINČEVIĆ

Doktorska teza:
„Samoprocjena pedagoških kompetencija srednjoškolskih vjeroučitelja“

Don Marino Ninčević, svećenik Zadarske nadbiskupije, uspješno je obranio 12. travnja 2012. na odsjeku za Pedagogiju, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, doktorsku disertaciju iz društvenih znanosti, polje pedagogija, grana opća pedagogija i školska pedagogija i stekao akademski naslov doktora znanosti (dr. sc.). Doktorsku radnju naslovljenu „Samoprocjena pedagoških kompetencija srednjoškolskih vjeroučitelja“ izradio je na 422 stranice pod vodstvom mentorice prof. dr. sc. Dubravke Maleš, red. prof. U ispitnoj komisiji, uz prof. Maleš, bili su prof. dr. sc. Ana Sekulić-Majurec, red. prof. (predsjednica povjerenstva) i dr. sc. Ivica Pažin, izv. prof. s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, Sveučilišta u Osijeku i predstojnik Nacionalnog katehet-skog ureda HBK.

Osnovni tekst rada smisleno je podijeljen na šest poglavlja (s većim brojem potpoglavlja), koja čine dvije veće tematske cjeline: teorijski dio i empirijski dio. Rad započinje poglavljem 1. Uvod. Teorijski dio rada obuhvaća tri poglavlja (2. Religijski odgoj – dio cjelovitog odgoja; 3. Vjeronauk u školi te 4. Kompetencije nastavnika katoličkog vjeronauka - vjeroučitelja. Empirijsko istraživanje prikazano je u poglavljima 5. Empirijsko istraživanje kompetenciskog profila vjeroučitelja u srednjim školama. Na kraju se nalazi poglavje 6. Zaključak.

U poglavljima „Religijski odgoj – dio cjelovitog odgoja“ dan je pregled društvenog i kulturnog konteksta u kojem živimo te novi i sve složeniji zahtjevi na području odgoja i obrazovanja. Analizirani su pojmovi odgoja, religije i religijske prakse koji su tijekom posljednjih desetljeća doživjeli duboku promjenu. Analizom tih pojmoveva prikazano je da je za religioznog čovjeka religiozni odgoj sastavni dio cjelovitog odgoja. Taj razlog opravdava religijsku nastavu u školi. Naglasak je stavljen na odgoj i odrastanje mlađih u društvenom i kulturnom kontekstu u kojem prevladava religijski pluralizam te na obilježja (ne)religioznosti koja su tipična za mlade.

Poglavlje „Vjeronauk u školi“ opisuje modele, teorije i ciljeve školskog vjeronauka u Republici Hrvatskoj. Dolazak demokracije u naše društvo

1990. godine aktualizirao je pitanje ponovnog uvrštanja religioznog i/ili vjerskog odgoja i obrazovanja u školski (i predškolski) odgojno-obrazovni sustav. U ovom poglavljiju analizira se mjesto vjeronauka u školi kao jedno od najzahtjevnijih pedagoško-didaktičkih pitanja suvremene škole. Analizom školskih odgojnih ciljeva koji teže za cjelokupnom formacijom učenika pokazuje se da vjersku pouku u školi moraju obilježavati ciljevi i kriteriji koji su svojstveni suvremenom školstvu, te da trebaju odražavati pedagoška i didaktička obrazloženja koja će opravdati njegovu prisutnost u školi. Analizom zadaća školskog katoličkog vjeronauka u okviru današnjeg shvaćanja kulture i škole, odnosno u pluralističkoj školi, prikazuje se da je vjeronauk kulturno kvalificirana analiza, uz korištenje potrebnog instrumentarija primijerenog školi, kršćanskog religijskog iskustva, poglavito u njegovoj katoličkoj konotaciji koja je relevantni dio kulturnog univerzuma čiji je učenik dio. Također se pokazuje da školski vjeronauk, kao sastavni dio školskog projekta, treba u potpunosti prihvatiti zahtjeve i obilježja svojstvena školskoj stvarnosti: ozbiljnost programiranja, znanstveno utemeljenje, otvorenost istraživanju, uključivanje u odgojni projekt škole, odgovarajući osposobljenost-kompetentnost vjeroučitelja...

U poglavlju „Kompetencije nastavnika katoličkog vjeroučitelja“ opisani su konceptualni okviri relevantnih modela i teorija kompetencija s posebnim naglaskom na pedagoške kompetencije koje su potrebne svakom nastavniku. Ključne kompetencije su skup znanja, sposobnosti, vještina, vrijednosti i kvaliteta koje su potrebne svakom pojedincu kako bi mogao djelovati kao uspješan član zajednice.

Analizirana su očekivanja i zadaće nastavnika u suvremenom društvu te je pokazano da nastavnik danas treba biti svjestan svih obrazovnih potreba, da treba biti u stanju prenosići na učenike sadržaje nastavnih predmeta i ocjenjivati učinkovitost ostvarenog puta te modulirati didaktički pristup u učionici koristeći se pritom nizom metodološko-didaktičkih, psihološko-pedagoških, organizacijskih i eksperimentalnih kompetencija. Novi društveni odnosi postavljaju nastavnike u novi položaj s kojim se mogu nositi samo uz posjedovanje novih kompetencija.

Analizirane su i zadaće školskog vjeroučitelja u školskom, tj. odgojno-obrazovnom sustavu. Pokazano je da kompetentan vjeroučitelj vlada znanjima s područja nastavnog predmeta (što se osobito odnosi na jezik, strukturu, ključne pojmove, sadržaje predmeta) i stalno prati nova dostignuća te ih dovodi u svezu s rezultatima istraživanja, te da je sposoban koristiti se prirodnim i osobnim resursima da bi postigao dobar razvojni rezultat. Odgoj vjere u pluralističkom svijetu zahtjeva kompetentne i profesionalne nastavnike vjeroučitelja, iz toga proizlaze određene specifičnosti povezane uz posebnu ulogu i zadatak vjeroučitelja, s obzirom na predmet koji poučava. U potpoglavlјima „Kompetencije nastavnika“ i „Posebnosti u kompetencijama vjeroučitelja“ navedene su, opisane i analizirane pedagoške kompetencije za koje se na europskoj razini prepostavlja da su potrebne nastavnicima i vjeroučiteljima za uspješan rad u školi: kompetencija poučavanja, komunikacijska kompetencija, istraživačka kompetencija, kompetencija za rad u skupini, kompetencija kreativnosti, interkulturna kompetencija, organizacijska kompetencija, mediјativno predmetna kompetencija, kompetencija snalaženja u različitim, kompetencija otvorenosti za promjene, kompetencija za rad/suradnju s drugim profesijama, kompetencija profesionalnog podnošenja frustracija, stručna kompetencija, didaktičko-metodička kompetencija, socijalna kompetencija, antropološka kompetencija, kulturno-disciplinarna kompetencija, mediјativno-hermeneutička kompetencija.

U poglavlju „Empirijsko istraživanje kompetencijskog profila vjeroučitelja u srednjim školama“ opisan je detaljan tijek empirijskog istraživanja pedagoških kompetencija vjeroučitelja u srednjim školama u Republici Hrvatskoj. Podaci su prikazani i obrađeni odgovarajućim postupcima deskriptivne i inferencijalne statistike. Za deskrijpciju dobivenih rezultata poslužile su aritmetičke sredine i mjere raspršenja, dok su se za sažimanje podataka i testiranje hipoteza koristili univarijatni i multivarijatni inferencijalni postupci. Faktorskom analizom provjerena je latentna struktura primijenjenog upitnika, a pojedine hipoteze su provjeravne univarijatnim korelacijama i testiranjem značajnosti razlika među skupinama (hi-kvadrat testom ili t-testom).

Vjeroučitelji su metodom samoprocjene procjenjivali različite pedagoške kompetencije-sposobnosti koje se smatraju prijeko potrebnima u nastavničkoj (vjeroučiteljskoj) profesiji: planiranje nastavnih sadržaja, didaktičke i metodičke aktivnosti, vođenje odgojno-obrazovnog procesa, načine ostvarivanja komunikacije i suradnje s različitim subjektima u školi, vlastiti profesionalni razvoj, stručno usavršavanje, uvođenje inovacija, informatičku naobrazbu, motiviranost za profesionalni rad, odnos prema drugima i slično.

Faktorska analiza provedena u kontekstu dokazivanja postavljenih hipoteza pokazala je da se varijable kojima se ispituje važnost pojedinih znanja i vještina za uspješnost u radu, mogu svesti na šest faktora koji su nazvani: kompetencija poučavanja, socijalna kompetencija, komunikacijska kompetencija, informatička pismenost, kompetencija za rad/suradnju s drugim profesijama i kompetencija kreativnosti. Dalje su se ispitivale razlike u samoprocjeni pojedinih znanja i vještina za uspješnost u radu. Faktorskom analizom rezultata dobiveno je pet faktora koji su nazvani: kompetencija poučavanja, socijalna kompetencija, kompetencija za rad u skupini, informatička pismenost i didaktičko-metodička kompetencija. Faktorskom analizom upitnika kojim se ispitivala samoprocjena pedagoške uspješnosti u radu dobilo se osam faktora: stručno-predmetna kompetencija, didaktičko-metodička kompetencija, socijalna kompetencija, izvedba nastavnog sata, kompetencija za rad u skupini, kompetencija profesionalnog podnošenja frustracija, odgojni utjecaj na učenike i pedagoško rješavanje konfliktnih situacija. Svi izdvojeni faktori u najvećoj mjeri korespondiraju s razinama pedagoške kompetentnosti kako ih definira Europska komisija.

ZNANSTVENI PRILOG

Pri provjeri hipoteza ustanovljeno je da postoji statistički značajna razlika u samoprocjeni pedagoških kompetencija vjeroučitelja s obzirom na spol, staž, na rad u trogodišnjoj ili četverogodišnjoj srednjoj školi, na poziciju u Crkvi (svećenik, časna sestra, laik), na mjesto formalnog obrazovanja te s obzirom na mjesto rada (crkvenu pokrajinu-metropoliju). Utvrđene razlike navedene su i analizirane u potpoglavlju „Zaključak empirijskog dijela istraživanja“.

Statističke analize provedene u svrhu dokazivanja hipoteza ove disertacije opisane i prikazane u poglavlju „Empirijsko istraživanje kompetencijskog profila vjeroučitelja u srednjim školama“ pokazuju da je potrebno poduzeti napore, na mnogim područjima, kako bi se postigla veća razina vjeroučiteljske pedagoške kompetentnosti, na dobrobit njih samih, ali i njihovih učenika. Temeljem potvrđivanja teorijskih pretpostavki iz hipoteza i uzimanjem u obzir trenutne akademske prakse na području stjecanja pedagoških kompetencija tijekom inicijalnog i stručnog obrazovanja/usavršavanja vjeroučitelja upućuje se na činjenicu da se kod nas ne pridaje dovoljno važnosti pedagoškom osposobljavanju vjeroučitelja.

Vjeroučitelj koji je u teološkom smislu kompetentan, a nije sposoban poučavati, posredovati, prenositi, didaktički organizirati nastavu, ne može biti niti uspješan nastavnik. Svaki vjeroučitelj treba, dakle, posjedovati znanja iz predmeta kojeg poučava, znanja iz obrazovnih znanosti, vještine i kompetencije za vođenje i pružanje podrške učenicima i razumijevanje socijalnih i kulturoloških dimenzija obrazovanja.

Pregledom recentnih postignuća i istraživanja na području pedagoških kompetencija zatim temeljem empirijskih dokaza postavljenih hipoteza, te uzimajući u obzir specifičnosti obrazovnog okruženja unutar kojeg je bilo provedeno istraživanje, opisano je stanje vjeroučitelja s obzirom na pedagoške (ne)kompetencije i pokazalo se koje se kompetencije stvarno percipiraju u odnosu na one koje se na institucionalnoj razini pretpostavljaju. Ustanovljena je povezanost između pojedinih komponenta, te se ukazuje na pedagošku nekompetentnost vjeroučitelja i upućuje se na područja kojima je potrebno dodatno posvetiti pozornost u formalnom i stručnom obrazovanju vjeroučitelja.

Rezultati ove disertacije primarno mogu biti korisni obrazovnim institucijama na kojima se školjuju budući vjeroučitelji. Dobiveni rezultati sugeriraju Filozofsko-teološkim studijima da najprije utvrde koje su kompetencije potrebne vjeroučiteljima za rad u praksi, zatim da usklade svoje kurikulume za stjecanje pedagoških kompetencija vjeroučitelja za rad u suvremenoj školi, te da se vjeroučiteljima omogući stjecanje temeljnih kompetencija za početak rada i da ih se motivira za cjeloživotno učenje. Rezultati ovog rada mogli bi biti djelotvorni programi usmjereni na podizanje pedagoške kompetentnosti srednjoškolskih vjeroučitelja shvaćeni i kreirani kao operativni, dinamični, fleksibilni i prilagođeni stvarnim potrebama pojedinih konzumenata. Rad bi mogao poslužiti kao osnova za izradu operativnih programa i smjernica za koje se vjeruje da će kompenzirati uočene nedostatke u formalnom i/ili permanentnom stručnom usavršavanju vjeroučitelja.

Pedagoška kompetencija vjeroučitelja nije niti statična ni jednostavna kategorija, već upravo suprotno. Ona se stalno mijenja, nadopunjuje, nadograđuje, usavršava i pod utjecajem je niza čimbenika u stalnoj interakciji. Suvremena odgojno-obrazovna praksa treba takva prosvjetnog djelatnika koji će trajno unaprjeđivati sebe kao osobu i profesionalca, kritički promišljajući i mijenjajući svoju sadašnjost kako bi bio uspješniji u budućnosti.

Dr. sc. don Marino Ninčević, rođen je 22. 2. 1974. u Zadru. Za svećenika Zadarske nadbiskupije zaređio ga je 1998. godine blagopokojni nadbiskup mons. Ivan Prenda. Dr. Ninčević autor je brojnih znanstvenih članaka s područja pedagogije i odgojnih znanosti, objavljenih u domaćim i stranim znanstvenim časopisima. Aktivno je sudjelovao na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim simpozijima također s temama iz pedagogije i odgojnih znanosti.

Ines Grbić

AKTUALNO

DIJALOG NAŠ NASUŠNI

Svi mi, i mladi i stariji, duboko smo svjesni problema ugroženosti suvremenog svijeta i čovjeka u njemu. Netko je to zgodno opisao, prerekavši 7 glavnih grijeha iz katekizma u 7 današnjih grijeha, ovako: 1. naoružanje, 2. terorizam, 3. uništenje okoliša, 4. profit kao jedino mjerilo: kad se život i radost žele kupovati i graditi novcem, bogatstvom, karijerom i moći, kada je novac važniji od uvjerenja i lakat od srca, onda se ne samo tijelo već i duša prodaje na tržištu, a to sigurno ima nepredvidive posljedice, 5. genetski inženjering, 6. konzumizam: od preobilja "ne može se živjeti", imati a ne raditi, zabava i užitak pod svaku cijenu predstavljaju se kao vrhovni cilj i dobro u životu, 7. mitiziranje zdravlja: kako ostati "zauvijek mlad", nenaboran, lijep...

U takvoj stvarnosti nema mjesta za istinske vrijednosti kao što su: život, ljubav, solidarnost, odgovornost, rad, obitelj itd. Ako se o njima govori, govori se da su one u krizi. Ako su one u krizi, onda su one i odgovorne, a ne mi kad se nađemo u kriznom i upitnom ponašanju. A istina je da vrijednosti ne mogu biti u krizi nego to može biti samo naše tumačenje ili ne/prihvatanje vrijednosti. Od krivog razmišljanja do krivog ponašanja samo je jedan korak.

Zbog svega rečenog današnji čovjek je višestruko ranjen; ranjen je u svojoj slici o Bogu, o čovjeku, ranjen je u istini o svojoj spolnosti, u istini o ljubavi. Čovjek nema čvrstog uporišta za život pa je ne-siguran, gubi tlo pod nogama, hvata ga mučnina, optužuje drugoga, optužuje vrijeme u kojem živi itd. A najveća nevolja jest kad u svemu tome gubi nadu u mogućnost izlaska. Izlazak, pojedinca ili zajednice, moguć je, ali pod uvjetom da se uspostavi istinski dijalog (razgovor) s Istinom, Životom, Ljubavlju - s Bogom. S Bogom koji je trajno otvoren s naklonošću, kako pojedincu tako i zajednici.

Na posljednjoj večeri Isus je rekao Petru (govori čovjeku i danas): "Ako te ne operem, nećeš imati dijela sa mnom" (Iv 13, 8). Bog se, u Isusu Kristu, prigiba k našim prljavim nogama. K prljavštini čovječanstva, da nas pere u svojoj velikoj ljubavi. A na drugom mjestu, sv. Ivan kaže: "Uistinu Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni" (Iv 3, 16). To je ono što Bog ima poručiti i dati ljudima po Isusu Kristu.

Imati Isusovu sliku o Bogu veoma je važno, jer ona je za naše vrijeme spasenjska i ozdraviteljska. Takav Božji lik nije uobičajen u religijama, niti u filozofiji. Ono što će Isus otkriti o Bogu toliko je neuobičajeno da će i u kršćanstvu biti neprestanih izdaja te Isusove poruke o Ocu. Čovjek je sklon ne vjerovati u Boga kakvog je očitovao Isus i u Boga čija je pravednost obilježena blagošću i vjernošću. U Boga kojem pravednost i svemoć stoje u ljubavi.

Zato je i današnji papa Benedikt XVI. smatrao najvažnijim da upravo o tome progovori Crkvi i svijetu u svojoj prvoj enciklici Deus Caritas est = Bog je ljubav. Bog je ljubav i ta ljubav ljubi čovjeka i tako ga osposobljava za ljubav, a blagopokojni Ivan Pavao II. često je naglašavao da čovjek bez ljubavi ne može živjeti.

Jedino Bog može iscijeliti naše srce od grijeha, od naše okrenutosti od Boga, od nereda, promašaja i nesklada u našem srcu. Poslije istinskog dijaloga s Bogom, čovjek i čovječanstvo može uspostavljati istinske dijaloge (umjesto prigovaranja i okriviljivanja) sa samim sobom, drugim ljudima i svijetom (prirodom). Uspješno nasušno dijalogiziranje želim svima.

mons. Joso Kokić

SADRŽAJ**SADRŽAJ**

Nadbiskupova uskrsna čestitka	3
SVETA STOLICA	
Papin nagovor „Urbi et orbi“, Uskrs 2012.	4
Apostolsko pismo pape Benedikta XVI. u obliku motupropria „Umbique et semper“	5
Apostolsko pismo proglašenja Godine vjere „Porta fidei“	7
Kongregacija za bauk vjere: Nota s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere	14
Uz 85. rođendan i 7. obljetnicu pontifikata pape Benedikta XVI.	20
Papina poruka za 47. svjetski dan molitve za zvanja	21
Papina poruka za 27. svjetski dan mladih	23
Priopćenje Apostolske nuncijature u RH	27
 HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	
Poziv komisije „Iustitia et pax“ za pridruživanje akciji Europskog saveza za nedjelju	28
Izjava komisije „Iustitia et pax“ o postupku donošenja Zakona o potpomognutoj oplodnji	30
Izjava visokih predstavnika vjerskih zajednica o Zakonu o potpomognutoj oplodnji	31
In memoriam: nadbiskup Ante Jurić	32
 ZADARSKA NADBISKUPIJA	
Nadbiskupova čestitka papi Benediktu XVI. za rođendan i obljetnicu pontifikata	35
Nadbiskupova homilija na Misi posvete ulja 2012.	37
Nadbiskupova homilija na Misi Večere Gospodnje 2012.	39
Nadbiskupova homilija na Službi Muke Gospodnje 2012.	40
Nadbiskupova homilija na Vazmenom bdjenju 2012.	41
Nadbiskupova homilija na Uskrs	42
Uvodna riječ Nadbiskupa na Konferenciji za tisak povodom slučaja don Nedjeljka Ivanova	44
Priopćenje Tiskovnog ureda povodom slučaja don Nedjeljka Ivanova	45
Demantij Tiskovnog ureda povodom napisa Inoslava Beškera u Jutarnjem listu	45
 ODREDBE	
KRONIKA	49
IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE	51
IZ ŽIVOTA KLASIČNE GIMNAZIJE IVANA PAVLA II.	68
IZ ŽIVOTA NADBISKUPSKOG SJEMENIŠTA „ZMAJEVIĆ“	71
KULTURNI PRILOG: Dani kršćanske kulture – Zadar 2012.	72
PASTORALNI PRILOG: Sedam glavnih nedostataka crkvenih pokreta	76
PASTORALNI PRILOG: Mladi u Bibliji i njihov odnos prema svetom	78
ZNANSTVENI PRILOG: Doktorska dizertacija don Marina Ninčevića – prikaz	82
AKTUALNO: Mons. Joso Kokić - Dijalog naš nasušni	85